

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletna 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglas po tarifi in dogovoru.

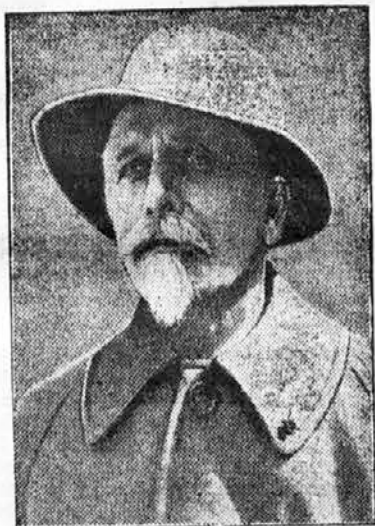
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta 41, 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.62L

Št. 67

Ljubljana, nedelja, dne 22. marca 1931

Leto II.

Sir Basil Zaharoff,

znameniti angleški finančnik, ki je težko obolel.
V svoji mladosti je živel še v veliki revščini,
a kasneje si je pridobil s trgovino, posebno pa
z dobavami za razne države ob času vojne, mil-
ijardo premoženje.

Nj. Vel. kraljica na razstavi Kola srbskih sester

Beograd, 21. marca. I. Lepa manifestacija slo-
vanske vzajemnosti in ljubavi se je pričela z
današnjim sejmom Kola srbskih sester. Jutri
se bo ta manifestacija nadaljevala s koncertom,
popjutrišnjem pa s književnim večerom. Sejm je
bil odprt danes dopoldne. Na sejmu je imela
med drugimi svojo mizo tudi soproga češkoslo-
vaškega poslanika Fiedra. Na mizi je imela
razstavljene češke stvari. Dalje je imela svojo
mizo soproga poljskega poslanika Babinskega.
Svoje mize so imele tudi zastopnice hrvatskega
in slovenskega dela našega naroda. Razsta-
vili so narodne vezenine. Tako je imela svojo
mizo ga. Šverljuga. Na enak način so bili za-
stopani tudi drugi kraji našega naroda. Na po-
vabilo Kola srbskih sester se je udeležila lepe
manifestacije tudi Nj. Vel. kraljica Marija. Na
njen prihod so čakali nestrpno. Ko se je dvorni
avtomobil ustavil pred poslopjem, kjer je bil
prireditelj sejem, je izstopila iz voza kraljica jas-
nih lic in smehljaje se. Seveda so jo vsi pri-
srčno pozdravili. Izročili so ji izredno krasen
šopek cvetja. Kraljica je podala vsem prisotnim
gospem roko. S kraljico so prišle princeze Olga,
Ileana in Marina. Visoke goste so spremlili v
veliko dvorano. Kraljica in njene spremljevalke
so bile očividno zelo zadovoljne, ko so si ogle-
dale divno okrašeno dvorano in množino raz-
stavljenih lepih predmetov.

Vojni minister general Hadžić zbolel

Beograd, 21. marca. AA. Minister vojske in
mornarice general Hadžić je zbolel in tri dni
ne bo vršil poslov. Bolnega ministra je danes
posetil predsednik vlade general Peter Živko-
vić v njegovem stanovanju.

G. Kneblevski poseti tudi Ljubljano

Skopje, 21. marca. I. Danes ob pol 12. dop-
je z vlakom odpotoval v Udovo in v druge kra-
je, ki so bili poškodovani po potresu, g. Vaclav
Kneblevski. Kneblevski si bo ogledal te kraje
in posledice katastrofe, nato pa se jutri vrne v
Skopje, od koder bo nadaljeval pot v Sarajevo,
Zagreb in Ljubljano. Tu se bo zanimal za to, da
pride do čim večjega kulturnega in gospodarskega
sodelovanja med Poljsko in Jugoslavijo.

Lloyd George bo vstopil v delavsko stranko

London, 21. marca. AA. Neki listi poročajo,
da je Lloyd George zelo nezadovoljen z libe-
ralno stranko in da namerava vstopiti v libe-
ralistično stranko. Za ta primer bi prevzel po-
ločaj čevurja državnega pečata namesto nedav-
no preminulega ministra Harsthoma.

Sestanek evropske komisije

Zeneva, 21. marca. AA. Odbor evropske ko-
misije se sestane v Parizu v torek 24. t. m.
Začet bo proučevati program dela za mesec
maj. Med drugim bo sklepal o vprašanju reži-
ma tranzita, režima električne energije in po-
stopanje s tujci, vprašanjih, ki jih je predložila
kraljevina Belgija. Odbor bo stavil na dnevni
red po potrebi tudi druga vprašanja.

Upor v ameriških ječah

Joliet (Illinois), 21. marca. AA. Včeraj po-
poldne je izbruhnil v kaznilnici v Statevillu že
tretji upor v tem tednu. Po kratkem boju so je-
tniški pazniki premagali upornike in jih pregnali
v celice.

Uporniki so pobili nekaj oken. Hujšega ni
bilo. V trenutku, ko je izbruhnil upor, je zbo-
rovala komisija, ki je proučevala razmere v je-
tnišnici. Člani komisije so takoj pohiteli na kraj
upora, da ga vidijo na lastne oči.

Carinska pogodba med Nemčijo in Avstrijo

»Regionalna pogodba« med obema državama je bila podpisana včeraj v Berlinu -
Trgovina med Avstrijo in Nemčijo v bodoče ne bo več podvržena carinam - Uradno
poročilo o vsebini pogodbe

Dunaj, 21. marca. d. Sedaj je že odkrita
tajnost zadnjega poseta nemškega zuna-
njega ministra dr. Curtiusa na Dunaju.
Danes popoldne je 'il v Berlinu po dr.
Curtiusu in po avstrijskem poslaniku dr.
Franku podpisan že napovedani regional-
ni predhodni dogovor. Hkrati je dr. Cur-
tius poslal nemškim poslanikom v Parizu,
Londonu in Berlinu navodilo, naj govore
»francosko, angleško in « l'ijansko vlado in
jim sporoče vsebino projektiranega regio-
nalnega dogovora. V ponedeljek bodo ob-
veščene tudi vlade v Pragi, Beogradu in v
Budimpešti. Nemški poslaniki so v svojih
razgovorih s prizadetimi vladami pouda-
rili, da se nova regionalna pogodba na-
naša samo na Avstrijo in Nemčijo, da to
ni nobela politična zadeva, temveč samo
gospodarska in da obe državi stremita za
tem, da se vse carinske in trgovinsko-p-
litične zadeve obeh držav prilagode med
seboj. Pri tem pa se obvaruje popolna sa-
mostojnost obeh držav. Hkrati je drugim
državam dana priložnost, da začno podob-
na pogajanja.

Ena izmed najvažnejših točk pogodbe
pravi, da vsa blagovna izmenjava med Av-
strijo in Nemčijo v bodoče ne bo podvr-
žena nobenim carinam več; le kratko
doba, katere trajanje se bo šele določilo,
se bo za nekatere avstrijske izdelke, ki
posebno potrebujejo zaščitne carine, pobi-
rala še carina. Načelo neodvisnosti bo med
drugim poudarjeno tudi s tem, da ostaneta
carinski upravi obeh držav tudi vnaprej
samostojni in da bo vsaka se vnaprej po-
slovala na svoj račun. Obe pogodbenici
tudi lahko še samostojno sklepata trgovin-
ske pogodbe z drugimi državami, pri čem-
er pa je seveda treba gledati na skupno
nastopanje. Popolna pariteta bo zaščitena
tudi s tem, da se postavi posebno razso-
dišče. Uvozne, izvozne in prevozne prepo-
vedi seveda v bodoče ne bodo več dovo-
ljene.

Končnoveljavna pogodba ne bo takoj
sklenjena. Za sedaj so se dogovorili le o
najvažnejših smernicah, ki jih obsega
predhodna pogodba. Področna pogajanja
o skupni carinski tarifi in o carinskem za-
konu se bodo pa še vršila. Pogodba naj bi
stopila v veljavo v prvi polovici leta 1932.
Nazvala pa se ne bo carinska unija, tem-
več bo imela naslov prilagoditev carinskih
in trgovinsko-političnih razmer med Av-
strijo in Nemčijo. Pogodba bo v začetku
sklenjena za tri leta.

»Die Wiener Allgemeine Zeitung« pou-
darja, da gre za gospodarsko pogodbo, ki
naj odstrani vse carinske zidove med obema
državama. Pogodba nikakor ne krši
mednarodnih ali mirovnih pogodb. Tudi
suverenitete obeh držav se ne dotika. Po-
goda ni proti nikomur naperjena in vse
srednjeevropske države bodo pozvane, naj
pristopijo k carinski zvezi, ali pa naj med
seboj sklenejo podobne regionalne pogod-
be. Pogodba se opira na pakt o Panevropi.

Kljub vsem tem izjavam pa seveda av-
strijsko-nemška regionalna pogodba vse-
eno pomeni korak k avstrijsko-nemški ca-
rinski uniji. Predhodna pogajanja so bila
dolgotrajna. Pospešilo pa je sklenitev te
pogodbe ponesrečenje carinske konference
v Zenevi.

Dunaj, 21. marca. d. Oficijelni komunike
avstrijske vlade o regionalni pogodbi z
Nemčijo pravi:

»Pri razgovorih, ki so se vodili ob pri-
liki poseta nemškega državnega zunanjega
ministra dr. Curtiusa na Dunaju, sta si bili
avstrijska in nemška vlada edini v tem, da
se mora evropsko sodelovanje uresničiti
predvsem na gospodarskem polju. Avstrija
in Nemčija si prizadevata pri pogajanjih,
ki se sedaj vrše z vzhodnimi agrarnimi državami
na eni strani in z Anglijo na drugi
strani, da bi v smislu priporočil ženevskih
trgovinsko-političnih konferenc prišli do
rezultata, s katerim naj bi se olajšal trgo-
vinski promet med pogodbenimi državami.
Obe vladi pa sta si na jasnem, da do sedaj
običajne metode trgovinske politike ne mo-
rejo dovesti do ustreznih rezultatov, če gre
za dosego novega cilja, t. j. za ožje gospo-
darske zveze med evropskimi državami.
Na decembrskem zasedanju v Zenevi je

dr. Schober sprožil misel, da bi se boljše
organizacija gospodarstva morala pričeti z
regionalnimi sporazumi. Na podlagi razgo-
vorov, ki so se pred kratkim vršili, sta se
sedaj avstrijska in nemška vlada zedinili,
da v tej smeri napravita praktičen zače-
tek. Sklenili sta zato, da začeta pogajanja
za prilagoditev carinskih in trgovinsko-
političnih razmer obeh dežel in se izjav-
ljata pripravljeno, da začeta pogajanja
tudi z vsako drugo evropsko državo, ki bi
bila voljna na podoben način urediti carin-
sko in trgovinsko-politično razmerje. Pri
tem se polaga važnost na to, da dotične
dežele ostanejo glede najvažnejših kmetij-
skih proizvodov enotno uvozno ozemlje.
Osnova pogajanj je ohranitev popolne su-
verenitete in neodvisnosti držav. Ob načel-
nem varovanju teh predpostavk bi se pri
pogajanjih upoštevale naslednje smernice:
obe državi naj se zedinita na carinsko ta-
rifo, ki se more spremeniti samo na pod-
lagi medsebojnega dogovora. Blagovni pro-
met med obema državama mora biti na-
čelno svoboden. Obe vladi pa se zadnita
o tem, za katere predmete bi se vmesne
carine izkazale za potrebne. Medsebojni
promet glede predmetov, ki so podvrženi
prometnemu davku, in glede tistih pred-
metov, za katere je vpeljan monopol ali
trošarina, bi se posebej uredil. Carinske
uprave ostanje neodvisne. Carinski do-
hodki bi se obračunavali po posebnem raz-
delnem ključu. Vsaka obeh vlad naj ob-
drži pravico, da sklepa tudi s tretjimi državami
trgovinske pogodbe. Seveda pa se
mora pri tem upoštevati, da te pogodbe ne
bi bile v nasprotju s pogodbo, ki naj bi
se sklenila. Tudi naj bi se pri pogajanjih
kolikor mogoče sodelovalo. Obe vladi sta
voljni z vsako drugo evropsko državo, ki
bi to želela, stopiti v pogajanja za podob-
no ureditve. Prepričani smo, da bi medse-
bojna prilagoditev evropskega gospodar-
stva zagotovila mir in gospodarsko prospe-
vanje evropskih držav.

Prvi komentarji nemškega in inozemskega
tiska

Berlin, 21. marca. AA. Politični krogi in
časopisi komentirajo večinoma avstrijsko-
nemško carinsko pogodbo. Komentarji so v
splošnem zelo ugodni.

»Berliner Tageblatt« pravi, da predstavlja
ta carinska pogodba popolnoma nov tip
v svetovni gospodarski zgodovini, in pou-
darja dejstvo, da je bila sestavljena pogod-

ba zelo vestno in da nikakor ni naperjena
proti obstoječim mirovnim pogodbam. List
nadaljuje, da pomenja ta dogodek prvi
korak na poti k unifikaciji evropskega go-
spodarskega življenja. Zato bi bilo zelo
nevarno in škodljivo, če bi se skušalo pri-
kazati to pogodbo za sovražnega čina proti
drugim evropskim narodom in ločiti ti držav-
i od ostale Evrope. Nemčija in Avstrija
sta napravili prvi korak za združenje svojih
gospodarskih sil in Evropa bo morala
temu slediti.

Rim, 21. marca. AA. Politični krogi ka-
žejo izredno zanimanje za avstrijsko-nem-
ško carinsko pogodbo. Splošno mnenje je,
da italijanska vlada temu sporazumu ne bo
nasprotovala.

Praga, 21. marca. AA. Vest o avstrijsko-
nemški carinski pogodbi je bila v tukaj-
šnjih političnih krogih sprejeta z nezaupa-
njem. »Lidove Novine«, ki so v tesnih sti-
kih z zunanjim ministrstvom, pravijo, da
se je Avstrija s sklenitvijo te pogodbe od-
reкла suverenim pravicam v carinskih
vprašanjih, kar pomeni kršitev mirovne
pogodbe, ki je sankcionirala njeno suve-
renost.

»Narodny Listy« obtožujejo vlado, da ni
bila obveščena o pogajanjih, in poudarjajo,
da nemška trgovinska politika v centralni
Evropi ogroža češkoslovaške interese.

Pariz, 21. marca. AA. Zaenkrat komen-
tira še malo pariških listov avstrijsko-
nemško carinsko pogodbo, vendar so ko-
mentarji večinoma ugodni. Nacionalistični
list »Echo de Paris« pravi v članku, ki ga
je podpisal Pertinax, da je pogodba se-
stavljena previdno in da ne predstavlja
prave carinske zveze in da jo bo gotovo
odbor za vseevropsko zvezo simpatično po-
zdravil. Ta odbor se sestane v torek v Pa-
rizu. List zaključuje, da bo ta pogodba
mnogo pripomogla h gospodarski konsoli-
daciji Evrope.

»Journé Industrielles« poudarja, da bo
dala ta pogodba obema državama prevla-
dujoč položaj v Evropi.

»Petit Parisien« obtožuje Nemčijo, da je
ponovno pričela misliti na ekspanzijo proti
vzhodu.

»Temps« meni, da sporazum ni v skladu
z mirovnimi pogodbami. Danes popoldne
je sprejel francoski zunanji minister
Briand nemškega poslanika in se z njim
razgovarjal dalj časa o avstrijsko-nemški
carinski pogodbi.

Brezuspešno iskanje trupel italijanskih letalcev

Tudi vzroki nesreče niso še dognani — Letalec s padobranom je
bil Maddalena

Rim, 21. marca. AA. Na kraj letalske
nesreče so tekem včerajšnjega dne prispe-
le številne torpedovke s potapljači. Obla-
stva so preiskala vso obalo in našla pro-
peler in vse ostale dele ponesrečenega le-
tala. O truplih ponesrečenih letalcev Mad-
dalene, Ceconija in Damonta pa ni ne du-
ha ne sluha. Tehnična komisija še ni mogla
dognati vzroka nesreče. Dosedanje pod-
mene o tej nesreči so neosnovane.

Rim, 21. marca. r. Ves današnji dan se
je nadaljevalo iskanje trupel ponesrečenih
italijanskih letalcev povodom katastrofe le-
tala »S 64«. Predpostavka, da bi se bila
njihova trupla zarila pri padcu v pesek na
plitvini, se je sedaj opustila, kajti preiskali
so vse peščeno dno na kraju, kjer je pri-
šlo do nesreče. Trupel pa niso našli. Radi
tega je gotovo, da so letalci utonili bolj
daleč od kraja.

Ugotovljeno je dalje, da je bil tisti leta-
lec, ki se je spustil s padobranom, Mad-
dalena. To je povsem gotovo, kajti na pado-
branu, ki so ga tudi našli, je zapisano nje-
govo ime. Ugotovljeno je tudi, da je Mad-
dalena s svojim padobranom srečno pristal
na morskno gladino, t. j. še živ in pri polni
zavesti. Ribiči, ki so videli nesrečo, pripo-
vedujejo, da je letalec, ko se je spustil na
vodo, odložil svoj padobran, slekel z vso
naglico jopo in vrgel proč letalsko kapo.
Ko pa so prišli ribiči na mesto, kjer se je
to zgodilo, so našli samo padobran, jopo
in kapo ter vse to prinesli na suho. Tudi

po obleki je bilo nedvomno ugotovljeno, da
je bil letalec s padobranom Maddalena
sam.

Pariz, 21. marca. AA. Zrakoplovni mi-
nister francoske republike Dumesnil je po-
slal italijanskemu zrakoplovnemu ministru
grofu Balbu sožalno brzojavko ob priliki
velike nesreče, ki je zadela italijanske le-
talstvo s smrtno treh udeležencev preko-
morskega poleta Maddalene, Ceconija in
Damonta, ki so se ponesrečili na poizkus-
nem poletu. V brzojavki pravi, da vsa
Francija sočustvuje z rodbinami ponesre-
čenih letalcev, ki so padli v boju za na-
predek letalstva in končuje z besedami, da
naj bo Italiji v tolažbo, da vsak napredek,
pa naj bo že kjerkoli, zahteva svoje žrtve,
na katere mora biti vsakdo pripravljen.

Izplačevanje 6-odstotnih kronsko-dinarskih bonov

Beograd, 21. marca. AA. Izplačevanje 6%
kronsko - dinarskih blagajniških bonov, izdanih
leta 1919, je podaljšano v finančnem zakonu za
to leto do 31. marca 1931. V to svrhu je dovo-
ljena kreditna vsota 100.000 Din. Ker je od teh
bonov ostalo neizplačanih bonov za okoli 20.000
dinarjev, opozarja oddelek za državne dolgove
in državne kredite vse lastnike teh bonov, da
se morejo izplačati samo oni boni, ki bodo po-
slani oddelku do 31. marca 1931, ker po poteku
tega roka izgube vsako pravico do izplačila. V
vloži, ki se ji boni prilože, je treba navesti
točni naslov pošiljalca in davčnega urada, pre-
ko katerega žele, da se izplačilo izvrši.

Notranja osamosvojitev

Ko smo pred vojno propagirali geslo: Svoji k svojim, smo se dobro zavedali, da je to geslo samo eno od nujno potrebnih sredstev, da dosežemo svoj glavni cilj — popolno notranjo osamosvojitev in to zlasti na gospodarskem polju. Propaganda gesla: Svoji k svojim je bila dejansko le naš prvi naskok na tuje postojanke v našem ozemlju in priznati treba, da je bil ta naskok uspešen. S to propagando smo dobili obrtnika za obrtnikom v ponemčenih in italijanskih krajih, ž njo smo dajali našim trgovcem odjemalcev in ta propaganda je dala tudi pobudo k našim prvim industrijskim ustanovitvam.

Nismo pa s propagando gesla: Svoji k svojim prehodili niti pol pota, ko je prišel preobrat in nam je bila dana svoboda. Tedaj smo mislili, da je že v besedi svoboda vse in naša najnovejša propaganda za dosedaj popolno notranjo osamosvojitev je prenehala. Ker je bila državna moč v naših rokah, smo mislili, da bomo z dekreti dosegli to, kar je dosegljivo le z intenzivnim podrobnim delom. Bili smo le veliki vojskovodje, reševati pa bi morali najmanjša in najbolj sitna vprašanja. Posledica vsega tega in še neke druge hujše napake je bila, da je že skoraj izvedena nacionalizacija tujih podjetij ravno tako propadla, kakor je propadla propaganda gesla: Svoji k svojim! Nadaljnja posledica tega dvojnega poraza pa je bila, da smo ostali v preje ponemčenih krajih gospodarsko prav tako slabotni, kakor smo bili in da so bili vsi ti kraji na zunaj sicer že slovenski, dejansko pa se je pod to zunanjo obliko skrivala še vedno stara vsebina.

Vse to je bilo že večkrat ugotovljeno, vseeno pa je treba o tem znova in znova govoriti, ker so pričeli nekateri nemški znanstveniki že uporabljati našo neizvršeno notranjo konsolidacijo kot argument proti naši politični svobodi. V nasprotju z našo labkovernostjo in dobrodušnostjo niso namreč nemški imperijalisti prav nič odnehali od svojih predvojnih ciljev. Kakor preje, tako hočejo tudi danes imeti most do Adrije, ta most pa vodi čez slovensko ozemlje. Zavedajo pa se, da nimajo nobenega resnega razloga, s katerim bi mogli pred svetom utemeljiti te svoje aspiracije. Po narodnostnem načelu, ki ga morajo pripraviti tudi Nemci, že zaradi svojih manjšin, je ozemlje med Avstrijo in Jadranom samo slovensko in tu sploh ni nobene debate. Tudi za nemške imperijaliste v tem pogledu ni nobenega dvoma.

V tej svoji zadregi, ko nimajo nobenega resnega argumenta, pa so nemški imperijalisti skonstruirali umeten razlog in ker še ne morejo govoriti o nemškem ozemlju, pa so pričeli govoriti o nemškem kulturnem ozemlju, ki naj jim pomaga iz zadrege. Pravijo, da po vsej Spodnji Stajerski živi ljudstvo, ki simpatizira z nemško kulturo in ki hoče ostati v nemški kulturni skupnosti. Celo na Kranjskem naj se prebivalstvo s plebiscitom izreče o tem, če hoče pretrgati kulturno skupnost z Nemci.

Jasno je, da bodo vse te sanje o plebiscitu ostale pobožne želje, ker je pač za vedno odločeno, da se Slovenija nikdar več ne loči od jugoslovanske skupnosti. Toda kljub tej odločilni resnici storimo samo dobro sebi če priznamo, da je v nemški iznajdbi o nemškem kulturnem ozemlju nekaj, za nas prav grenke resnice. Je v tej resnici naša stara Ahilova peta, da se ne znamo in včasih niti nečemo osamosvojiti od starih nemških tradicij. Iz komoditete, ki že meji na lenobo in pa skrajno nacionalno malomarnost, se ne znamo orientirati v novem duhu. Na poti k svobodi smo se izkazali kot slabotni polovičarji.

Velik in zelo upliven vzrok k tej naši slabosti pa je v onih tujih postojankah, ki jih še vedno trpimo in tudi podpiramo na svojem ozemlju. Če bi se zopet lotili stare propagande gesla: Svoji k svojim, če bi obnovili delo, ki ga je pretrgala vojna, bi naš narod v kratkem dosegel, da bi bili vsi bivši ponemčeni kraji tudi na znotraj res čisto naši. Ker pa te propagande ni, ostaja kapital v tujih rokah, zato širi ta kapital svojo miselnost, ki skuša ohraniti na naših tleh nemško kulturno ozemlje. V sled naše brezbrzičnosti ustvarjajo nemški imperijalisti razlog proti nam.

Je pa že prišlo celo tako daleč, da se ta razlog že javno propagira v nemški znanstveni reviji. S tem je nam dana živa zapoved, da se z vsemi silami lotimo stare propagande in da se na vsej črti prične delo za notranjo osamosvojitev. Vsi se morajo udeležiti tega dela, ker vsaka kršitev narodne discipline v tej točki je že prvi korak k narodnemu izdajstvu. Tega se moramo zavedati vsi!

Poseben komisariat za turizem v Italiji

Komisariat bo podrejen direktno predsedniku vlade — »Giornale d'Italia« o Mussolinijevih izpadih proti nemškim turistom

Rim, 21. marca. n. Pri predsedstvu vlade je bil osnovan poseben komisariat za turizem. Ta komisariat bo nadziral vse ustanove in društva, ki delujejo za razvoj turizma. Za komisarja za turizem je imenovan Fulvio Suvich iz Trsta.

Agencija »Stefania« opozarja v neki objavi, da je predsednik vlade Mussolini sklenil, da se mora ojačiti propaganda za organizacijo turizma v Italiji. Zato bo vsa vprašanja, ki se tičejo turizma, reševal sam, a komisariat za turizem bo podrejen naravnost predsedstvu vlade. Ta objava dalje trdi, da je omenjeni Mussolinijev sklep posebne važnosti v sedanjem trenutku, ko je gospodarska depresija zagrabilna ves svet in ko se vse države trudijo, da ojačijo propagando za turizem. V tej veliki tekmi sodelujejo mnoge države v Evropi, v Ameriki in na Daljnem vzhodu. Veliki napredek v prometnih sredstvih je toliko zblizal razne narode, da se turizem razvija že sam po sebi; vendar pa se države trudijo, da iz turizma izbijajo zase čim več koristi. Tudi Italija ne sme v tem zaostajati.

»Giornale d'Italia« trdi, da fašizem posveča veliko pozornost turizmu in da ga smatra za državno potrebo. Fašistovski režim ne prezira tujcev, ki prihajajo v Italijo, toda on čuva in bo čuval svoje dostojanstvo, ker noče, da bi bil turizem sredstvo za špekulacije. »Giornale d'Italia« opravičuje Mussolinija zaradi izjav, ki jih je dal pred dvema letoma, ko je ostro napadel nemške turiste in dejal, da fašistična Italija ne dopušča, da bi nepoklicani tujei gazili mramorna tla italijanskih poslopij. Tujei se bodo prepričali, da je bila absurda bajka, ki so jo širili po svetu, da bi fašizem ne želel prihajajo turistov v Italijo. Fašizem nima ničesar skrivati. On ne želi osamljenosti, temveč vedno išče novih stikov.

Vzroki sedanje splošne gospodarske krize

Stroji nadomeščajo delovno silo 6 milijonov ljudi — Sedanja industrija bi zadostovala za potrebe petindvajsetkrat večjega prebivalstva sveta

Budimpešta, 21. marca. AA. Bivši madjarski minister za prehrano Karol Ereki se je v nekem predavanju bavil z vzroki sedanje gospodarske krize. Ereki vidi vzroke tej krizi v pretirani splošni proizvodnji. Stroji danes nadomeščajo delovno silo 6 milijonov ljudi. Zaloga blaga, ki ga je v skladiščih, bi zadostovala za potrebe dveh milijard duš. Treba je torej splošno proizvodnjo omejiti. Vzrok krize je v nezadostni organizaciji splošne proizvodnje. Celokupna kapaciteta industrije bi zadostovala da krije potrebo 25-krat večjemu prebivalstvu, kakor ga danes šteje zemlja. Za pridelek 150 milijonov ton žita, kolikor ga je treba za kritje potrebe, bi zadostovala posev enega milijona kvadratnih kilometrov. Toliko pa ima posejanega že sama Rusija.

Talichovo slovo od češke Filharmonije

(V maju priredi Češka filharmonija koncert tudi v Ljubljani.)

Dirigent Češke Filharmonije — tudi nam Ljubljančanom dobro znani — Václav Talich je v nedeljo 8. marca t. l. s popoldnevnim koncertom imenovane filharmonije končal svoje praško delovanje. Koncertna dvorana je bila do zadnjega prostora razprodana, oder ves v palmah in dirigenti puli ves okrašen s cvetličami. Ko je vstopil dirigent v dvorano, so se zasvetile vse luči, orkester je vstal in z njim vse občinstvo ter mu je dolgo časa navdušeno ploskalo. Po prvi koncertni točki so začeli sluge nositi na oder šopke in vence, bilo jih je 28, in darove. Koncertni abonenti so podarili priljubljenemu dirigentu originalno sliko nekega znamenitega češkega sedanega slikarja profesorja na akademiji, veliko srebrno dozo polno smotk in cigare in od rektorja konservatorija Karla Hofmeistera sestavljen in grafično umetniško napisan nagovor, v katerem se rojaki zahvaljujejo za vse glasbene užitke, mu žele veliko sreče v svetski prestolici, kamor odhaja, in končajo s prošnjo in upanjem, da je slovo začasno.

Prišla je tudi deputacija na oder in mu še ustno izrekla isto prošnjo, tako da je bil Talich ginjen do solz in je z drhtečim glasom odgovoril: »Ko sem prebiral zadnje čase mnogo o sv. Frančišku Asiškem, so mi ostale v spominu zlasti te-le lepe besede, ki naj vam jih zakličem ob odhodu: »Dal sem vam, kar sem mogel. Tudi jaz se veselim svidenja v bodoče.« — Navdušeno ploskanje je sledilo tem njegovim besedam, ki se je ponavljalo za sleherno točko in se stopnjevalo posebno po koncu sporeda, tako da je moral Talich 30krat priti poklonit se v zahvalo.

Kakor slišimo, pride Češka Filharmonija, ki izvrši še zadnjo turnejo pod vodstvom gosp. Talicha, in sicer v Tornijski Italiji — na poti tjakaj sredi majnika v Ljubljano in priredi tudi tukaj koncert.

Vprašanje pogozdovanja golih krajev

Novi zakon, ki se pripravlja, bo nudil kmetovalcem možnost, da si pridobijo nove zemlje

Beograd, 21. marca. AA. V ministrstvu za gozdove in rudnike razpravljajo o razdelitvi Krasa in goličav za pogozdovanje. Ta zakon je velikega pomena za gozdno gospodarstvo, ker se bo po eni strani pogozdil velik kompleks nepogozdenega zemljišča, na drugi strani pa bo imel od tega veliko korist mali interesent-kmet, ker mu načrt zakona daje možnost, da postane lastnik novega gozdnega zemljišča. V naši državi je okoli 4000 ha goličav, ki jih je treba pogozditi. Pogozdenje enega hektarja, pri čemer gre 90 odstotkov stroškov samo za delovne sile, bi stalo 7 do 8 tisoč Din. Tako bi torej celokupni stroški za pogozdenje stali državo 3-2 milijard Din.

Z razdelitvijo krasa in goličav med kmete male interese bje postali kmetje lastniki tega zemljišča, ki bi ga sami pogozdili. Od države bi dobili sadike in nasvete in nadzorstvo strokovnih organov, država sama pa ne bi imela velikih stroškov, ker bi samo vršila nadzorstvo in dala sadike ter strokovno osobje na razpolago.

Zakon o zidavi in razširitvi zdravstvenih ustanov

Dva milijona za umobolnico na polikliniko

Beograd, 21. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje v soglasju s predsednikom ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o zidavi in razširitvi zdravstvenih ustanov.

§ 1. Minister za socialno politiko in narodno zdravje se poblašča, da iz fondov, s katerimi razpolaga, vzame posojilo in porabi:

1. za zidavo in ureditev bolnice v Biogradu na moru 2 in pol milijona Din.
2. za razširitev in ureditev bolnice za duševne bolezni na Stenjevcu pri Zagrebu 2 in pol milijona Din.
3. za zidavo in ureditev bolnice za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani 2 milijona Din.
4. za razširitev bolnice za duševne bolezni v Topolnici 2 milijona Din.
5. za razširitev oddelka za duševne bolezni bolnice v Šibeniku 1 milijon Din.
6. za zidavo in ureditev higijenskega zavoda v Sarajevu 3 milijone Din.
7. za zidavo in ureditev higijenskega zavoda v Splitu 2 in pol milijona Din.
8. za zidavo in ureditev higijenskega zavoda v Banjaluki 2 in pol milijona Din.
9. za zidavo in ureditev zavoda higijenskega zavoda na Cetinju 2 milijona Din.
10. za zidavo zgradbe ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu 6 milijonov Din.
11. za zidavo in ureditev doma narodnega zdravja v Mostaru 2 in pol milijona Din.
12. za zidavo in ureditev šolske poliklinike v Ljubljani in šolo za pomožne sestre v Skoplju po 1 milijon Din.

§ 2. Posojila na podlagi § 1. tega zakona se

Ljubljanski občinski proračun sprejet

izkazuje nad 134 milijonov Din izdatkov.

Ljubljana, 21. marca.

Včeraj je bil po skoro 8 ur trajajoči proračunski seji ljubljanske mestne občine z vseni glasovi proti enemu sprejet ljubljanski proračun za l. 1931., obenem pa še proračuni mestne klavnice, vodovoda, elektrarne, plinarne, mestnega pogrebnege zavoda, zastavljalnice in mestne priprege.

Proračun redne občinske uprave (mestni zaklad) izkazuje potrebščine 50.590.868 Din, pokritja 49.494.199 Din in primanjkljaja 1.096.669 dinarjev. Primanjkljaj bo pokrit z višjimi dohodki iz občinskih davščin, kot je bil pokrit lanskoletni proračunski primanjkljaj v znesku 1.438.317 Din. Redni občinski proračun je za 2 milijona dinarjev višji od lanskega. Povišek proračuna je nastal radi višjega izdatka za državno policijo in radi anuitet za nova posojila, ki so se najela, ali se šele bodo najela v gradbene in regulacijske svrhe.

Proračun izrednih gradbenih del (izredni promet) izkazuje potrebščine 46.545.702 Din, v kateri vsoti je zapopaden tudi kalderminski fond v znesku 23.820.374 Din. Vsa posojila, ki jih izkazuje izredni promet, imajo v rednem proračunu kritje v anuitetah.

Proračuna 6% obligacijskega in 6% gradbenega posojila izkazuje potrebščine 6.408.368 dinarjev. Z obligacijskim posojilom je bil finansiran del stanovanjske akcije, gradbeno posojilo pa služi za financiranje tramvajske proge.

Proračun meštanske imovine, del občin kega socialnega skrbstva, izkazuje potrebščine v znesku 492.498 Din.

Proračuni vseh mestnih podjetij (klavnice, vodovoda, elektrarne, plinarne, pogrebnege zavoda, zastavljalnice in priprege) izkazujejo potrebščine 31.050.294 Din.

Celokupna potrebščina vseh občinskih proračunov za leto 1931 znaša torej 134.504.232 l.n.

Prepovedane publikacije

Beograd, 12. marca. AA. S sklepom notranjega ministra I št. 7917 z dne 20. marca t. l. je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi koledarjev »Robnički kalendar za 1931« in »Delnik rovnas ludu 1931«, ki sta izšla v slovaščini v Čikagu, ker sta komunistične vsebine.

Beograd, 21. marca. AA. S sklepom notranjega ministra I št. 7916 z dne 20. marca t. l. je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi brošuri »Prošlost in sedanjost Istre« J. Butkovića in knjigi »Hrvatske narodne rasne pjesme« od leta 1914 do 1918 Grge Turkaja, ki jih je izdala knjigarna Hrvatskega lista »Danica hrvatska« v Newyorku.

Beograd, 21. marca. AA. S sklepom notranjega ministrstva I št. 7717 z dne 18. marca t. l. je prepovedano uvažanje in širjenje v naši državi lista »Naša nada«, ki izhaja v jugoslovanskem jeziku v Pittsburgu v ameriških Zdrženih državah.

Mi iščemo

„Schenectady“ Amerika

„Vatikan“ Italija

„Berlin“ Nemčija

„Chelmsford“ Anglija

„Posen“ Poljska

na kratkih valovih, a celo Evropa na normalnih in dolgi valovih v jakosti orkestra z

INGELEN U6

BANDFILTER ULTRADYNE ali „KRALJ ETRA“

Pojasnila in brošure zastoj. Zahtevajte, da Vam aparat Vaš radio-trgovec predvaja

RADIO-INGELEN

LJUBLJANA, Miklošičeva 34

Telefon 3198

Poštni predal 281

na skali

31° 68°

39° 41°

71°

32°

102°

876

!

Demokracija uprave

(Nastopno predavanje univ. doc. dr. J. Jurkoviča)

Današnja država je strankarska država. Predem dejstvom si je zamenjati oč, kajti to je nujna posledica demokracije. Če naj narod tamreč sam vlada, oziroma vsaj po svojih zakonikih, mora biti organiziran; edine politične organizacije pa so vsaj danes stranke. Ali e to dobro ali slabo, je drugo vprašanje. Zato e želja in ne resničnost ter gol formalizem triletev Tripla, ko pravi: »V sferi zakonodaje in vlade, v območju državne integracije, za kar v adnjem bistvu gre, je stranka izvenkonstitucijski pojav, njeni sklepi so s stališča prava neobvezne in nemerodajne izjave socialnega telesa, ki je tuje državnemu organizmu. Nobena stranka pa ni osnovana samo in predvsem na gospodarskih temeljih, vsaka ima svoj življenjski razor, svoje svetovno prepričanje. S tem je rešeno, da je vsaka stranka več ali manj ekskluzivna in dostopna kompromisom samo toliko, kolikor je v to prisiljena.

Demokratizacija in manjšina

Manjšina je sicer v strankarsko-demokraciji izjavljeno, vendar ni kazala in ne kaže demokracija razumevanja za manjšino. V tej točki je ostala demokracija dosledna svoji ideologiji. Vpeljava proporcije je samo navidezen odstop od načela negacije manjšine. Z njim je večina v končnem rezultatu lahko tudi okrepljena. Ta negacija manjšine pa ne izvira samo iz dejstva strankarstva, ampak je naravnost osnova demokracijske ideologije tako, da je trdil Rousseau, da manjšina, ki glasuje proti večini, ni pravilno razumela svojega interesa, ki je vsebovan v odločitvi večine. Ali je ta zaključek splošno zločim ali ne, je postranski pomen, kajti mnogo idej, ki so gibale svet, ni bilo osnovanih na neoporečni logiki. In ta demokracijska logika končno ni tako čudna, če se upošteva demokracijsko izhodišče: če so v demokraciji vsi popolnoma enaki, ni razvidno, kako bi lahko sploh nastala manjšina. Tukaj se seveda vidi, da je v demokraciji posameznik samo številka, samo neki abstraktum.

Temu ideološkemu argumentu, da ima večina vedno prav, ker je ona izraz naroda in svobode, in političnostrankarskemu se je pridružil tehnični argument, ki izvira iz samega ustroja današnje države. Če je namreč zakonodajna oblast, ki je v demokraciji najvišja, urejena tako, da se tvori volja države samo potom mehaničnega glasovanja, se pravi to, da ta ustroj nujno zahteva samo vpoštevanje večine. Vsak sklep je samo večinski, večinsko-manjšinski sklepi so nemogoči. Ali je bila taka tudi prvotna zamisel parlamentarizma, je v tej zvezi brezpomembno, kjer gre samo za to, da se pokažejo momenti, ki upliva na to, da se smatra manjšina za brezpomembno.

Kako se kaže zahteva po demokratizaciji uprave v tem večinskem političnem miljeu? Rečli smo, da zahteva demokratizacija uprave, da morajo biti upravni voljeni, in sicer po možnosti iz srede tistih, ki jih bodo upravljali. S tem je rečeno, da se bo smatral upravnik vsaj tako odvisnega od tistih, ki so ga volili, kakor od centralnega oblastva. Dokler sta parlamentarna in lokalna večina iste politične struje, ta problem ne vzbuja nobenih pomislekov, ker je pričakovati, da bi izvrševala lokalna večina voljo parlamentarne, ki se izraža v zakonu. Drugače pa, če pripadata parlamentarna in lokalna večina dvema nasprotnima političnim strankama. Tukaj je baje opasnost, da postane iz demokratizirane uprave slaba uprava. Indicov za to je res več. Prvič že to, da se bore za demokratizacijo uprave stranke lakrat, ko so v parlamentu v manjšini. Drugič je simptomatično stališče, ki ga je zavzemala nekdanj in ga zavzema sedaj Nemčija proti občinam. Občina je bila v konstitucionalni monarhiji v Nemčiji favorizirana, in sicer z dveh strani: od zgoraj se je upalo, da bodo občine vsaj delno paralizirale delovanje parlamenta, od spodaj zopet so smatrati občine kot prve zameške demokracije uprave. V demokracijski republiki pa se je ta naklonjenost nasproti občinam občutno ohladila. In moč kakor je Radbruch, ki je sicer zelo naklonjen občinam, ki pa pozna obenem vprašanje s teoretične in praktične strani, pravi: »Misel samouprave se ne da združiti brez težav z idejami demokracije. Prepustiti občinski upravo občinski večini, se pravi seveda, odtegniti jo morebitni različni državnim večini, katere neomejena oblast je bistvo demokracije.«

(Dalje prihodnj.)

Obrtniško zborovanje v Rogaški Slatini

Na praznik sv. Jožefa so se zbrali vsi tukajšnji obrtniki k pomembnemu zborovanju v lokalnih g. Erjavca z namenom, da določijo smernice za bodoče delo v obrtniški organizaciji in da pokažejo svojo neomajno zvestobo do kralja in domovine in voljo do udejstvovanja in uveljavljanja. Država in obrtništvo sta tesno spojena, zato obstoja prepričanje, da bo država storila svojo polno dolžnost, ako bo videla, da ima ob strani zavedno, nacionalno, kulturno in strokovno izobraženo obrtništvo.

Na predlog g. Vidgaja se je udeležilo tukajšnje obrtništvo korporativno cerkvenih molitev v farni cerkvi za srečo naših bratov onkraj mej v smislu poslanice jugoslovanskih škofov. Se na to se je pričelo zborovanje, kojega je otvoril g. Erjavca kot začasni predsednik. G. Vidgaj je natančno obrazložil pomen zborovanja. Govorec o socialnih in gospodarskih interesih je poudarjal, da je želja vseh, da se gospodarski položaj našega obrtništva in delavstva zboljša, da bo socialna podlaga trdna in zanesljiva. Zakon naj zaščiti domačo obrt pred močno inozemsko industrijo. Obrtništvo hoče delati na to, da se mladina izobražuje v obrtno nadaljevalnih šolah, da to šolstvo podpira obrtnik in država, da bodo naraščajniki pozneje z lahkoto služili sebi in domovini s svojim obširnimi strokovnim in splošnim znanjem. Dotaknil se je tudi perečih vprašanj bolniške blaginje. O tej točki se je razvila prav živahna debata. Nadalje je omenil govornik tudi velike pregreške in prestopke mazačev. Ravnotako se bo branilo tukajšnje obrtništvo proti inozemski industriji. Opozarja tudi obrtništvo na solidno delo in ceno svojih

domačih proizvodov, kar znači glavni pogoj za trdno in dobro podlago domačemu obrtništvu. Ob koncu je govornik ob splošnem pritrjevanju vseh navzočih poudarjal velikanski pomen sedanjega vladnega sistema, ki je onemogočil vse politične prepire in želel srečno nadaljevanje te vlade. Za to smo dolžni globoke hvaležnosti našemu prevzvišenemu vladarju Nj. Vel. kralju Aleksandru. Z mogočnimi vzkliki kralju in Jugoslaviji je g. Vidgaj končal svoj pomemben govor, nakar se je razvila splošna debata in je zamogel predsednik z velikim zadovoljstvom zaključiti zborovanje.

Gospodarska izobrazba kineta

Dolnja Lendava, 20. marca.

Da naš kmetski narod dobi tudi teoretično izobrazbo v raznih gospodarskih panogah, je naša oblast v to svrhu že storila potrebne korake. G. Lipovec Janko, ki je pred kratkim bil imenovan za gospodarskega referenta sreskemu načelstvu v Murski Soboti, ima vsak prvi petek uradni dan pri sreskem načelstvu v Dol. Lendavi, kjer daje kmetskim ljudem strokovne nasvete in jih poučuje v modernem kmetijstvu. Danes popoldan je imel predavanje v meščanski šoli o sadjarstvu, ki je bilo zelo lepo obiskano. V soboto popoldan se vrši ravno tako predavanje v Petešonicih, popoldan pa v Centibi, v nedeljo popoldan pa v Črensovcih.

Voda poplavlja igrišče. Letošnja povodenj ni poznala izjeme in vse, kar je le bilo mogoče, je poplavlja. Lendavski sportniki, ki so si lansk leto zgradili lepo igrišče, gahko samo od daleč gledajo ono mesto, kajti voda stoji po celotnem igrišču in je zelo malo upanja, da bi se jim v doglednem času ponudila prilika, kjer bi lahko uživali sportsko veselje.

Prosveta. V torek 24. marca popoldan ob 17. uri se bo vršila seja podobora ZKD v hotelu g. Vukana. Na seji se bo razpravljalo o splošni prosvetni organizaciji za ves dolnjelendavski srez. Podobor je v agilnih rokah, zato je pričakovati vsestranski uspeh. Predsednik podobora je učitelj g. Horvat Izidor.

Prehranjevalna akcija slabotnih otrok

Zagorje, 21. marca.

Ze nekaj časa sem je zaslužek delavskih rodbinskih očetov tako nizek, da jim je popolnoma nemogoče dati svojim otrokom toliko hrane, kolikor je potrebujejo. In baš otroci morajo imeti zadostno količino hrane, da ne omagajo tako v telesnem, kakor v duševnem razvoju. Tako pa žalibog vidimo vse polno bledih, izsušenih otroških obrazov, ki nam jasno pričajo o njihovem pomanjkanju.

Naše vrle kolačice so si nadele hvalevredno nalogo, da po svojih močeh odpomorejo bedi otrok. S svojo vztrajno voljo, pomagati ubogim, so pričele misliti tudi na to, kako bi vsaj najslabotnejšim in najpotrebnejšim priskočile na pomoč. To njihovo delo je rodilo uspeh in tako bodo pričele jutri s prehranjevanjem slabotnih šoloobveznih otročičev. 79 jih bo dobilo vsak dan toplo, tečno hrano, in sicer vsak šolski dan opoldne. Kuhinja je dala na razpolago tukajšnje šolsko društvo v svojem domu. Ker pa je za loške otroke Sokolski dom preoddeljen, bodo oni dobivali hrano v šoli.

Razven »Kola jugoslovanskih sester« sodelujejo pri prehrani tudi občina, društvo Rdeči križ in krajevna šolska odbora obeh dolinskih šol. Razdelitev hrane se bo vršila pod nadzorstvom in ob sodelovanju domačega učiteljstva.

Kolačice imajo redni občni zbor na cvetno nedeljo, 29. t. m. ob 2:30 popoldan v občinski dvorani.

Pri boleznih žolča in jeter, žolčnih kamnih, zlati uravna »Franz Josefova grenčica« prebavo naravnost na popoln način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje s »Franz Josefov« vodo posebno dobro, če jo, mešamo s toplo vodo, izpijemo zjutraj na tešče želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obrtniški praznik v Guštanju

Na Jožefovo je bil v Guštanju obrtni praznik, na katerega so dospeli mnogi obrtniki dravogradskega sreza.

Zborovanje je otvoril predsednik Obrtne zadruge sreza Dravograd g. J. Kač s pozdravom na navzoče, osobito pa je še pozdravil slavnostnega govornika g. Bureša, predsednika obrtne zveze za bivšo mariborsko oblast iz Maribora. Pojasnil je vzrok, zaradi katerega se zborovanje ni moglo vršiti dopoldan. Ob tej priliki sta bili odposlani tudi udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Aleksandru in ministru, predsedniku g. generalu Živkoviču. Besedo je povzel nato gosp. Bureš, ki je med daljšim izvajanjem pojasnil položaj obrtništva ter razpravljal o vseh važnejših vprašanjih, kakor o novem zakonu bolniškega in starostnega zavarovanja, v smislu razpusitve centralne uprave. Obravnaval je vprašanje kreditnega in davčnega sistema, kakor tudi vprašanje šušmarstva. Po predavanju se je vnela živahna in stvarna debata, katere se je udeležil g. govornik ter skušal zadostiti vsakemu posamezniku z odgovori in pojasnitvami na stavljenja vprašanja. — G. Bureš je pohvalil del obrtne zadruge sreza Dravograd v minulem letu ter pozval vse navzoče obrtnike, ki se niso včlanili, da se naj organizirajo. Priporočal je tudi naročitev stanovskega lista »Obrtni Vestnik«. Predsednik je nato zaključil uspešno zborovanje stanovsko zavednih obrtnikov.

SAMO 6.- DIN.
NOVI VELIK
ZAVOJ

VIM ZA
1001
PREDMET!

VIM

Službeni obisk g. sreskega načelnika v Žireh

18. t. m. nas je posetil sreski načelnik iz Logatca g. dr. Tekavčič, da se po nalogu kraljeve banske uprave na licu mesta poizve o željah občanov ter da ugotovi gospodarski in kulturni razvoj v občini. Prvič so se sestali zastopniki občine z načelnikom sreza, da se odkrito in možato pogovore o današnjih težnjah. Po pozdravnem govoru župana g. Leopolda Nagliča je g. načelnik v jedrnatih besedah orisal veljavno delo, ki se vrši po manifestu Nj. Vel. kralja in po deklaraciji kraljeve vlade. Pri pomnil je, da ne prihaja med nas samo kot predstavnik sreza, ampak prihaja tudi kot prijatelj med prijatelje ter da naj mu odkrito potožimo, kje nas žuli čevlji.

Nato se je g. načelniku pojasnilo najnujnejše in najbolj pereče vprašanje o hidroelektriki centrali na Fužinah, pri kateri je prizadeta cela občina, osobito pa 28 posestnikov, katerim preti nevarnost, da bodo v doglednem času ob vse svoje premoženje. Omenjeni posestniki so namreč žiranti pri raznih denarnih zavodih v Ljubljani in morajo odplačevati dolg, ki znaša za posameznika letno 5000 do 30.000 Din in to za dobo 26 let. Da se obvaruje gospodarski obstoj občine Ziri, bi bilo nujno potrebno, da kraljevska banska uprava podvzame vse potrebne korake in s tem prepreči gospodarski polom, kateri je neizogiben. Edina ugodna rešitev bi bila, da kraljevska banska uprava prevzame celo upravo v svoje roke in da v tem smislu reši tozadevne prošnje, ki so ji bile predložene. Vzrok tega gospodarskega poloma so večkratne poplave, katere so pri sami centrali, kakor tudi pri napeljavi napravile več milijonsko škodo.

Drugo pereče vprašanje so hudourniki. Nujno potrebno bi bilo, da vodstvo za gradbe hudournikov čimprej izvrši že započeta dela na hudournikih, kateri neprestano pustošijo žirovsko dolino. Želja celokupnega prebivalstva je, da kr. banska uprava v svoj vsakoletni proračun unese čimvečjo vsoto za imenovana dela v občini Ziri. Občina sicer vsako leto prispeva po njenih finančnih možnostih najvišji znesek, a le z izdatno pomočjo kr. banske uprave bo mogoče izvršiti najnujnejša dela, ki jih vodi priznani strokovnjak g. inž. Strancer.

Važno vprašanje je nadalje, da se zgradi vodovod za vas Dobračevo in delno za Starovas. V ta namen se je ustanovila vodovodna zadruga, ki je vložila pri kr. bankski upravi prošnjo, da ona po svojih strokovnjakih ugotovi pravi teren in na podlagi pregleda napravi nove načrte, ker načrt, ki je bil izdelan l. 1914., ne odgovarja današnjim potrebam.

Razpravljalo se je še o šolskem vprašanju ter o povzdigi kmetijstva, živinoreje in sadjarstva.

Vsem navedenim željam in prošnjam posameznih funkcionarjev je g. načelnik pozorno sledil in si vse točno zabeležil, da poroča višji inštanci. V zaključnem govoru je med drugim obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči v dobrobit občine ter je apeliral na prisotne, da naj vedno vrše svoje dolžnosti v duhu manifesta kraljevske vlade. Z zavestjo v srcu, da bo v najglavnejših problemih prišlo do razčiščenja in z zadovoljstvom, da sedanja državna uprava res po očetovski skrbi za svoje podanike, so se občinski svetovalci poslovili od g. načelnika.

Kočevje

Lovske novice. Naš znani lovec g. inž. Franc Jenčič je na lovu v Polomu pogodil kar tri divje prašiče, kar se ne zgodi vsak dan. Gosp. Loser iz Dolge vasi pa je ustrelil pri Željanah volka. Tudi te zverine je še dokaj pri nas, vendar v manjšem številu kakor pred nekaj leti.

Nagrade za najlepšo živino. Ministrstvo za industrijo in trgovino je dovolilo občini Livold, da sme prirediti sejme vsakega 1. aprila in 1. septembra. Da bi se med narodom vzbudilo zanimanje za živinorejo, ki bi bila edina rentabilna gospodarska panoga v našem kraju, če bi se pravilno gojila, je občinski odbor v Livoldu razpisal nagrade za najlepši par volov, ter za najlepšo kravo in telico. Lastnik prejme 100 Din oziroma 50 Din za kravo ali telico. Slične nagrade bi se morale deliti večkrat, uspeh gotovo ne bi izostal.

Zadruga za elektrifikacijo Šalke vasi r. z. z. o. z. Osnovani so jo kmetje v Šalki vasi, ki bodo kmalu imeli električno razsvetljavo. Preskrbela pa jo T. P. D., ki je nabavila potrebni material in ga dala na razpolago za napeljavo električnega toka po Šalki vasi. Kmetje bodo morali dati iz svojega žepa samo za napeljavo po hišah. Material pa se bo odplačeval polagoma. Zato T. P. D. določila, da bo stala 1 kilovatna ura 4-50 Din. Z deli so že pričeli. Strokovnjaki so že tudi tukaj. Elektrifikacija bo gotova približno v dveh mesecih.

Nagrade za skakalne tekme. Dne 13. t. m. so se ponovno vršile skakalne tekme, pri katerih so bile razdeljene med najboljšo skakalce lepe nagrade. Nagrado za najlepši skok je odnesel Hubert Jenčič; bila je to lepa srebrna doza, ki jo je daroval g. Loser. Prvo nagrado, uro - budilko, je prejel Erik Rötthel. Poklonil jo je g. dr. Sajovic. Ostale nagrade so prejeli po vrsti: Milko Dobravec, smuč, darilo g. Mandelca, Fr. Lipovec, brivski aparat, darilo g. Loserja, Horvat in Malejka pa knjigi, darilo g. prof. Poloviča. Rezultati so bili boljši kot pri prvi tekmi. Rötthel je skočil preko 11 metrov, torej za pol drugi meter več kakor pri prvi.

Novinarski dom v Ljubljani

Slovenski novinarji so osnovali stavbno in gospodarsko zadrugo »Novinarski dom«. Namen zadruge, ki je registrirana in je že začela delovati, je v glavnem razviden iz njenega imena: slovenski novinarji naj dolo v Ljubljani svoj dom, dostojen velike vloge novinarstva v slovenskem javnem življenju prošlosti in sedanjosti.

Hrvatski novinarji so si s pomočjo države, banovine, zagrebške občine in vse javnosti postavili v Zagrebu ponosen in reprezentativen Novinarski dom, ki je takoj postal središče tamkajšnjega javnega življenja. V Beogradu so nedavno s podporo države in občine slovesno otvorili začasn Novinarski dom, v kratkem pa si začno beograjski tovariši graditi palačo, ki bo stala v centru mesta poleg novega parlamenta. Tudi v Sarajevu in v Novem Sadu so novinarji pridno na delu, da si zgrade lastne domove, in Dunavska banovina je določila za Novinarski dom v Novem Sadu v letošnjem proračunu kot prvi prispevek znesek 50.000 Din.

Namen in naloga novinarskih domov ni sta samo reprezentativnega, temveč tudi socialnega značaja. Novinarski domovi, ljubljanski in oni po drugih centrih Jugoslavije, naj utrdijo ugled in dvignejo družabni položaj našega novinarja. Obenem pa tvorijo tudi važen del novinarske socialne akcije, ker so vsi v tesni zvezi z novinarskimi penzijskimi fondy in pridejo polagoma docela v njihovo last. To tudi pojasnjuje in utemeljuje podporo javnih korporacij in vse javnosti, saj je starostna preskrba novinarjev splošna narodna zadeva. Vloga novinarstva v javnem življenju je danes tako velika in važna, da je v interesu vsega naroda, ako se temu odgovornemu poklicu posvečajo najboljši in najposposobnejši moči. Da pa se bo to zgodilo v čim večji meri, mora biti novinar dostojno preskrbljen tudi za starost in onemoglost.

Tudi Novinarski dom v Ljubljani bo služil tej svrhi. Vršil pa bo še važno kulturno in nacionalno nalogo, ker bo gotovo postal nevtraln zbirališče vseh kulturnih in javnih delavcev in njihovih organizacij, zlasti tudi torišče stremljenja za čim tesnejšimi stiki s prijateljskimi narodi in vsem inozemstvom.

V skladu z navedenimi cilji so pravila zadruge »Novinarski dom«, ki je bila osnovana v Ljubljani v najtesnejšem sodelovanju z Jugoslovenskim novinarskim združenjem kot stanovsko novinarsko organizacijo. V prvem načelstvu zadruge so gg. poslanik dr. Albert Kramer, bivši minister dr. Fran Kulovec, urednik »Slovenca« Drago Potočnik, urednika »Jutra« Josip Prunk in Fran Seunig, glavni urednik »Jutra« Stanko Virant in glavni urednik »Jugoslavana« Aleksander Železnikar. V nadzorstvu zadruge so gg. glavni urednik »Slovenca« dr. Ivan Ahčin, šef ekspoziture »Avala« dr. Josip Birsa, publicist Albin Prepeluh, predsednik konzorcija »Jutra« Adolf Ribnikar in glavni urednik »Slovenskega naroda« Josip Zupančič. Člani zadruge so lahko poleg novinarjev tudi vsi drugi javni delavci ter zavodi in podjetja, ki jim je pri sreju razvoj in napredek novinarstva.

Slovenski tisk se je vključil našim majhnim razmeram povzpeli po vojni na tako visoko stopnjo, da uspešno tekmuje z vsemi jugoslovenskimi listi in nam dela čast pred vsem svetom. Zato se slovenski novinarji nadejajo, da bodo v svoji akciji našli pri naši javnosti vsaj enako razumevanje in podporo, kakor so jo našli njihovi tovariši v drugih pokrajinah Jugoslavije. Trdno sem prepričan, da njihov apel ne bo ostal brez ugodnega odmeva.

V Ljubljani, dne 19. marca 1931.
Odbor ljubljanske sekcije

Jugoslovenskega novinarskega združenja.

Načelnstvo in nadzorstvo

stavbne in gospodarske zadruge

»NOVINARSKI DOM« z. z. o. z.

Sava polagoma vpada

Iz Mitrovice poročajo, da je začela Sava polagoma vpadati. Pri Jasenovcu je upadla v 24 urah za 9 cm. Tudi drugod v dolnem toku je upadla za več centimetrov. Narasla je samo pri Brodu za 8 cm, pač pa ni nevarnost za nove poplave. V Brodu je voda, kakor smo že poročali, prodrla v vrtove, sprehajališče in v kleti. Pri Rači je položaj kljub upadanju reke neizpremenjen. Po zadnjih podatkih je tu voda povzročila veliko škodo. Poplavljen je skoro vsa okolica Rače, v Rači sami je pod vodo 150 hiš. K sreči se od hiš ni nobena porušila, zidovje mnogih je pa poškodovano. Če bi prišlo do večje katastrofe, bi morali izprazniti vso vas. V Brškem je preplavila Sava večje komplekse do 2 metra visoko. Odtod se je moralo preseliti v varnejše kraje okoli 3000 ljudi. Nastanili so se v vasi Obudovac. Iz Osijeka poročajo o kritičnem položaju v Baranji. Drava sicer stalno upada, zato je pa nevarnost poplav v Baranji večja. Donava je predrila nasip med Račo in Gajčcem.

b V Novem Sadu niso molili za brate v Italiji. Iz Novega Sada poročajo, da so molili v vsej državi za preganjane Hrvate in Slovence v Italiji, samo v Novem Sadu teh molitev ni bilo, kajti tamošnji župnik Pap je izjavil, da ni dobil okoliščine glede teh molitev.

Jz Dravske banovine

d Imenovanje. Za vršilca dolžnosti potovalnega nadzornika vinarstva in kletarstva na teritoriju Dravske banovine je bil imenovan Andrej Zmave, direktor vinarske in sadjarske šole v p. v Mariboru.

d Izlet na Poljsko. V dnevih od 26. aprila do 2. maja t. l. se bo vršil poljsko-jugoslovanski kongres na Poljskem. S temi dnevi je združen obisk sledečih mest: Poznanj (otvoritev velesojma), Gdynja (poljsko novo obmorsko mesto), Gdansk, Varšava, Krakov. Vožnja (2. razred brzovlaka) od poljske meje in nazaj do poljske meje od 26. aprila do 2. maja, stanovanje, vsa prehrana (med temi različni skupni obedi, banketi), vsi ogledi mest in posebnosti, obisk gledališč po natančnem programu stane na Poljskem samo 250 zlatih, t. j. okroglo 1500 dinarjev; vožnja do meje poljske in nazaj pičlo 1000 dinarjev; torej skupno 2500 dinarjev. Vabljeni so vsi privredni krogi in vsa kulturna društva in posamezniki. — Zeleti je, da se udeležijo čimveč Slovencev! — Priglasji, obvezni, do 30. marca z natančnimi naslovi na naslov: Društvo ljubiteljev poljskega naroda, dr. Rudolf Molé, Zeljarska 7. — Na željo natančnejše informacije.

d Izseljenec se vračajo izgube v propadlih jugoslovanskih bankah. Dne 18. januarja je bil objavljen zakon o izplačilu izseljenjskih vložkov v prvi srbski poljedelski banki, ki je svojčas ustavila izplačila. Ker vsebuje ta zakon tudi določilo, da je g. minister financ pooblaščen uredbeno zakonodajno odrediti, da se hranilne vloge naših izseljencev izplačajo, tudi če so zapadle v drugih jugoslovanskih denarnih zavodih v dobi od 1. januarja 1925. do 18. januarja 1931. poziva Družba Sv. Rafaela v Ljubljani vse izseljence in njih zakonite dediče, da ji prijavijo tekem enega meseca take izgube. V prijavi naj navedejo ime propadlega denarnega zavoda, kdaj je propadel, kdaj in na katero ime je bil vložek registriran, koliko je izplačala izguba in kje je hranilna knjižica. Družba Sv. Rafaela za varstvo izseljencev bo potem na podlagi navedenega materiala napravila na merodajno mesto prošnjo za objavo uredbe, predvidene v navedenem zakonu.

d Ob drugi obletnici Tonija Schlegla je predaval v jugoslovanskem akademskem društvu »Jadrano« g. O. G. Ambrož o prerano umrlem ustanovitelju »Jugoštampca«. V svojem predavanju je naglasil vse velike lastnosti, ki jih je imel pokojni Toni Schlegel. Bil je eden prvih jugoslovanskih žurnalistov, sijajen organizator in eden najplivnejših političnih delavcev. Njegova zasluga je prvi sporazum med Radicem in radikali in Toni Schlegel je tudi s svojim ostrim nastopom proti slabim stranem našega parlamentarizma pripravil tla za 6. januar. Bil je odličen borec za sporazum med Srbi in Hrvati ter v vseh svojih člankih povdarjal, da mora priti do popolnega zedinjenja še samo vesled tega, ker živimo skupaj. Predavatelj je nato tudi podrobno podal historijat atentata in navedel organizacijo, ki je ta atentat pripravila. Bila je to frankovsko-teroristična organizacija, ki sta jo ustvarila sedanja emigranta Percec in Pavlič. Prav in lepo je, da se akademska mladina spominja naših velikih mož, med katerimi zavzema na vsak način odlično mesto pokojni Toni Schlegel.

Velika izbira vsakovrstnega usnja za spomladansko in letno sezono po najnižjih cenah. Prepriča naj se vsakdo osebno, saj nakup ni obvezen. — Se priporoča trdka

FRANC ERJAVEC

trgovina usnja in čevljarških potrebščin
LJUBLJANA - Stari trg 11 a - LJUBLJANA

d Artur Mahr umrl. V Gradcu je umrl 20. t. m. g. Artur Mahr, vnuk ustanovitelja in bivši ravnatelj nekdanje zasebne trgovske šole v Ljubljani. — Rojen je bil v Ljubljani leta 1852., ter je po smrti svojega očeta Ferdinanda (leta 1899.) prevzel vodstvo tedaj daleč preko državnih meja znane trgovske šole, ki je bila združena tudi z internatom. Pokojnik sam je bil Nemec po rodu in mišljenju, sodeloval je pri raznih društvi, udeleževal se je pa tudi na karitativnem polju, kjer ni poznal narodnostne razlike. V letih svetovne vojne so izostali inozemski gojenci Mahr šole, ki je trpela vsled pomanjkanja učnih moči in učencev ter je leta 1918. povsem prenehala. Mahr se je z rodbino vred iselil v Waltendorf pri Gradcu, kjer je preživljal svoja stara leta. Nekajkrat se je v poletnih mesecih še zglasil v Ljubljani pri svojih nekdanjih gojencih. Značilno za pokojnika je bilo, da ni optiral za Avstrijo, kot ostala rodbina njegova, temveč je obdržal jugoslovansko državljanstvo, ker je hotel ostati, kot se je sam izrazil, »star Kranjec«. — Naj počiva v miru!

d Otvoritev novih telefonskih relacij. Od 1. marca je odprt telefonski promet Lesce-Dunaj, od 10. marca promet Ormož-Trst, od 20. februarja naprej telefonski promet Ormož-Radkersburg-Leibnitz in Graz, od 10. marca naprej telefonski promet med centralo Sevnica in vse-

Srčne, živčne in ženske bolezni se uspešno zdravijo v DOBRNI

Do 15. junija kompletno 20 dnevno zdravljenje (autobus, hrana, stanovanje, kopeli in zdravnik) za Din 1200.—. Prospekti zastojl

639

mi centralami v Švici, od 20. februarja naprej telefonski promet Ptuj-Gorica-Trst-Benetke-Gorova-Milan, od 10. marca naprej pa telefonske relacije Bled z več kraji v Avstriji in telefonske relacije med Gornjo Radgono in več kraji v Avstriji.

d Naknadni pregled in plombaranje motornih vozil za mesto Ljubljano in za srez Ljubljana-okolica se bo vršil dne 9. aprila t. l. (ne 4. aprila, kot je bilo prej javljeno) in sicer od 9. do 12. in od 15. do 17. ure pred poslopjem uprave policije v Ljubljani. Ker je to zadnji pregled, se opozarjajo vsi lastniki motornih vozil, ki še niso zadostili svoji dolžnosti, da zanesljivo privedejo svoja vozila ob določenem času komisiji na pregled, sicer ne bodo smeli po omenjenem terminu voziti z nepregledanimi vozili.

d Gostovanje »Sočec« v Črnomlju. Na praznik, v sredo 25. t. m., bo gostovala v Črnomlju družina »Sočec« z Molnarjevo komedijo v treh dejanjih »Vrag«. Predstava se vrši v Sokolskem domu pod okriljem Sokola. Začetek ob 20.

Advokat dr. Ferdinand D. Majaron

uljudno naznanja, da je otvoril svojo advokatsko pisarno v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 18, telefon št. 20-17.

d Železniški upokojenec v Celju in okolici v vednost. Po smrti g. Marna je prevzel zaupniško mesto g. Jožef Pogorevc, Čret 14 pri Celju. Železniški upokojenci v Celju in okolici naj se v vseh zadevah obračajo do njega. Gospod Pogorevc bo na razpolago vsem ter bo morebitne zadeve poročal društvu železniških upokojencev v Ljubljano. Gospod Pogorevc je tudi upravičen, da pobira članarino in sprejema nove člane. Društvo železniških upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

SANOFORM 869
— za dame v vseh lekarnah in drogerijah!

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 786,3, termometer 4-5, relativna vlaga 92%, smer vetra NE, oblačnost 10, dež (0-6 mm). V Mariboru je kazal barometer 766-6, termometer 6, relativna vlaga 85%, smer vetra SW, oblačnost 9. Deževalo je v Mostaru (1 mm) in v Kumoboru (1-04 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 10, v Mariboru 10-2, najnižja v Ljubljani 3-7, v Mariboru 4, v Mostaru 7, v Zagrebu 4, v Beogradu 4, v Sarajevu 5, v Skoplju -0-4.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Starigrad 12.

d Službinjam (gospodinjstvom pomočnicam)! Pouk v nemščini, slovenščini, računstvu, petju, šivanju itd., se Vam nudi vsako nedeljo popoldne. Prijavite se čimprej v poselskem shajališču v Prečni ulici št. 2. Tečaj za nemščino se nadaljuje v Učiteljski na Resljevi cesti.

d Podpirajte domačo industrijo in pazite na današnji oglaš.

d Želodčni in črevesni katar preprečite odnoso zdravitelje najlažje s pitjem Radenske zdravilne vode.

F. Fajdiga sin

Založba pohištva in tapetniških izdelkov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 17

Ustanovljena leta 1879 317

Za spomladansko sezono posetite pred nakupom moških oblek, manufakture, moškega perila in modnih potrebščin najprvo trgovino

JOSIP OLUP

Ljubljana, Stari trg št. 2 na vogalu in postreženi boste z dobrim blagom po najnižji ceni.

Ljubljana

Nedelja 22. marca 1931., Tiha nedelja. Pravoslavni: 9. marca, 40 mučenikov.

Ponedeljek 23. marca 1931., Oton. Pravoslavni: 10. marca, Kodrad.

Nočno službo imajo danes lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohine na Rimske cesti; jutri v ponedeljek pa lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Oficirji ljubljanske garnizije prirede 28. marca t. l. družabni večer v prostorih »Tabora«. Začetek ob 21. uri. Vabljeni vsi z družinami, kateri imajo stalne vstopnice za vstop v oficirski dom.

■ Javno predavanje. V četrtek 26. marca t. l. ob 20. uri predava v dvorani glasbenega društva »Sloga« podžupan mestne občine ljubljanske g. prof. Jare Evgen o predmetu: »Promet za časa rimske dobe«. Že iz naslova samega se vidi, da bo predavanje jako zanimivo in vabimo vse železničarje, kakor tudi širše občinstvo, da se ga udeleže.

■ Opozorjamo cenjeno občinstvo na današnje predavanje dr. Stanka Vurnika o vprašanju

slovenstva v ljudski umetnosti. Predavanje bo spremljano s sklopičnimi slikami in se bo vršilo v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu ob 11. uri popoldne. Vstopnine prosto. K obilni udeležbi vabi Slavistični klub DSFF.

■ Organizacija diplomiranih tehnikov vabi svoje, v Ljubljani bivajoče, članstvo na sestanku, ki bo 24. t. m. ob 20 v hotelu Miklič.

■ Pedagoški tečaj za učiteljsko Dravske banovine. Ministrstvo prosvete priredi po Udrugi jugoslovanskega učiteljstva v Ljubljani v dneh od 30. marca do 1. aprila 1931. pedagoški tečaj za učiteljsko Dravske banovine. Na tečaju bodo predavali nemški pedagogi. Obča razprava se bo vršila o moderni osnovni šoli (predavanje, vzgledi dela in razgovori). Prvi dan bo predaval ministerjalni svetnik g. Hila iz Berlina o temi: »Osnovne misli moderne pedagogike v narodni šoli«. Drugi dan bo predaval šolski svetnik g. Šmit o temi: »Spoznavanje domovine in kulture v narodni osnovni šoli«. Tretji dan bo predaval rektor iz Essena g. Binger o temi: »Idea dela v narodni šoli«. Vsi udeleženci imajo v zmislu odloka ministrstva prosvete O. N. br. 20881 od 14. marca t. l. dopust in sicer: učitelji in učiteljice iz Ljubljane trodnevni dopust od 30. marca do 1. aprila, vnanji učitelji in učiteljice pa petdnevni dopust od 29. marca do 2. aprila. Glede lokala, kjer se bo vršilo predavanje, glede prenočišča in prehrane za vnanje udeležence ter vsa podrobna navodila bo objavilo pravčasno poverjenišvo UJU v vseh listih. Dopust dajo na podlagi gornjega odloka upraviteljsva sama.

Lekarna Trnkoczy 669 Ljubljana, Mestni trg 4 Tel. 2186 P. t. r. 10755

■ Mestna zastavljavnica bo imela redni dražbi za v avgustu 1930 zastavljenih dragocenosti (zlatino, srebrnino i. dr.) dne 7. aprila 1931, za efekte (blago, perilo, stroje i. dr.) pa 13. aprila 1931., vsakokrat ob 15. uri v uradnem prostoru na Poljanski cesti 15.

■ Sentjakovski gledališki oder ponovi danes poslednjič v tej seziji izvrstno komedijo »Prostozidarji«, ki je imela dosedaj vedno razprodano dvorano. Nastopijo ga. Bučarjeva, gđ. Pirčeva, Kramarjeva ter Gorjupova in gg. Košak, Škerlj in Leder. Rezervirane vstopnice je dvigniti vsaj pol ure pred pričetkom predstave. Pričetek ob 20-15. Pridite vsi, ki se hočete od srca nasmejati!

■ Prihodnji teden gostuje v naši operi basist g. Betetto. Izvajala se bo med drugim Mozartova opera »Cosi fan tutte«, s katero bo počaščen spomin 175letnice rojstva, oziroma 140letnica smrti tega priznanega klasika komponista.

■ Pianist Ivan Noč bo priredil pod okriljem Glasbene Maticе ljubljanske v sredo, 1. aprila t. l. samostojen klavirski koncert z izredno bogatim in skrbno izbranim programom. Vrlne pianista Noča so splošno znane. Koncert bo v vsakem pogledu umetniški. Vstopnice bodo prihodnji teden v Matični knjigarni.

Koks za kovače in centralne kurjave

iz angleškega premoga
75 Din za 100 kg
franko plinarna nudi
Ljubljanska mestna plinarna.

Šivilje in modni ateljeji!

Pestre ovratnike, manšete in kravate v poljubnih vzorcih Vam izdelata hitro in ceneno »IRIS«, atelje za umetnostno obrt, Ljubljana, Simon Gregorčičeva 11 (preje L. Matjan). 833

■ Velikonočne butare so se pojavile na ljubljanskem trgu in stanejo od 3 do 30 Din.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so: Alojzij Lindtner, 90 let star, sodni nadoficijal v pok., Mestni trg 11; Ivana Punčoh, 15 minut stara, hči strojnega stavca, Rožna ulica 29; Apolonija Završan, 78 let stara, bivša prodajalka slaščic, Japljeva ul. 2. Naj počivajo v miru, žalujočim sožalje!

■ Tržaška cesta bo od torka 24. t. m. dalje zaprta za tovorni promet od odcepa Glinške ulice do cerkve na Viču radi del za električno cestno železnico. Tovorni promet se bo vršil preko Rožne doline. 892

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klubke itd.
Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

685 tovarna Jos. Reich.

■ Bio mleko je najboljšo mleko! Dostava na dom s 15. aprilom v higijsko zaprtih steklenicah. Naročajte pri Osrednjih mlekarah Ljubljana, Maistrova ulica 10. 888

■ Na evstno nedeljo popoldne ob 15. uri bo v Unionski dvorani izvajal pevski zbor Glasbene Maticе ljubljanske Sattnerjevo kantato »Oljki«. Velik del Gregorčičeve pešnitve Oljki, katero je mojstrsko uglasbil slavljencec P. Hug. Sattner, se odigrava ravno na oljčno nedeljo. Zato je ta dan izredno primeren za izvajanje kantate, ki je zelo pomembno delo v naši glasbeni literaturi. Prvo letošnje izvajanje je bilo v vsakem pogledu dovršeno, isto pričakujemo z vso gotovostjo tudi ob ponovitvi. Opozorjamo, da so cene znižane. Predprodaja v Matični knjigarni.

Znanji poselniki tega koncerta naroče lahko vstopnice v pisarni Glasbene Matice ali pa direktno v Maticni knjigarni.

■ **Nesreče in nezgode.** Štefanija Forte, posestnikova žena iz Potoške vasi pri Zagorju ob Savi je doma v veži padla in si zlomila desno roko. — Antonijo Kovač, delavko iz Šklendrovca pri Poljšniku, je neznan kolesar povozil na Zaloški cesti, pri čemer si je zlomila levo roko. — 12-letni posestnikov sin Franc Jurglič z Grosuplje-ga je padel v gozdu z drevesa in si pretresel možgane. — Satislav Jerin, 16-letni šolar iz Kosez si je pri smučanju na Rožniku močno poškodoval desno nogo pod kolenom. Vsi ti poškodovanci so se prišli zdraviti v ljubljansko bolnico.

■ **Nepreviden kolesar.** Albin T., pekovski vajenec iz Dravelj, je iz Dravelj proti Zg. Šiški tako neprevidno kolesaril, da je pri šolskem splotju zadel v učenko I. razreda Marijo Kogovšek iz Dravelj in jo podrl na tla. K sreči se deklici ni drugega pripetilo, kot da se je močno ustrašila.

■ **Ni imel sreče.** Pretekli ponedeljek je med opoldanskim časom zmanjkal iz sobe modistke Rike Debeve, Reber št. 11, gramofon z 9 ploščami. V petek se je pa tat ujel, ko je hotel ukradeni gramofon prodati nekemu Francu T. Tat je identičen z 21-letnim brezposelnim Viktorjem H., ki se je zadnji čas potepal po Ljubljani ter je pristojen v občino Nevle pri Kamniku. Ljubljanska policija ga je radi njegove dolgotrajnosti izgnala iz mesta za dobo 5 let, a H. pa ne mara pozabiti Ljubljane. Pri sodišču, kamor je bil izročen, se bo H. moral zagovarjati radi tatvine in radi prepovedanega povratka v mesto.

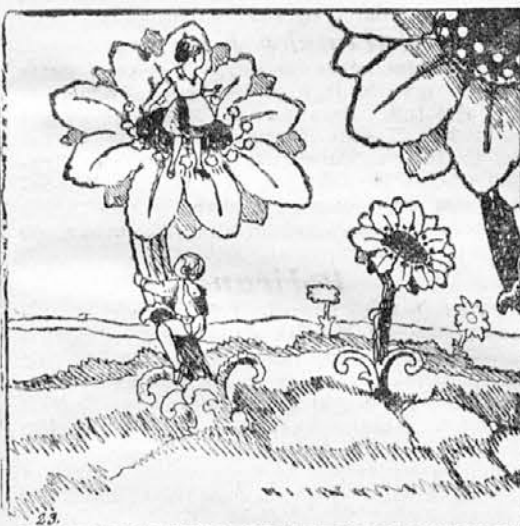
■ **Zasačen pri vlomilskem poslu.** Ko sta v petek ob 12:30 uri šla po Florjanski ulici dijak Marjan V. in Vladimir L., sta v veži trgovine I. delavskega konzumnega društva v Florjanski ulici 5 zapazila mladeniča, ki se je z vso silo trudil odpreti vrata trgovine. Dijaka sta obstopila nepovabljenega gosta, zastavila mu pot k izhodu na ulico, istočasno pa poklicala bližnjega stražnika, da je zlikovca aretirala. Identičen je z nekim 18letnim Petrom P. z Vjča, ki je že dobro znan in ponovno zabeležen v črnih bukvah policije in sodišča. Pri njem so našli zelo sprotno izdelan vitrih. Izročili so ga v zapore dež. sodišča, ki mu bo pojasnilo, da se te vrste obiski v trgovini po zakonu prepovedani.

Potovanje po zvezdi večernici

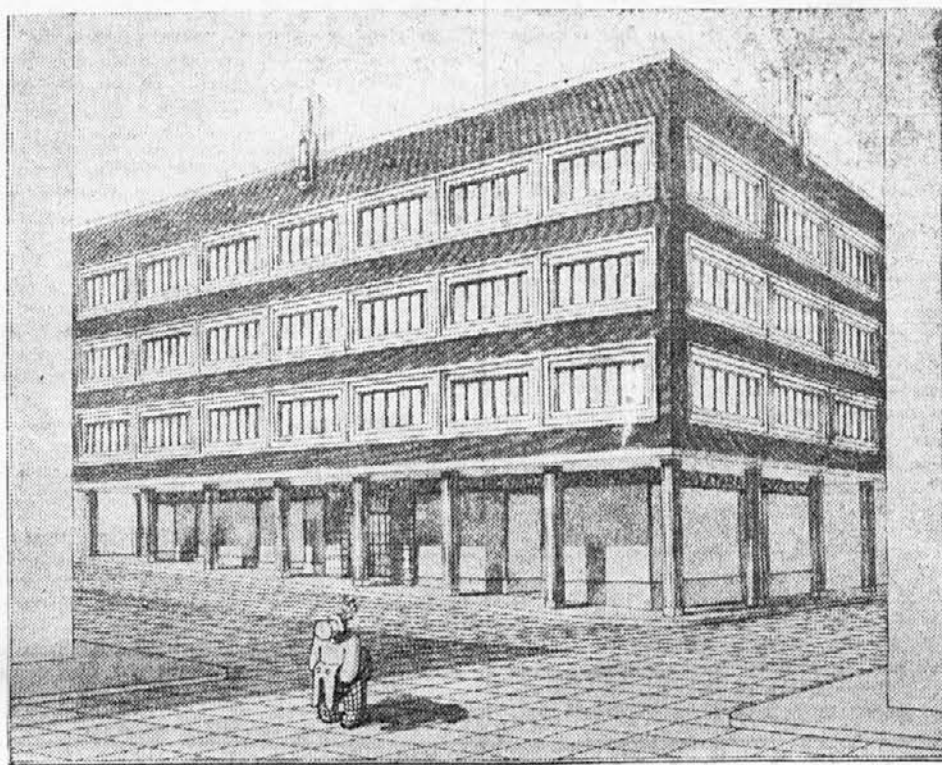
22.

Ni trajalo dolgo, pa jima je priletel nasproti ogromen metulj. Bil je tako velik kakor najmočnejši orel doli na zemlji. Ko je prhotal s krili, je delal tak veter, da so se trave in cvetice zibale sem ter tje. Radovedno sta ga Dušan in Danica opazovali in tudi bala sta se ga. Toda metulj ju je le dvakrat — trikrat obkrožil, nato pa je odrčel — dalje svojo pot.

23.

Nenadoma se je gozd nehal. Mlada prijateljca sta dospela na velikansko goščavo, po kateri so rastle in cvetele ogromne, našim solnčnicam precej podobne cvetice. Bile so tako velike, da sta Dušan in Danica lahko splezala po deblu na cvet in stala na njem kakor na kakšnem divno okrašenem odru. Obkrožil ju je tako omamen vonj, da bi bila kmalu zaspala.

Nova palača Banovinske hranilnice v Mariboru

Te dni so podrli na oglu Slovenske in Gosposke ulice staro hišo, v kateri se je rodil admiral Tegethoff. Na tem mestu bo Banovinska hranilnica zgradila moderno veliko palačo po načrtih inž. arh. J. Černigoja in inž. arh. L. Deva. Palača bo trinadstropna. Na strehi bo terasa. Opremljena bo z vsemi udobnostmi. V nadstropja bo vhod z Gosposke ulice. V stanovanja bodo vodile posebne ločene stopnice. Gradbena dela bodo pričeli kmalu po Veliki noči in bodo do zime dogotovljena.

Udeleženci kmetsko-nadaljevalne šole v Rudniku pri Ljubljani

Letošnjo zimo se je vršil pri nas prvi kmet. ski tečaj. Vodila in poučevala sta ga g. šolski upravitelj Avgust Luli in g. župnik Karel Zajc. Predaval je tudi znani kmetijski strokovnjak Franc Kofol iz Ljubljane. Poučevala se je snov, ki je v dobrobit in napredek splošnega gospodarstva.

Ob sklepu tečaja so si udeleženci ogledali v Šiški par modernjših hlevov in kmetsko zadružno, ki je v Šiški dobro razvita.

Pa saj tudi pri nas napredujemo, saj se je ustanovila hranilnica in posojilnica, katere se vsi občani oklenimo. Zidala se bo tudi nova šola, kar je že skrajni čas. Dobili bomo tudi nov konzum, kamor se je vpisalo že precej članov. Da se napreduje pa gre zahvala v prvi vrsti župniku in šolskemu upravitelju.

Tudi »Jugoslovan« se je že precej udomačil le pridno segajte po njem!

Novomeško olepševalno društvo

Ustanovljeno je bilo ob zatonu prejšnjega stoletja. Pravila so bila potrjena 1. 1899. Med svetovno vojno je, kot vsa druga društva, tudi to prenehalo, v svobodni domovini pa se je prvi zganil knjigar g. Urban Horvat, ki je pridobil še nekoliko sodelavcev, med katerimi je posebej treba omeniti brivca g. Ferda Buka in trgovca g. Josipa Kobeta. Ti trije gospodje so nabirali povsod in ob vsaki priliki za olepšanje Novega mesta in tako se je društvo leta 1921 spet obnovilo. Predsednik je od tedaj do danes g. Ferdo Buk.

V preteklem tednu je društvo polagalo svoje račune za poslovno leto 1930. Udeležba na občnem zboru je bila pod vsako kritiko, kot je to pri nas, žal, že navada. Vsi meščani bi imeli radi vse in povsod lepo in snažno in mi-kavno, da bi pa vsaj s svojo prisotnostjo na občnem zboru enkrat na leto pili uro dali onim maloštevilnim idealistom, ki se mimo občine pihajo in trudijo za razcvet dolenske metropole, le malo moralne sile in opore, tega pa ne! Preveč se zahteva! Zalostna je ta ugotovitev in meščanstvu ne baš v čast.

Članov šteje društvo trenutno 92, kar je veliko, veliko premalo. Sicer je članarina 5 Din mesečno malo visoka, a le tako je mogoče kriti številne ne baš malenkostne stroške. Društvo vzdržuje nasade na Florjanovem in Katarininem trgu, pred pošto in ob Krki od kopališča proti kolodvoru. Klopri ima razpostavljenih 64, in to pred pošto, pred sreskim načelstvom, na terasi, na »marofu« itd. V seziji stalno zaposluje dva delavca. To vse stane mnogo denarja, podpor pa ni kdo ve koliko. Občina je lani prispevala 200 Din, kar je bilo ravno za gramoz in pesek, banska uprava je naklonila tudi 2000 Din, dočim je Kmetijska šola na Grmu podpirala društvo brezplačno s cveticami. Denarni promet je v prošlem letu znašal 27.326'85 Din. Dohodkov je bilo 15.752'25 Din, stroškov pa 11.574'60 Din. Tudi letos se je pobralo že nekaj članarine in tako je izkazal blaginjak g. Urban Horvat na dan občnega zbora 6089'70 Din premoženja v gotovini.

Lani se je društvo zelo trudilo, da dobimo nedeljski izletniški vlak, kar se je tudi doseglo, a na žalost po nekaj neuspešnih poskusih spet opustilo.

Društvo je sodelovalo tudi pri brošuri »Dolenska metropola Novo mesto«, ki jo je izdal in založil »Progres« in uredil Anton Podbevšek. Od založništva je društvo obvezno odkupilo 600 komadov, ki jih prodajajo po 40 Din.

Za tekoče leto je v načrtu planiranje terena na Loki, pred pokopališčem, kamor naj bi prišel lep nasad.

Staro pokopališče izgubi čez tri leta oklepni zid in se zravnava. Misli se že sedaj na primerne nasade, da ne bo ves prostrani trg tedaj ne-

nadno gol. Urediti je le še nekaj formalnosti s cerkvijo in občino. Tam bo čez leta diven Kettejev park s pesnikovim spomenikom.

Kapiteljski marof bo letos obnovljen. Občina prispeva 15 kubičnih metrov peska.

Uvedla se bo akcija za napravo potniškega mostu, ki naj bi bil naslonjen na že obstoječi železniški most. Za vedno obširnejše mesto je en sam most že premalo. In uradi, šole, to je vse na gorenjem koncu mesta.

Pa most za okrožnim sodiščem v Rogov log in tam prijetno »švicarijo« ali kaj sličnega. O, to bi se stvar hitro razvila. Pa električni tok čez Krko in vodovod, pa bo tam kmalu nov del mestnih vil.

Za enkrat bi bilo nujno potrebno speljati vodovod na mestno kopališče. Tuš je urejen, že najnujnejša je pitna voda. In eventuelni bufet, kako bi se obnesel.

Take in enake misli so se izmenjavale, stari odbor je dobil absolutorij in soglasno je bil izvoljen predsednikom spet g. Ferdo Buk, v odbor pa še gg. Andrej Agnitsch, Fran Erjavec, Urban Horvat, Josip Kobe, Otmir Skak, Josip Turk, ki so bili vsi že lani v odboru, nova pa sta poklicana v odbor gg. Karel Mahorčič in Viktor Pirnat.

Društvo se bavi namreč s spremembo pravil. Iz olepševalnega se bo izkristaliziralo v tujsko-prometno društvo, ki bo storilo pač vse, da se divna lega Novega mesta in prelesta njegova okolica dvigneta iz okorele zaspianosti in da izve svet še nekaj več o tem lepem koščku naše zemlje doli med tajinstveno Kukogoro, med mrkim Rogom in med veselimi goricami.

I v tem znamenju novomeškemu olepševalnemu in tujsko-prometnemu društvu polno uspehov!

Novo mesto

Molitve za neodrešene brate so se ob veliki udeležbi vršile na Jožefovo od dveh do treh popoldne v Kapitlju in od štirih do petih pri franciskanih. V cerkev so prišli celo ljudje, ki jim to sicer ni navada. Krasno solnčno popoldne so mnogi žrtvovali spominu dragih bratov.

Društvo »Soča« je na praznik sv. Jožefa zvečer priredila v gostilni »Na vratih« dobro obiskan spominski večer, na katerem je predaval ravnatelj meščanske šole g. Anton Mer-vič o manjšinskem vprašanju s posebnim ozrom na naše razmere. Navzočih je bilo osobito mnogo Primorcev in le škoda, da to ni bilo prirejeno v kaki večji dvorani.

Vincencijeva konferenca bo polagala račune o svojem dobrotornem delu v preteklem letu danes ob 15'30 v dvorani Rokodelskega doma. Na občnem zboru bo govoril dr. Ivan Ahčin o dobrodelnosti v Nemčiji. Vstop je vsakomur prost. Prijatelji ubogih, dobrodošli!

Kmetijske zadeve. Pomlad je tu, kmetovalci, zganite se! Trtne sadike, korenjaki se dobe pri sreskem kmetijskem referentu g. Fr. Malasku

na sreskem načelstvu. — Naročanje »Nitrofoskale« po znižani ceni se je podaljšalo do 1. aprila. Občine naj naročajo naravnost iz tvornice v Rušah. Izposlovalo se je, da ni treba pošiljati denarja že vnaprej, temveč se plača blago ob prejemu. — V svrhu pobiranja škodljivcev se dobi tobačni izvleček v sodčkih po 6 Din, v ročkah pa po 5 Din kg. Naroča se direktno iz tobačne tovarne in iz vseh mono. polnih skladišč v državi.

Lutkovno gledališče v Sokolskem domu prihaja danes popoldne z novo našudrirano »Rdečo kapico«. Nova igra, nove lutke, nove kulise, novi igralci; to bo gotov zanimivo.

Premeščen je iz Novega mesta v Ormož pomožni davkar g. Pavel Pirš, na njegovo mesto pride od tam pomožni davkar g. Fran Glažon.

Ljudsko štetje. Novo mesto bo razdeljeno v 14 popisnih krogov, za katere je mestni župan na podlagi zakona o ljudskem štetju imenoval popisovalcem gospode: Hočevar Franc, Ulčakar Franc, Josip Rezelj, Danilo Fon, Jakob Paskernik, Josip Pavlič Ivan Picek, Vladimir Punčuh, Franjo Stancer, Ivan Stibrič, Alojzij Ivanetič, Anton Lamut, Franc Tomažič, Srečko Borštnik. Imenovani gospodje bodo imeli predpisane legitimacije, občinstvo pa naj jih povsod uslužno podpira, da bo štetje brezhibno in urno.

S kljukcem v roko. Pomlad se bliža in France Murn, pos. sin iz Vel. Oreha pri Stopičah se je hotel oskrbeti s sadnimi divjaki, da jih posadi na vrt. Šel je ponje v gozd. Pa mu je na opolzku snegu spodrsnilo, da je padel. V resnici je fant držal oster kljukec. Med padcem se je hotel prestreči z rokami, pri tem pa je udaril z levico baš po noževi ostrini in si globoko prerezal dlan. Prijatelj mu je za silo obvezal zevajočo rano in ga tako odpeljal k Usmiljenim bratom v Kandijo.

Z bičem okoli konja ni varno hoditi. O tem se je prepričal krojaški vajenec France Tavčar iz Ponikev pri Trebnjem. Izteptil mu je bilo prašne hlače, pa je šel kar v hlev po bič. Tam je stal privezan konj. Kaj sta imela med seboj, se ne ve, ampak France je odnesel iz hleva težke poškodbe po obrazu. Konj ga je vsekals kopitom v desno lice in mu napravil veliko rano. Dečko je moral v bolnico.

Akademija najmlajših. Glasbena matica je priredila v soboto zvečer v veliki dvorani Sokolskega doma akademijo najmlajših in najmlajših svojih gojencev, ki so nastopili s prav peštrnim programom. Gosli in glasovir solo, duet, tercet in kvartet, zborovo petje in slednjič mladinski orkester. Starši in prijatelji mladine so imeli priliko spoznati intenzivno delo agilnih naših glasbenikov gospoda Fakina in njegove gospe soproje ter ceniti vrednost ustanove, kot je Glasbena matica.

Ptuj

Molitve za Primorce. Na dan sv. Jožela so bile po vseh cerkvah molitve za naše Primorce. Cerkev so bile nabito polne. Opazilo pa se je, da so nekateri Nemci zapustili cerkev, ko je g. prošt zašel čitati pastirski list.

Smrt. Umrl je tukajšnji trgovec Franc Urbančič. Umrl je v Ljubljani in tudi tam pokopan. Zapušča vdovo z dvema nedoraslimi otročičema. Mairskatero društvo ga bo pogrešalo, ker imel je vedno odprto roko, ako ga je kdo prosil podpore. Bodi mu rodna zemlja lahka, preostali pa naše sožalje.

Občni zbor. Dne 19. marca je bil občni zbor podružnice SLD. Izvoljen je bil stari odbor. Občni zbor je zopet soglasno sklenil, da je tudi v tem letu prepovedano streljati fazane in srne. Ako pa jih ima kdo preveč, bo moral zaprositi podružnico, katera mu lahko odstrel dovoli ali pa mu prošnjo zavrne. Sklenilo se je tudi, da se vpleljejo v večjih krajih lovski dnevi.

Prednjaški tečaj. Župni prednjaški tečaj, ki je trajal 14 dni, je končan. Ob slovesu so tečajniki izdali svoj humorističen list. V listu je bila skoraj vsa vsebina v verzih. Vadili so se ne samo telesno, ampak tudi duševno. Želimo jim, da bi svoje pridobitve zanesli med narod in da se uredniški želja naših predstavnikov, da bodi v vsaki vaši sokolsko društvo ali sokolska četa.

In die deutsche Schule. To se sliši po naših ulicah. Otroci zahajajo k posebnim uram za nemščino. Te ure imajo različni ljudje. Knjige pa rabijo iz tujih držav. Mislim, da bi se dobile knjige, ki so tiskane v naši državi. Ali moramo res že vsako malenkost uvažati? Ali so pa morda te knjige podarjene od kake posebne strani. Dobro bi bilo malo to stran razčistiti.

Prekmurje

Dolnja Lendava. Tečaj o čebelarstvu bo priredila tukajšnja čebelarska podružnica v dneh 25 in 26. marca, v poslopju hotela »Krona«. Na tečaju bo predaval priznani strokovnjak g. Jože Okorn iz Ljubljane.

V Poznanovcih je bil razrešen dolžnostni župana g. Kiselak Jožef, na njegovo mesto je imenovan občinski svetovalec g. Melin Mihael.

Predavanje o kmetijstvu s filmskimi slikami bo imel g. Pučnik, v Beltincih 24. t. m. ob 3. uri popoldne, v Murski Soboti pa 25. t. m. ob 9. uri predpoldne v Diétrichovi dvorani. Vstop na obe predavanji je prost.

Ogenj v Markovecih. Svojemu poročilu dodajamo, da se je izkazalo, da je fant, na katerega je padel najprej sum, nedolžen. Požigalec še niso izsledili.

Odvetniški pisarni nameravata odpreti gospoda Fr. Koder in dr. Sedmak.

Veržej. Seja, ki jo je imelo tukajšnje Rodovniško društvo, je pokazala veliko delo in pomen tega društva. Navzočih je bilo 48 članov. Predsednik Šostarič je poročal o stanju društva in omenil da ima 84 članov. Kontrolor za mleko Mihael Šostarič je kontroliral 60 krav mlekaric: najboljša je imela 3184 l, druga 3124 l, ena tretjina pa nad 2000 l mleka. Sedaj je ta podružnica izgubila nekoliko članov iz Ljutomera in Križevcev, ker so bile v obeh mestih ustanovljene Rodovniške družine. Društvo je imelo v preteklem letu 33.169'50 Din prejemkov in 32.901'70 Din izdatkov, tako da ima 267'80 Din gotovine. Od banovine je dobilo društvo 13.000 dinarjev podpore in enega importiranega bika. Ob tej priliki sta imela predavanje g. nadsvetnik Škof in referent g. Znidarčič, prvi o rejli telet, drugi pa o travništvu. Kot je predvideno bo jeseni v Veržeu plemenski sejem, ki ga toplo pozdravljamo, kajti to bo prvi sejem te vrste v okolici.

Maribor

m Teden narodnega zdravja. Od 22. pa do 29. t. m. se vrši v celnem območju mariborskega okrožja (bivše mariborske oblasti) velika zdravstveno-propagandna prireditve Zveze kulturnih društev v Mariboru: Teden narodnega zdravja. V tem tednu se bo vršilo zlasti na podeželskih, deloma tudi na šolah v mestih in trgih, i za večje šolarje in šolarke osnovnih in deloma tudi meščanskih šol nad 120 predavanj naših gg. zdravnikov, ki so se na zadevno prošnjo ZKD po večini drage volje odzvali, da sodelujejo na prireditvi. V kolikor je število gg. zdravnikov nezadostno, bodo domači gg. učitelji prečitali in krajevnim prilikam prikladno tolmačili knjižico »Vsakdo sam svojega zdravja kovačič«, katero je v propagandne svrhe spisal upravnik Doma narodnega zdravja v Mariboru g. dr. Vrtovec in katero je založila in v 60.000 izvodih izdala povodom svoje prireditve ZKD ter bo potom šol tekem teh dni razdeljena med narod.

m Akademija Sokola Polbrežje. Sokol Polbrežje priredi danes ob 15:30 v dvorani gostilne Rojko svojo prvo akademijo.

m Narodno gledališče. Danes popoldne se bo pela zadnjič in po znižanih cenah Leharjeva opereta »Ciganska ljubezen«, zvečer pa se bo ponovila Kalmanova »Knežinja čaršasac«.

m Lekarniška služba. Nočno lekarniško službo bo imela od danes opoldne do prihodnje nedelje opoldne lekarna Vidmar »Pri sv. Arehu« na Glavnem trgu.

m Srbski večer pri Prosvetni zvezi. S srbskim večerom se bodo zaključili letošnji mariborski prosvetni večeri. Prihodnji četrtek, dne 26. t. m. bo nastopila žena gimnazijskega profesorja g. Katica Sedivy, pristna Srbijanka, rojena v Beogradu, kjer je tudi študirala gimnazijo in univerzo. V Beogradu je bila znana kot izvrstna organizatorica ženske mladine.

m Ljudska univerza. V petek 27. t. m. bo predaval g. prof. Vincent Lavoix iz Pariza o svojem rodnem mestu in metropoli najvišje kulture — o Parizu. Govoril bo o zanimivostih, ki privlačajo tuje in zaradi katerih je postal Pariz zbirališče vsega civiliziranega sveta.

m Lutkovno gledališče Sokola. Lutkovno gledališče uprizaro danes ob 15. uri popoldne čarobno pravljico v štirih dejanjih »Sovji grad«.

m Nogometna tekma. Danes ob 10. uri dopoldne bo na igrišču I. SSK Maribora v Ljudskem vrtu prijateljska tekma med I. SSK Mariborom in SK Sloboda.

m Občni zbor Nabavljalne zadruge. Mariborska Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev ima danes ob 8:30 v svojem domu na Rotovškem trgu občni zbor. Člani naj prinesejo s seboj legitimacije ali nabavne knjižice.

m Razstava moderne francoske grafike in knjige. Vse ljubitelje likovne umetnosti in zavestniškega francoskega naroda opozarjamo še enkrat na današnji otvoritve razstave moderne francoske grafike in knjige ob 11. uri v mali uniojski dvorani. Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 17. ure do 31. t. m.

m Razvoj strelskega sporta v mariborskem okrožju. Strelski sport se v mariborskem okrožju zelo lepo razvija, kar je v prvi vrsti zasluga agilnega oblastnega predsednika g. polkovnika Bože Putnikovića. Dne 8. t. m. je bil pripravljani občni zbor nove strelske družine v Podovci, v nedeljo 29. t. m. bo pa redni ustanovni občni zbor. V četrtek 19. t. m. se je ustanovila nova družina v Dogašah. Za predsednika je bil izvoljen posestnik J. Avguštin. Pripravljala pa se ustanovitve družin v Kamnici, Sv. Antonu v Slov. goricah, Prevaljah, Guštanju, Dravogradu, Slovenjgradcu, Pragerskem in Slovenski Bistrici.

m Na južni tečaj. Ameriški admiral in letalec Rihard Evelyn Byrd je osebnost, za katere polarna znanstvena potovanja se je nedavno zanimal ves svet. Byrd je 9. maja 1926 poletel v aeroplanu iz Kingsbaya na severni tečaj, čez leto dni se je proslavil s poletom iz New Yorka na Francosko, najtežji pa je bil njegov znanstveni polet na južni tečaj, ki je trajal od 25. avgusta 1928 do 19. marca 1930. Ta njegov polet predčuje film »Z Byrdom na južni tečaj«, ki ga bo predvajala Prosvetna zveza v Mariboru v Grajskem kinu od 23. do vključno 27. t. m. Predstave bodo vsak dan ob 15. uri za šolsko mladino, ob 17., 19. in 21. pa za odrasle. Ob enem se bo predvajal tudi film o bivanju Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljice Marije v Zagrebu.

m Koncert gojencev državnega moškega učiteljskega. Včeraj popoldne ob 15. uri so pod okriljem ferijalne zveze priredili gojenci državnega moškega učiteljskega v dvorani zavoda velik koncert, katerega se je udeležilo izredno veliko število občinstva. Zlasti številni so bili profesorji, starši in dijaki vseh mariborskih srednjih šol. Posebno sta zanimala poslušalce zbor in orkester, katerega sta dosegla višek v pesmi »Na trgu«. Izmed solistov je dosegel največji uspeh »ojenec V. letnika Šmid, kateri je zaigral nekaj pesmi na violino. Glavno pohvalo za uspeh pa zasluži brez dvoma profesor Karel Pahor, kateri je vložil veliko truda v delo v šoli ter izven šole. Kakor smo informirani, mislijo učiteljskiški in kratkem nastopu tudi pred širšo javnostjo.

m Nalezljive bolezni. V času od 15. do 21. t. m. sta v Mariboru oboleli na nalezljivih boleznih samo 2 osebi, in sicer 1 na šenu in 1 na vnetju možganov. Poslednja je umrla.

m Nesreča v Studeneh. Z vrtiljaka je v Studeneh padla včeraj 21-letna šivilja Ivana Strupinova in si izbila levo oko. Morala je v bolnico.

m S sejma za živino. Na zadnjem mariborskem sejmu za živino je bilo 763 živali, in sicer 15 konjev, 16 bikov, 345 volov, 374 krav in 13 telet. Voli so se prodajali, živa teža kg od 4:50 do 8:50, bikovi od 6 do 7, krave od 2 do 6:50, mlada živina od 5 do 7, teleta pa od 8 do 9 Din. Prodanih je bilo 280 živali, od teh 23 za izvoz v Avstrijo in 14 za izvoz v Italijo.

m Maksimiranje tržnih cen za Veliko noč. Mestno načelstvo odreja: Ker se opaža, da prodajalci mleka in mlečnih izdelkov pred prazniki neupravičeno in brez vzroka dvigajo cene mleku in mlečnim izdelkom, se določijo za čas od 25. marca do velikonočnih praznikov sle-

deče cene: sveže mleko se sme prodajati le do najvišje cene 8 Din liter, liter smetane do najvišje cene 12 Din. Kršitve se bodo kaznovale sodnijsko. Prodajalci se opozarjajo, da bo tržno nadzorstvo vršilo v tem času najstrožjo kontrolo nad vsemi živili. Konsumenti se pa naprošajo, da javijo vsak slučaj kršenja tržnemu nadzorstvu ali pa najbližjemu stražniku mestne policije.

m Sobotni trg. Na včerajšnjem dobro obiskanim in založenem trgu je imelo 105 slaninarjev 329 zaklanih prašičev, 2 govedi in 2 teleti, kmetje so pa pripeljali 6 voz krompirja in čebule, 1 voz jabolk, 3 voze lesne in lončevinaste robe, 18 voz sena, 6 slame in 5 otave. Cene mesu nespremenjene, perutnina, katere je bilo krog 700 glav, se je prodajala: piščanci 30 do 50 Dni par, kokoši 45 do 50 Din ena, purani pa 70 do 100 Din; kunci so stali 12:50 do 50 Din, kozlički pa 100 do 125 Din eden. Jajca so se prodajala po 0:75 do 1 Din, jabolka 6 do 10 Din kg; suhe slive 10 do 12 Din, pomaranče 0:75 do 2:50 ena, citrone 0:50 do 1:25 ena. Mnogo je bilo cvetic, ki so se prodajale po 1 do 7 Din, z lončih pa po 10 do 50 Din. Lesene grablje so stale 9 do 10 Din, lopate 20 do 24 Din, vile 16 do 20 Din, pletene košare itd. 8 do 80 Din, kadi in banje pa 25 do 150 Din. Seno se je pocenilo; stalo je 80 do 90 Din q, slama 55 do 60 Din, otava pa 90 Din.

m S sejma za prašiče. Na sejmu za prašiče v petek je bilo 229 živali. Kupčija je bila slaba, kajti prodanih je bilo samo 74 živali. Pro-

dajali so se 5 do 6 tednov stari prašiči po 120 do 150 Din, 7 do 9 tednov stari po 150 do 250, 3 do 4 mesece stari po 280 do 350, 5 do 7 mesecev stari po 400 do 500, 8 do 10 mesecev stari 560 do 630, enoletni pa po 880 do 960 Din. Meso žive teže je stalo 8 do 9, mrtve pa 10 do 12 Din kilogram.

m Podiranje plota. Poveljstvo vojašnice vojvode Mišiča je javilo policiji, da prebivalci občinskih hiš v Jadranski ulici podirajo in odnašajo plot vojašnice, otroci pa nadlegujejo vojahe. Policijsko predstojništvo je uvedlo preiskavo in bodo krivci ovadeni sodišču.

m Javno razračunavanje. Včeraj zjutraj je plačilni natak J. K. napadel na Glavnem trgu svojo sestro A. K. in ji dal več zausnic. Bil je aretiran in je pri zaslišanju povedal, da je to storil zaradi tega, ker hodi z nekim sumljivim moškim.

m Tepejo ga. Petnajstletni slaščičarski vajenec Franček B. je v petek prišel ves zbit na policijo in potožil, da ga gospodar in pomočnik vedno neusmiljeno bijeta. Prosil je zaščite. Kakor v srednjem veku...

m Nenavadno tele. Mesarju Kranjcu pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah je krava povrgla tele s petimi nogami in dvema repoma, ki živi in tehta že 50 kg. Mesar zahteva za izredno žival 2000 Din.

m Aretacije. V petek so bili v Mariboru aretirani: Andrej Š. radi beračenja, Ivan K. radi potepušva in Franc R. radi neplačnega zapitka.

Kolo jugoslovanskih sester v Trbovljah

Uspel ustanovni občni zbor — žene in dekleta iz vseh slojev v vrstah KJS

Na praznik sv. Jožefa se je zbralo v prostorni učilnici tukajšnje meščanske šole preko 150 naših žen in deklet iz vseh stanov in slojev naše doline, da si ustanove Kolo jugoslovanskih sester.

Ustanovni občni zbor je počastila s svojim posetom predsednica matičnega društva KJS dvorana dama Franja Tavčarjeva.

Po otvoritvi je predsednica šolska upraviteljica Lapornikova pozdravila navzoče, zlasti dvorano damo Tavčarjevo, na kratko orisala pomen Kola in nato med sploš in in navdušenim odobrenjem izrekla udanost vseh do prve jugoslovanske žene, do Nj. Vel. kraljice Marije, kateri je bil odposlan ta udanostni brzojav: »Jugoslovence, zbrane na ustanovnem občnem zboru Kola jugoslovanskih sester v Trbovljah, se klanjajo Vašemu Veličanstvu ter prosijo, da sprejmete izraze naše globoke udanosti.«

Zivahno pozdravljena je nato spregovorila dvorana dama Franja Tavčarjeva, ki je izrazila svoje veliko zadovoljstvo nad izredno dobro udeležbo. Z veseljem se spominja vzornega delovanja trboveljske Ciril-Metodove podružnice v težkih trboveljskih časih. Iste nade ima tudi na Kolo jugoslovanskih sester v Trbovljah. Med jugoslovanskimi sestrami ni razlike, naj bo kmetica ali meščanka, imovitejša ali revna, nas

vse mora prevečati ena idrja, ena misel in to je ljubezen do bližnjega, ki trpi!

O delovanju Matice Kola jugoslovanskih sester je poročala ga. Gašperlinova iz Ljubljane. Glavni cilj društva je gojitev čista jugoslovanske narodne skupnosti med Jugoslovankami, poleg tega pa je moralno in materialno podpiranje revnih mater, nepreskrbljenih ali slabo oskrbovanih in v pomanjkanju živečih ter bolehnih otročev, vojnih invalidov, vdov in sirot, kakor tudi medsebojno podpiranje sester v težkih neprilikah vsakdanjega življenja. Kolo jugoslovanskih sester okrog 9000 članic. Nato je poročevala na drobno navedla vse velike koristi in delo Kola.

Zatem prečita sestra Lapornikova pravila KJS, ki so bila brez ugovora soglasno sprejeta.

Sledile so volitve upravnega odbora, v katerega so bile izvoljene: Lapornikova, Stehova, Vodusekova, Boškinova, Čarga, Grilčeva, Plavšakova ml., Horvatova, Lukanova, Vindišerjeva, Drnovškova, Kužnikova, Hamrova in Pustova Gizela. Kot namestnice pa: Kraljeva, Ranzingerjeva, Siterjeva in Mislenjeva. V nadzorstvo pa so bile izvoljene: a. Pauzerjeva, Groserjeva, Šentčeva in Šentjurtjeva; kot namestnice pa Gučekova in Gorenčeva. — Nato so bile imenovane še poverjenice za posamezne revirje.

Mrtev novorojenček v kašči

Zločin žene nad otrokom, katerega oče je njen svak

Mokronog.

Ni se še pozabil pred leti izvršeni uboj nad známim šaljivcem Bancercletom v Cužni vasi pri Trebelnem, že se je tam dogodil zopet zločin.

Tamkajšnji posestnik France G. je šel v Francijo pred dobrimi dvema leti iskat srečo kot rudar, ker mu vinograd in kmetija ni nosila dovolj. Predno je zapustil jedva ogreto domače ognjišče, je prosil svojega brata, da čuva dom in ženo. Janez je držal vajeti dobro v rokah, toda sčasoma je le popustil in sta kobilica in kočijaž šla na nedovoljena pota. Nekam preveč po bratovsko je izkoristil svoje sodelovanje na domačiji. Pa še ta »sakarabolski alkohol«, ki ga je ena zelenka premalo, dve pa preveč, in glej smolo in nesrečo, kateri se evičkov demon toliko reži. Po poldrugoletni odsotnosti brata Janeza je France prigospodaril nesrečno gla-

vico več k obilni družinici.

Mesec dni je bil novorojeni mučeniček skrit v kašči poleg hiše mrtev.

Zadeva je prišla na uho mokronoškim orožnikom, ki so nesrečno mater Kristino 9. t. m. aretirali. Le tem je jokajoč skesano in osramočeno dejanje priznala, izgovarjajoč se na duševno nerazsodnost in tragične posledice prevarjenega moža. Potem ko so mlado ženo zaslišali na sodišču v Mokronogu, je g. starešina odločil, da se mlado ženo nesrečno pusti začasno na svobodo, da se povrne k sedmero jokajočim otrokom, od katerih najstarejši je star jedva 11 let. Res pomilovanja vreden dogodek, ki ga zahteva današnja doba borbe za grenak kruh. »Prvega rauberja alkoholca — reši nas o Gospod!«

H. S.

Dva malopridneža

Na sejmu dne 18. marca t. l. v Malem Trebelnem sta se znašla nenadoma za stojnico krojača Zalarja iz Višnje gore dva mlada, že pokvarjena fanta ter sta se nazadnje odločila, da si na cenen način pridobita hlače. In res je H. Polde neopažen izbral ugodno priliko, ko je bil g. Zalar zaposlen z odjemalci in vzel baržunaste hlače, jih hitro zvil pod pazduho ter izginil, misleč, da ga nihče pri tem dejanju ni opazil, proti bližnjemu hlevu, kjer jih je izročil tam čakajočemu S. Jurju, kateri je celo stvar zasnoval. Vendar pa je vse to videl neki deček in to orožnikom povedal. Fanta sta se izvijala, toda hlače sta morala vrniti in še s sodniki bosta imela opravka.

Brežice

† Andrej Lerak. Z ožimi glasovi so zapeli v praznično jutro v četrtek zjutraj zvonovi in naznanjali smrt Andreja Levaka. — Andrej Levak je pred nedavnim časom prekorčel 82. leto svojega življenja. V Brežice je prišel še kot mlad mož. Tukaj je otvoril svojo trgovino s papirjem, katero je pa čez čas opustil in se oprijel svojega velikega posestva, katerega je vodil do zadnjega. V zadnjih letih se blagi pokojnik ni več veliko pojavljal v družabnem življenju. Zato je pa tem bolj delal v svojih moških letih. Med njegova največja dela prištevamo osnivanje Posojilnice v Brežicah. Vendar je deloval tudi v vseh drugih človekoljubnih organizacijah. Bil je vse svoje življenje Sokol. Bolehal je Andrej Levak skoro leto dni, zelo se je njegovo stanje tudi poslabšalo, ko se je pokojnik v jeseni, kakor je naš list tedaj poročal, ponesrečil. A kljub temu je še vedno trdno ključoval smrti ob vestni negi njegove soproge Ivanke. V narodnem duhu je vzgojil svojih petero otrok. Vsi so Sokoli z

Celje

* Ljudsko štetje. Občinski popisni odbor za mesto Celje opozarja vsakogar na razglas o popisu prebivalstva (ljudskem štetju), ki je nabit na razglasni deski mestnega načelstva, s pozivom, da se po njem ravna.

* Predavanje o inteligenci bo jutri v ponedeljek 23. t. m. ob 20. v okviru Ljudskega vseučilišča na meščanski šoli. Predaval bo vseučiliški profesor g. dr. Bujas Radmiro iz Zagreba s skioptičnimi slikami in praktičnimi poskusi.

* Nočno lekarniško službo ima od včeraj sobote 21. t. m. do prihodnjega petka 27. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

* Smrtna koša. 20. t. m. je v javni bolnici umrla 17-letna posestnikova hči Zdošek Friderika iz občine Marija Dobje.

* Nenadna smrt časopisne raznašalke. V petek zvečer je bil rešilni avto pozvan pred hišo mestne elektrarne, da prepelje v bolnico gospo Umek Terezijo, kateri je pri večerji nenadoma postalo slabo. V bolnici so konstatirali, da je Umekovo zadela možganska kap in je nekaj ur pozneje izdihnila. Pokojnica je dosegla 53 let in je bila dolga leta raznašalka časopisov. Bila je mati uslužbenca mestne elektrarne in operaterja v mestnem kinu g. Umeka Ivana. Preostali naši sožalje!

* Zadnjič na Celjski koči. Celjski smučarji gredo danes na Celjsko kočjo, da se še enkrat vozijo po snegu. Prihodnjo nedeljo najbrž ne bo več snega tam, tako da bodo odslej tudi drugi izletniki prišli na svoj račun. Na Jožefovo je na Celjski koči kar mrgolelo smučarjev.

* Romarica, ki ne more domov. Na Jožefovo prihaja mnogo romarjev k cerkvi sv. Jožeta pri Celju. Letos je prišla z njimi tudi neka starejša, toda nima in slepa kmetica, ki mora biti, po bogati obleki sodeč, iz boljše kmečke hiše. Njeni svoji so jo menda izgubili, kajti ženska je še v petek tavalja po Jožefovem hribu, katerega prebivalci so končno opozorili policijo nanjo. Z rešilnim avtomobilom so jo prepeljali v bolnico, kjer ostane, dokler se ne zgla-sijo njeni svoji.

* Mati se bori za svojega otroka. V petek popoldan se je odigral na celjskem kolodvoru razburljiv prizor. Neki nezakonski materi iz nekega kraja v Savinjski dolini je bil s sodnim sklepom odvzet otrok in prisojen očetu, ki je oženjen nekje na Kranjskem. Zena tega moža je prišla v spremstvu orožnikov in sodnega organa k materi in vzela otroka. Mati pa otroka ljubi in ga ni hotela zlepa izročiti. Šele na pritisk prisotnih javnih organov ga je dala oni ženi. Peljala pa se je z otrokom do Celja, kjer se ji je pri slovesu tako stožilo po otroku, da ga je s silo iztrgala ženi. Pričel se je srdit boj med obema ženskama, v katerega je končno posegla policija, ki ju je odvedla na stražnico. Tam je žena v neopaženem trenutku z otrokom izginila. Nesrečna mati se je morala vsa obupana vrniti domov. Pred svojim odhodom je še šla k odvelniku, ki bo storil potrebne korake, da se ji otrok vrne.

* Nežgoda. 50-letna strožnica Zekar Helena iz Celja si je pri padcu zlomila desno roko. — 21-letnemu monterju Pretnarju Vinku iz Zgor. Grušovelj so pri delu padle težke izolacijske škarje na prsa in mu zlomile rebra. — Oba so prepeljali v celjsko javno bolnico.

Naša trobojnica na meji

Marenberg.

Kakor je »Jugoslovane« že poročal, se bo kmalu pričela graditi carinarnica na prelazu Radl tako, da bo odprtoven carinski promet na cesti, ki vodi iz Ivnika v Dravsko dolino.

V zvezi s tem je okoliško prebivalstvo pokrenilo akcijo, da postavi ob meji visok drog, ki bo nosil jugoslovansko trobojnico, da tudi na ta zunanji in viden način dokumentirajo jugoslovansko pripadnost. Posestnik Vnuč iz občine Gornje Vižinge bo dal na razpolago nad 30 m visoko smreko. Dobro bi bilo, da bi pri tej slavnosti sodelovala vsa »rodna društva iz Marenberga, ker bi se s tem slavnost povzdignila.

Občinski obračun je razgrnjen ter si ga lahko vsak, ki se zanima za občinsko gospodarstvo, ogleda v obč. pisarni; ravnotako tudi spisek vseh obvezancev.

Ljudsko štetje. V odbor za ljudsko štetje sta bila naknadno določena še učiteljica Ela Majcenova in učitelj Stane Terčak.

Javna licitacija gramoza. Sreski cestni odbor razlašna, da bo 2. aprila 1931. ob 8. zjutraj v občinski pisarni v Vuhredu javna licitacija za dobavo gramoza za posipanje cest. Podrobne pogoje dobe zainteresirani pri načelniku sreskega odbora g. Lahovniku v Prevaljah.

Slovenske Konjice

Popisovalni odbor ob priliki ljudskega štetja tvorijo: predsednik g. sodnik Šmalc, odborniki gg. Hrastnik, Seranjnik in Kuk, popisovalci gg. Schell, Lorber, Strgulje, Vrhovšek, Podlogar in Kocbek. Namestniki: gg. Lederer in Štruncelj. Občina je razdeljena na 6 rajonov. Prihodnja seja popisovalnega odbora se boode vršila v občinski posvetovalnici dne 27. marca ob 17. uri.

Poljčane

Popravi! V 65. številki lista se mora stavek pod notico »Iz Sokolstva«: Zbiranje denarnih prispevkov... itd., pravilno glasiliti: Zbiranje denarnih prispevkov se izvede potom zadolžnic po Din 100 (sto), ki se na zahtevo po 10 letih izplačajo. Tiskarskih škrtat je namreč iz Din 100, napravljen Din 400!

Molitev za versko svobodo naših rojakov v Julijski Krajini so se na dan sv. Jožeta vršile tudi pri nas ob 15. uri. Poleg ostalega občinstva se je udeležilo molitev vse učiteljsko s šolsko mladino.

Tatvine. Nekemu delavcu je bilo te dni ukradeno nekaj težko prisluznega denarja. Zlikovca pa so k sreči pravočasno prijeli ter je dobil za svoje nelepo dejanje zaslužen plačilo. Pri P. je v Sp. Poljčanah le uočil neznan tat kradel kokeši. Bržčas se mu je zablelo za praznike boljše pečenke. Za enkrat se mu je kraja posrečila. Na Stanovskem pa jo je zopet drugi zlikovec odkuril v noč z večjim sveženjem perila, ki ga je izaknil v hiši gospodinje P.

Med spanjem ukraden

Nepreviden tat, pri katerem je okradeni zagledal svojo uro

Lanske jeseni se je po opravkih v Kresnicah mudeči Miha K. vračal domov preko hriba. Zaradi utrujenosti pa je pri Beničevi šupi malce posedel in ker je bila že pozna noč, tam tudi zadremal. Ko pa se je prebudil, je opazil, da je bil »olajšan« za žepno uro in 100-dinarski bankovec mu je zmanjkal iz žepa.

Pa je že naključje tako bilo, da je opazil te dni pri delavcu Volbenku uro, ter ga pobaral, naj jo kar lepo vrne. Ker ta s tem ni bil zadovoljen, se je Miha obrnil na orožništvo, kateremu je Volbenk vse po pravici povedal in uro vrnil. Kako bo pa z bankovcem, se bosta pa še najbrže drugje zmenila.

Kupuj tam, kjer se kupujejo tvoji izdelki

To parolo si je zastavilo gospodarstvo Italije proti naši državi. Analiza italijanske trgovinske bilance, tako pravijo uradni fašisti, kaže, da jugoslovanski delež na italijanskem uvozu stalno narašča, medtem ko italijanski izvoz v našo državo čedalje bolj slabi. Italijanski tisk zahteva celo takojšnjo odpoved trgovinske pogodbe z Jugoslavijo.

«Giornale d'Italia» piše dobesedno: Vsi izdelki, ki nam jih prodaja Jugoslavija, se morejo nabaviti pod istimi, če ne boljšimi kondicijami tudi drugod. Predvsem se lesni produkti lahko nabavljajo v Avstriji, ali celo v sovjetski Rusiji. S posebno tarifno politiko je mogoče, nadaljuje rimski list, ustvariti znatno ugodnejše kondicije. Tudi jugoslovanska živila, s katero nas zalaga Jugoslavija, je inferiorne kvalitete (!) in se lahko nadomesti z drugimi balkanskimi državami, ali celo z zmurženim mesom. Žitarice naj se nabavljajo v Argentini in deloma drugih obdonavskih državah. Tudi proti vsem ostalim našim proizvodom se člankar ne izraža ugodneje, posebno velja to za cement, marmor, kalcijev cijanamid itd.

Ce si to najnovejšo kampanjo ogledamo po bližje, bomo opazili, da je zidana na pesek. Ta parola vsebuje mogoče nekaj moralne resnice, poslovno pa je merodajno samo dejstvo, katero blago je najboljšje ali najbolj odgovarjajoče in seveda tudi najcenejše. V našem medsebojnem trgovinskem poslovanju ne datirajo politična ne, soglasja od včeraj, pač pa so obstojala v večji ali manjši meri od našega ujedinjenja dalje. Italijanski gospodarski svet je pod političnim pritiskom poskušal na vse mogoče načine obiti našo državo, vendar je ta trud ostal popolnoma brezuspešen, ker pač naša geografska lega, tradicija in nebroj drugih vezi nudijo Italiji toliko konvencije, da postane vsaka drugač-

na koncepcija porazna za italijansko narodno gospodarstvo.

Poleg tega ne smejo italijanski gospodarski krogi prezreti činjenice, da so oni v gotovi meri samo komisijski posredniki za naše blago, in da ravno to blago, ki se v Italiji predela, eventualno tudi samo prepakira, iz Italije zopet izvozi, kar nudi Italiji dovolj zaslužka in velik delež na komisiji, vse to pa v škodo naše produkcije.

Mi vemo, da so te italijanske napovedi samo demonstrativnega značaja in da jih noben italijanski trgovec, kateremu mi še vedno nudimo zaslužek in kruh, ne jemlje resno v pretres, vendar bomo morali prej ali slej tudi mi misliti na to, kam naši izdelki v resnici potujejo, da si ustvarimo sami direktne vezi brez komisijskega posredovanja. Jugoslovansko-čehoslovanska trgovinska pogodba je ugotovila, da naše blago pri prekoračenju državne meje nekako iztira in prihaja po ovinkih na tržišča. Ta ugotovitev je bila dragocena za našo severno mejo, nič manj važna pa ne more biti tudi na naši zapadni meji, posebno če si mi sami nekoliko ogledamo izvozno stran italijanske trgovinske bilance po vzorcu italijanskega tiska in ugotovimo, da izvažata Italija ogromne količine lesnih izdelkov, mesnine, perutnine, jaje, celo žitarice, fižola itd. Vsi ti predmeti so v veliki meri našega izvora. Tudi mi poznamo brezposelnost, tudi naša trgovinska bilanca ni uravnotežena, zato bomo morali, kakor rečeno, iskati tudi na zapadu direktnih poti, kar ne bo baš v korist italijanskemu posredništvu.

Ta razvoj pa mora le polagoma zasledovati svoje cilje, ker je tu nebroj komercialno-tehničnih zadržkov, ki se ne dajo premestiti na mah. Če bo pa Italija silila k pospešenemu razvoju, se jugoslovansko gospodarstvo tudi skokov ne bo strašilo.

esente, da se obračajo pri izvozu na naše kontrolne in pregledovalne postaje, pri katerih bodo prejeli potrebne certifikate.

Dobave.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 30. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave platna negašnega apna, jelovega lesa, borovih desk in gramoza; pri Upravi državnih monopolov, ekonomski oddelku v Beogradu glede dobave 500.000 kg škatele za cigarete; pri Direkciji državnih rudarskih preduzečja v Sarajevu pa glede dobave 1 kompresorja.

V pisarni mestnega magistrata v Novem mestu se bo sklenila dne 24. marca t. l. direktna pogodba glede dobave mesa za novomeško garnizijo. — Direkcija državnega rudnika Senjski rudnik (Srbija) sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave turbinskega olja. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave nalivnih peres, ravnih, spojk, voščenega platna itd., glede dobave ogljenih ščetk (bronzokoble) itd. za motorje ter glede dobave dinamov olja. — Direkcija državne železarnice v Varešu sprejema do 1. aprila t. l. ponudbe glede dobave profilnega železa. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 2. aprila t. l. ponudbe glede dobave lesenih in pločevinastih sodov. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so zainteresentom v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled.

Borzna poročila

dne 21. marca 1931.

Devize

Jugoslovanske efektne in devizne borze danes niso poslovale. V prostem prometu so se v Ljubljani imenovali sledeče notacije:

Amsterdam 22:80—22:86, Berlin 13:555 do 13:585, Bruselj 7:9343, Budimpešta 9:9277, Curih 10:9410—10:9710, Dunaj 7:9905—8:0205, London 27:672, Newyork 56:74—56:94, Pariz 22:81, Praga 168:32—169:12, Trst 298:13—298:30.

Dunaj, 21. marca. Amsterdam 285:08, Atene 9:2165, Beograd 12:4930, Berlin 169:435, Bruselj 98:97, Budimpešta 12:935, Bukarešta 4:23, København 190:10, London 34:555, Madrid 76, Milan 37:26, Newyork 71:10, Pariz 27:835, Praga 21:07, Solija 5:1530, Stockholm 190:40, Varšava 79:66, Curih 136:78.

Curih, 21. marca. Beograd 9:1260, Pariz 20:3358, London 25:2512, Newyork 519:7334, Bruselj 72:40, Milan 27:2234, Madrid 55:40, Amsterdam 208:35, Berlin 123:8412, Dunaj 73:10, Solija 3:7612, Praga 15:4012, Varšava 58:20, Budimpešta 90:62, Bukarešta 3:09.

Vrednostni papirji

Dunaj, 21. marca. Bankverein 16:35, Kreditni zavod 46:60, Dunav-Sava-Adria 14:70, priorite 88:90, Trbovlje 38:50, Leykam 3:20.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 21. marca, 7% Blaire 81:75—83. Newyork, 21. marca, 8% Blaire 92:25—93, 7% Blaire 82—83, 7% pos. drž. hipot. banke 81:50—83.

Žitna tržišča

Novi Sad, 21. marca. Pšenica: ban. Bega šlep 79/80 kg 155—157:50. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencia: neizpremenjena. Promet: pšenica 16 vagonov, koruza 33 vagonov, moka 5 vagonov, otrobi 1 vagon.

Budimpešta, 21. marca. Tendencia: slabša. Promet: miren. Pšenica: marec 15:36 do 15:50 (15:34—15:37), maj 15:70—15:76 (15:68 do 15:69). — Koruza: maj 12:95—12:80 (12:78 do 12:80), julij 13—13:20 (12:98—13), transit maj 10:20.

Gospodarsko zborovanje

Dolje pri Litiji.

Kakor v Litiji dne 5. t. m., tako je sklical tudi 9. t. m. litijski sreski načelnik g. Podboj javno zborovanje obrtnikov in javnih funkcionarjev na Dolah. Tega zborovanje se je udeležil g. načelnik sam in uvodoma pojasnil vsem številnim zbranim današnje stališče vlade, ki stremi za tem, da dvigne naše gospodarstvo na višino, ki mu gre.

Sledil je nato pogovor ter so vsi navzoči iznesli svoje želje, prošnje in g. načelnik si je vse zabeležil, zagotavljajoč, da jih bo izročil g. banu, posebno željo vseh okoliških vaščanov in občan, da se izpeljava banovinske ceste čimprej izvrši, za kar je domnevno že odobren načrt in je pač upati, da se oživotvori ta res pomembna zveza z Ljubljano, Litijo tj. do Radeč radi prometa, ki je vsako leto tem potrebnejša radi velikega izvoza lesa in poljskih pridelkov. Tako je med drugim pri samostojnih predlogih še posebej poudarjal tukajšnji šolski upravitelj važnost zamišljenega načrta elektrifikacije, za kar obstoje v bližini Dol prav ugodni pogoji. Tudi je predlagal, da se prispeva večja podpora za drevosnago, iz katere se vsako leto dajo sadike kmetom brezplačno, nakar se je zbor razšel.

Gostilno

vzajem v najem v prometnem kraju, kjer se stoji vsaj 60 do 70 hl vina letno. Imam osebno pravico, zmožen sem kavejce ter plačam najemnine za tri mesece naprej, Naslov pri upravi.

894

Stanovanje

obstoječe iz 6 sob in vseh pritlik in z dvema predsobama in z dvema separatnima hodoma, primerno za odvjetnika ali zdravnika, se odda na Miklošičevi cesti v najem s 1. majem 1931. Naslov pove uprava lista.

Valeški princ na čelu angl. gospodarske ofenzive

Otvoritev angleške gospodarske razstave v Buenos Airesu, ki se je pred tednom otvorila pod vodstvom valeškega princa, se prikazuje v angleški žurnalistiki kot velik in pomemben dogodek angleškega imperija in pomeni nov udar ekspanzivnosti britanskega gospodarstva. Nad osemsto angleških veletrgovcev je zastopanih v argentinski prestolici. Vse panoge angleške industrije so strnjene v veliko celoto: tako strojna, tekstilna, porcelan, steklovina, srebro in končno avtomobili, in tudi aeroplani. Poleg tega pa je Anglija postavila poseben paviljon, v katerem so nameščeni angleški deleži znanosti, kulture in umetnosti.

Posebne važnosti je generalni naskok, ki ga vrši električna industrija, ki hoče s silo zatreti ameriško in nemško udejstvovanje, ki je bilo do sedaj spoznavno osredotočeno samo v treh dveh važnih konkurentih. Naglasiti je treba, da kažejo južnoameriške države posebno velik interes za elektrifikacijo latinske Amerike in da se bo tu bil odločen boj za prvenstvo. Vsi trije svetovni industrijski kolosi si obljubljajo bombastičen posel. Kdo bo v tem zmagoval, se še ne da prerokovati. Vsekakor kaže Anglija skoro največ udarne volje, posebno ker je njen najboljši akviziter sam angleški prestolonaslednik.

Tudi aeronautika je konvencijentni posel. V tem dominirata tu Nemčija in v manjši meri tudi Italija. Kakor znano je Italija za spopolnitev tega posla poslala ogromnega reklamnega materiala in tudi človeških žrtv se ni strašila. V to domeno pa prav resno posegajo tudi Združene države ameriške, posebno uspešno na polju avtomobilizma. Združene države ameriške so najboljši odjemalec argentinskih agrarnih pridelkov in vsled tega angleške šance niso baš sijajne.

Vprašanje nastane, od kod ta velika ofenziva angleškega gospodarstva, in to celo v področju, kjer je Anglija do sedaj igrala le podrejeno vlogo? Odgovor na ta vprašanje nam v prvi vrsti nudi daljni vzhod, predvsem Indija in Kitajska, kjer je Anglija izgubila svojo dominantno vlogo. Prvič v gospodarski zgodovini angleškega imperija se je po Gandijevi zmagi pokazalo, kako težak je bil gospodarski poraz na daljnem vzhodu. Anglija, ki je še pred kratkim časom, torej tudi že takrat, ko se je ostali svet smrtonosno boril z gospodarskimi depresijami, gospodarila nemoteno po vseh monjih in vseh kontinentih, se je danes uvrstila v skupino držav, ki morajo brezpogojno iskati novih tržišč lastni industriji.

Angleški gospodarski imperij slabi z dneva v dan, kulminacija tako na političnem, kakor gospodarskem polju, je že davno prekoračena. Vendar Anglija še dolgo ne bo položila svojega orožja, gospodarski duh, samozavest in močna trgovska individualnost, to so čednosti, ki odlikujejo Angleža in to do najnižjih do najvišjih plasti naroda, kakor nam to dokazuje sam valeški princ.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Včeraj se je vršil ob številni udeležbi XXXI. redni občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke. Po pozdravnem nagovoru predsednika, g. dr. Petra Defranceschija, je poročal o bilanci za leto 1930. ravatelj centrale, g. Hanuš Krofta. Delničarjem je bilo razdeljeno letno poročilo, ki po kratkem uvodu o svetovnem gospodarstvu in domačih prilikah poroča o delovanju našega najstarejšega in največjega slovenskega bančnega zavoda v minulem letu. Iz

poročila povzemamo, da je kot v predidnih tudi v minulem letu poslovanje banke v vseh odlikah znatno napredovalo. Med aktivni je porasla lastna zaloga vrednostnih papirjev od 16 na 21 milijonov, vsled nakupa domačih državnih vrednostnih papirjev, vsota dolžnikov pa od 374 na 434 milijonov, trajne udeležbe od 24 na 30 milijonov, vsled prevzema večjega paketa delnic Združenih papirnic d. d. v Ljubljani. Med pasivi so se povečale vloge na knjižice in vezane vloge v tekočem računu od 287 na 327 milijonov, ostali upniki pa od 153 na 184 milijonov. Bilančna vsota je porasla od 571 na 653 milijonov, celokupni promet pa na 45 milijard dinarjev. Banka je imela poleg centrale podružnice v Brezicih, Celju, Crnomlju, Kranju, Mariboru, Metkoviću, Novem Sadu, Novem mestu, Ptuj, Rakeku, Sarajevu, Slovenjgradu, Splitu, Sibeniku in Zagrebu. Slednja je pričela poslovati v minulem letu in se zelo ugodno razvija.

Občni zbor je odobril bilanco ter sprejel predlog upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička po Din 5,421.828:85. Porabi se 2,999.997 dinarjev za izplačilo 6% dividende po 9 Din na delnico, 1,267.815 Din za dotacijo rezerv, 500.000 Din za dotacijo pokojninskega sklada uradništva, 258.849:93 Din kot statutarno tanično upravnemu svetu, 40.000 Din kot nagrado nadzorstvu in 258.849:93 kot pogodbeno nagrado uradništvu. Dividendo izplačujejo počenši s 1. aprilom t. l. blagajne centrale in podružnic. Na občnem zboru so bili ponovno izvoljeni v upravni svet vsled poteka funkcijske dobe izstopajoči člani, v nadzorstvo pa ponovno dosejani člani. Na po občnem zboru se vršeci seji upravnega sveta je bil imenovan podravnatelj g. dr. Vuk Kliment ravnateljem zavoda.

Gospodarske vesti

× Prometne olajšave za XI. Ljubljanski velesejem od 30. maja do 8. junija 1931. Generalna direkcija državnih železnic je dovolila udeležencem XI. mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani 50% popust v poštinski promet za vse vrste in razrede vlakov izvenjski SOE. Olajšava velja za potovanje na velesejem od 26. maja do 8. junija, za povratek pa od 30. maja do 12. junija. Na podlagi sejemске legitimacije kupi potnik pri odhodu celo vozno karto do Ljubljane, ki mu potem velja za brezplačen povratek, ako dokaže, da je velesejem posejtel. Za prevoz razstavnega blaga velja olajšava, predvidena v tarifi II, del odsek B-XIII.

× Lovcem! Vabimo vse lovške tovariše, ki imajo v zalogi še kaj kož, da jih nemudoma pošljejo lovski prodajni organizaciji »Divja koža«, Ljubljana, Velesejem, v prodajo. — II. letošnja dražba se vrši nepreklicno 23. t. m. in bo zadnja v tekočem letu.

× Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru, priredi na Marijin praznik 25. t. m. ob pol 9. uri dopoldne v osnovni šoli prvi letošnji sadjarski sestanek, na katerem bo predaval naš stari prijatelj in strokovnjak g. Miloš Levstik iz Celja o pomladanskem delu v sadovnjaku. Vabljeni so vsi prijatelji sadjarstva.

× Opozorjamo na licitacijo, ki jo razpisujejo Kranjske deželne elektrarne za prevzem del pri transformatorski postaji v Črnučah za težaška, zidarska, železobetonska, tesarska, kamnoseška, tlakarska, krovška, kleparska, mizarska, ključavničarska in steklarska dela. Licitacija bo dne 25. marca ob 11. v banki palači, Bleiweisova, soba št. 35. Tu se dobe tudi vsi potrebni podatki.

× Uvoz naših prašičev v Čehoslovansko napreduje. Vsled trgovinskega zastoja, ki še vedno vlada med Čehoslovansko in Madjarsko, se je čehoslovansko uvoznništvo preorijentiralo in uvažuje svoje potrebe na prašičih iz Poljske in iz naše države. Tako smo v mesecu februarju dobavili Čehoslovanski 3395 prašičev, medtem ko smo lansko leto v istem času izvozili v Čehoslovansko samo 1590 komadov.

× Uvoz našega krompirja v Avstrijo zopet dovoljen. Avstrijska vlada je dovolila prost uvoz krompirja iz naše države v Avstrijo. Poljedelsko ministristvo obvešča radi tega inter-

Hranilnica Dravske Banovine, Maribor.

Razpis

Hranilnica Dravske Banovine, Maribor bo oddala pri gradbi obratnega in stanovanjskega poslopja v Mariboru na oglu Slovenske in Gosposke ulice sledeča dela:

1. Zemeljska dela, to je izkop in planiranje.
2. Ostala težaška dela, zidarska dela, železobetonska dela in tesarska dela.
3. Krovška in kleparska dela.

Ponudbe se morajo staviti posebej za vsako delo odnosno za vsako izmed razpisanih skupin. V proračunu je staviti enotne cene. V originalnem izvodu proračuna morajo biti cene lastnoročno vpisane, skupne cene se morajo točno pomnožiti in seštetati, končne zneske proračuna pa izpisati s številkami in besedami.

Ponudbe z vsemi predpisanimi prilogi naj ponudniki vložijo v posebnih zapečatenih ovojih z napisom »Ponudba za izvršitev del pri gradbi obratnega in stanovanjskega poslopja Hranilnice Dravske Banovine, Maribor.

Vse ponudbe naj se vložijo pri ravnatelstvu Hranilnice Dravske Banovine Maribor, Trg svobode 3. do 30. marca 1931 do 12. ure dopoldne.

Vsak ponudnik mora položiti pri blagajni Hranilnice Dravske Banovine Maribor varščino in sicer v iznosu 5% proračunjenega zneska.

Kot varščino morejo vložiti ponudniki:

- a) nevinikulirane vložne knjižice kakega pupilarno-yarnega zavoda ali garancijsko pismo kake velebanke, ali gotovino.
- b) državne vrednostne papirje po nominalni vrednosti.

Zdražitelj dela je dolžan pri podpisu pogodbe povišati varščino na 10% proračunskega zneska.

Vsak ponudnik mora predložiti pismeno izjavo, da so mu znani vsi pogoji razpisa, katere sprejme v polnem obsegu brez pridržka.

Ponudbi mora biti priloženo pismeno potrdilo pristojne trgovsko-obrtne zbornice, esnafa ali sindikata o pravici sodelovanja pri javnih licitacijah.

Ponudbe, ki ne bi odgovarjale vsem stavljenim pogojem, kakor tudi vse naknadno došle ali brzojavno prijavljene ponudbe, se ne bodo vpoštevale.

Hranilnica Dravske Banovine Maribor ni dolžna sprejeti niti ene ponudbe in tudi najcenejše ne in ni dolžna utemeljiti izvolitev zdražitelja.

Vse za razpis potrebne pripomočke dobe reflektanti pri ravnatelstvu Hranilnice Dravske Banovine Maribor za ceno od Din 100.—.

Maribor, dne 22. marca 1931.

**HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE
MARIBOR**

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

»Ponesite ga noter, da se bo umiril,« nam je zaklical zdravnik. Wessling ni ničesar čul. Poizkusiti smo morali, odvzeti mu revolver. Bethke je pritekel s prekljo, da bi mu od zadaj izbil orožje iz roke. Toda že je minilo. Roka se je povesila brez moči. »Ne bežite vendar proč — ostanite pri meni — sem-kaj pridite — oh, moja žena — moja uboga žena —« je stokal Wessling s čudno tihim, visokim glasom. Podobno je bilo, kot da sedi v velikem možaku majhen otrok.

»Vrzi najprvo revolver proč —« je zaklical Willy iz previdnosti.

Spustil ga je in mi smo ga s prekljo spravili proč. Wessling se je zopet zavedel. »Zdaj te bomo ponesli noter, Henrik —« ga je tolažil Bethke.

Odkimal je. »Pustimo.«

Nič več ni govoril. Ni hotel, da bi ga nesli noter, zunaj je hotel ostati. Obvezovališče je ležalo na nizkem pobočju. Od daleč smo mogli videti drevored, po katerem smo prišli. Pisan in zlat je bil. Zemlja je ležala tiho, mehko in skrito; tudi njive je bilo videti; majhni rjavi, razkopani kosi so bili to, tesno ob ob-

47

vezovališču. Če je veter odpihal sopuh po krvi in gnojenju, smo mogli duhati rezki vonj njiv. Daljava je bila modro kaljena in zelo mirna; pogled od tod ni nesel proti fronti. Fronta je ležala desno.

Wessling je ležal mirno in tiho. Vse je natančno opazoval. Oči so mu bile pozorne in jasne. Bil je kmet, zato je razumel pokrajino bolje in drugače kot mi drugi. Vedel je, da se bo moral ločiti, zato ni hotel ničesar zamuditi in nič več ni pogledal drugam. Od minute do minute je postajal bolj bled. Naenkrat se je zganil in zašepetal: »Ernest —«.

Sklonil sem se do njegovih ust. »Vzemi moje stvari ven —« je dejal.

»Za to je vendar še dovolj časa, Henrik —«

»Ne, ne. Takoj.«

Njegove stvari sem položil predenj. Listnico iz oguljenega usnja, nož, uro, denar — vse to smo poznali. V listnici se je nahajala tudi slika njegove žene.

»Pokaži,« je dejal.

Vzel sem jo ven in jo držal tako, da jo je mogel videti. Jasen, zarjavel obraz je bil. Opazoval je sliko. Čez nekaj časa je zašepetal: »Tudi tega ne bo več,« ustnice so mu trepetale. Končno je obrnil glavo proč.

»Vzemi s seboj,« je dejal. Nisem razumel, kaj hoče, toda nisem hotel izpraševati, zato sem vtaknil sliko v žep. »To pa ponesi nji —« pogledal je na druge stvari. Pokimal sem. »Reci ji —« pogledal me je z nekim čudnim, velikim pogledom, nekaj je mr-

mral, zmajeval z glavo in stokal. Prizadeval sem si zelo, da bi ga vsaj nekoliko razumel, toda samo grgal je, se stegoval, težko sodel. Vedno počasneje, v presledkih, zastajajoče — potem še enkrat zelo globoko, vzdihujoče — naenkrat so oslepele njegove oči in bil je mrtev.

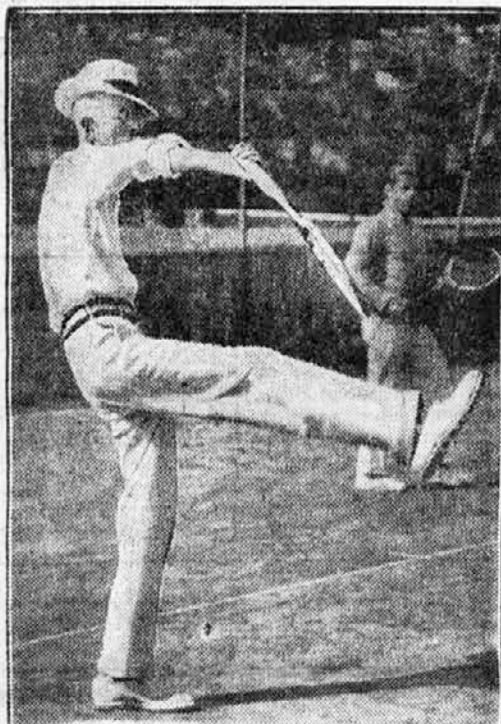
Naslednje jutro smo bili zadnjič spredaj. Samo semintja je padel še kak posamezen strel. Vojska je bila končana. Po preteku ene ure bomo šli in se nikdar več ne bomo vrnili. Če pojdemo, pojdemo za vedno.

Razdejali smo, kar je bilo še treba razdejati. Malo tega je bilo. Nekaj podzemskih stanov. Potem je prišlo povelje za odhod.

Čudovit trenotek je bil to. Stali smo drug ob drugim in zrl v daljavo. Nad zemljo je ležala lahka meglena sopara. Linije lijakov in jarkov so se razločno videle. Bile so to sicer zadnje linije, ki so spadale že k rezervnim postojankam, toda še vedno v območju ognja. Kolikokrat smo prodirali po teh jarkih in kolikokrat se nas je vrnilo le malo. Siva in enolična je bila pokrajina pred nami — v daljavi so ležali ostanki gozdiča, nekaj močvirja, razvaline vasi, vmes pa vsok, osamel zid, ki je stal še vedno pokonci.

»Da,« je dejal Bethke zamišljeno, »tu notri smo sedeli štiri leta —«

»Preklete da,« je pokimal Kosole. »Zdaj je pa konec.«

Nezgodna švedskega kralja pri tenis-u
Švedski kralj Gustav zelo rad igra »lawn-tennis.« Pri njegovi igri v Monte Carlu, kjer je igral z nemško igralko Aussem-ovo, pa mu je žoga priletela v obraz in mu vabila očala.

Tožba za devet milijard frankov

Neki ruski časopis, ki izhaja v Parizu, poroča iz Lyona, da se je tam ustanovila posebna družba oziroma organizacija vseh ljudi, ki se pišejo »Bonnéec.« Organizacijo so ustanovili zato, da izposlušajo pri angleški vladi izplačila bogate dedščine, ki znaša buje devet milijard frankov.

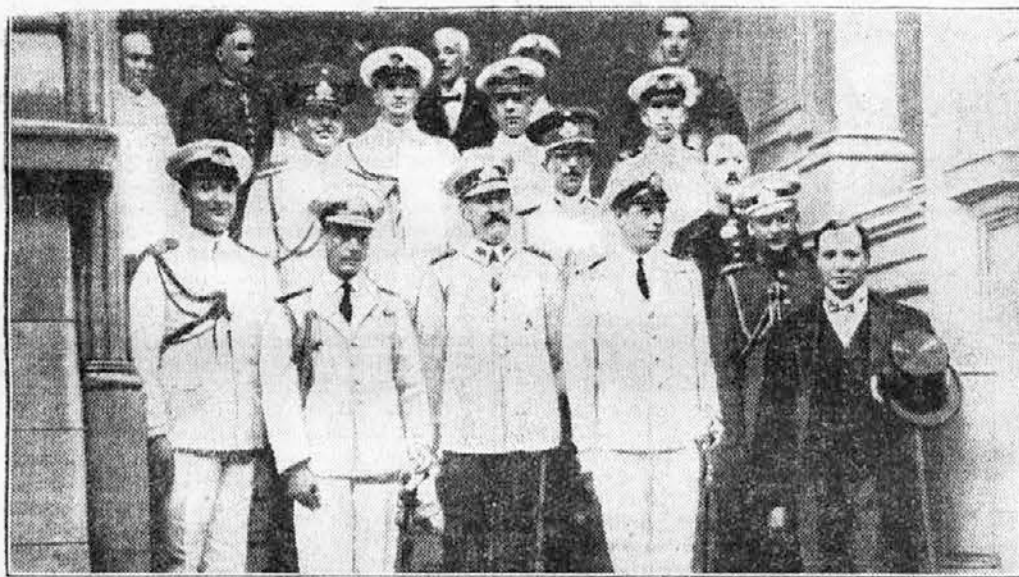
To silno premoženje je zapustil prednik današnjih dedičev Claude Francois Bonnée. Ta mož je bil rojen leta 1730. v neki mali vasi v okrožju Loire. Ko je dorasel, je bil silno močan. Svojo moč je hotel nekoč pokazati nekemu svojemu tovarišu. Šla sta na hrib, kjer je Bonnée odlomil od velike skale doberšen kos in ga zagnal v dolino. Kamen pa je priletel po nesreči na glavo nekemu orožniku in ga ubil. Iz strahu pred zaporom je Bonnée pobegnil in se ukrcal na neko ladjo, ki je plula na otok Madagaskar.

Na tem otoku si je Bonnée kmalu pridobil naklonjenost bogatega zamorskega vladarja, ki mu je dal tudi svojo hčera za ženo. Po smrti svoje žene in njenega očeta pa je Bonnée podedoval vse ogromno premoženje in se preselil v Indijo. Tam pa je dobitela smrt tudi njega.

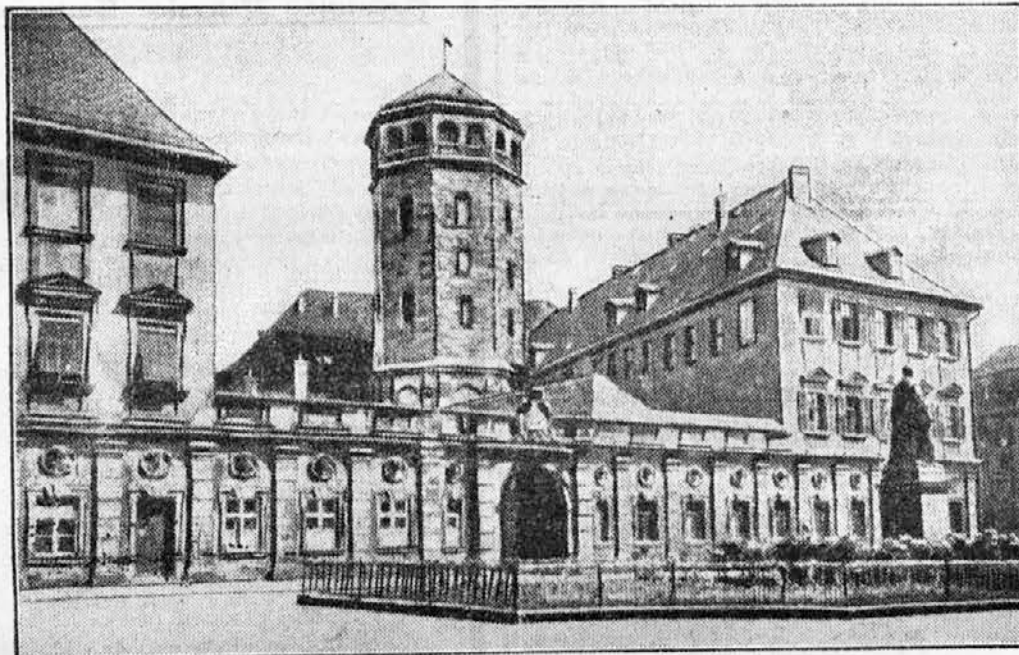
Vse svoje premoženje pa je shranil Bonnée v podružnici angleške narodne banke v Kalkuti in to premoženje zahtevajo sedaj dediči od angleške vlade nazaj.

Stekleni kozarci so prepovedani

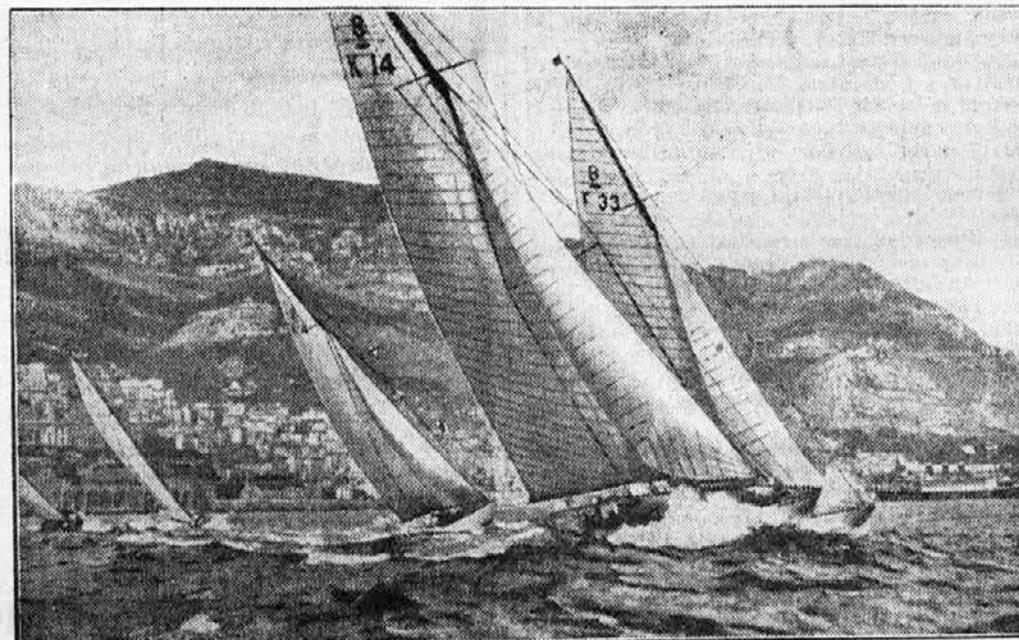
Politični boji v Nemčiji so postali v najnovejšem času silno divji in surovi in ne mine skoro dan, da ne bi prišlo tu ali tam med nasprotniki si strankami ali pa med razboritimi strankarji in organi javnega reda do krvavih pobojev in pretepov. V tej borbi igrajo seveda tudi stekleni kozarci in vrčki in pa noge od miz in stolov svojo vlogo. Zato pa je poljsko ravnateljstvo v Hirschlergu (Slezija) odredilo, da ne smejo gostilničarji točiti nobene pijače več v steklenih ali pa v kamenitih in sploh v trdih posodah, če že v imajo svojih prostorih zborovanja, ampak smejo rabiti samo papirnate kozarce. V Rothenburgu pa so dobili gostilničarji zapoved, da ne smejo imeti za časa zborovanj postavljenih okrog miz nobenih stolov, pač imajo lahko stole ob stenah, toda stoli morajo biti na stene priklenjeni.

Angleški prestolonaslednik v Buenos Aires-u

Na sliki vidimo v prvi vrsti (od leve na desno): angleškega prestolonaslednika, predsednika brazilijanske republike Uriburu-ja, angleškega princa Jurija in angleškega poslanika v Braziliji. Prestolonaslednik je v Buenos Aires-u otvoril veliko angleško razstavo.

700-letnica mesta Bayreuth-a

Letos slavi mesto Bayreuth svojo 700-letnico. Mesto je znano po vsem kulturnem svetu po skladatelju Rikardu Wagnerju, ki si je dal tukaj sezidati svoje gledališče, kjer nastopajo vsako leto najslavnejši pevci v Wagnerejevih operah. Mesto leži na Bavarskem. Na sliki vidimo stari mestni grad, ima pa mesto še mnogo drugih zgodovinsko znamenitih poslopij.

Tekma jadrnic v Monte Carlo

Pred nekaj dnevi so priredili v Monte Carlo vsakoletno spomladansko tekmo jadrnic.

»Titka linija« gospoda so-proga

Gospod Harold Kaplan iz mesta Minneapolis v Ameriki se silno rad tožari za vsakovrstne odškodnine, toda tako čudne tožbe ni še nikdar vložil pri sodišču kakor je njegova tožba proti lastniku nekega kino-gledališča v Minneapolis-u. V kinematografu so namreč predstavljali film »Reducing«, kjer so pripravljali »vitko linijo«. Zaradi reklame so obiskovalcem delili tudi listke, kjer so bile narisane razne jedi in njihova priprava za take ljudi, ki bi radi shujšali.

Tudi Haroldova boljša polovica si je šla ogledat ta film in tudi ona je dobila v roke tisti reklamni listek. Zensko je vitkost tako navdušila, da je sklenila tudi za svojega moža kuhati le jedi, ki bodo tudi njega napravile vitkega. Takšne hrane pa gospod Harold ni mogel dolgo prenašati in je vložil pri sodišču tožbo proti lastniku kino-gledališča za odškodnino, češ da je on s svojim filmom kriv, da si je popolnoma pokvaril svoj želodec in zato potrebuje sedaj daljše zdravljenje, da pride po dolgem stradanju zopet do moči.

Nebotičniki v številkah

Nedavno so dogradili v Newyorku nebotačnik »Empire-State Building«, ki ima 85 nadstropij in je 380 metrov visok. Nebotačnik je veljal 5 milijonov dolarjev (skoro 300 milijonov dinarjev). Pri zgradbi je bilo zaposlenih okoli 3000 delavcev 30 strok. Delalo pa je 384 navadnih delavcev, 328 konstruktorjev jekla, 285 zbijalcev, 290 zidarjev, 192 krovcov, 107 dvigalcev in 105 elektrotehnikov. Za zidanje so porabili 10 milijonov v kamnov, 600.000 metrov električnih kablov, 20.600 metrov vodovodnih cevi, 2000 kubičnih metrov gramoza in 50.000 ton jekla. V nebotačniku je prostora za 20.000 ljudi.

»Harikiri« prihaja iz mode

Na Japonskem so se ljudje običajno morili s tem, da so si prerezali trebuh, t. j. da so napravili »harakiri«. Ta način samomora pa prihaja sedaj na Japonskem iz mode, kajti od 15.000 samomorilcev si jih je le še 250 lansko leto na ta način vzelo življenje. Zato pa se širi »shinjuc«, t. j. dvojni samomor. Japonci trdijo, da so dvojni samomorci največ krivi evropski in ameriški ljubavni filmi.

Žrtve avtomobila

Zedinjene države so izgubile v prvih 18 mesecih, odkar so bile vstopile v svetovno vojno, okoli 50.000 mož. Avtomobili pa so povozili v Ameriki 1. 1930 32.500 ljudi. Večino nesreč so zakrivali moški soferji.

Avstrijska »kraljica letalke«

Na letališču pri Dunaju so izvolili te dni letalko Irmo Turzansko za avstrijsko »kraljico letalke«. Na sliki vidimo letalko skupaj s pilotom Zussmannom.

Remarque tridesetletne vojne

Med pisatelji, ki so v zadnjem času dosegli svetovno slavo, se pogosto imenuje ime do nedavna še neznanega pesnika Marie Remarque. Kakor meteor se je zakrlesal in planil v silnem loku preko vse zemeljske oble, v osemindvajsetih jezikih in milijonih nakladah se je razširil med narodi. Čudovita je skrivnost uspeha, a še čudovitejša je moč besede, v kateri se je pognalo v izraz neizrečeno in neizrekljivo skupno doživetje milijonov in milijonov ljudi, ki so nasili na duši isto težo, tajili v sebi isto misel, pa so se zganili vsi ob poetu, ki je edini znal in si upal iskreno in neizprosno izpovedati doživetje vojne in njenih grozot.

V Nemčiji, Avstriji in drugod je njegov film zaslepa cenzura, iz mnogih knjižnic po Nemčiji so njegovo knjigo stregli. Pisatelju očitajo neresničnost, pretiranost v opisovanju vojne, dolgega časa, da ponižuje nemško vojsko in njene zastopnike in da je škodil nemškemu ugledu v svetu. Remarque je postal odbijač dveh svetovnih nazorov.

Kar se v dvajsetem stoletju prepoveduje kot škodljivo ponižanje in tendenčno, pa se je upal že ob času tridesetletne vojne, čeprav pod psevdonimom, izpovedati Christoffel von Grimmelshausen v badenskem Schwarzwald. Njega ni zaslepa cenzura, ker se je njegova knjiga »Der abenteuerliche Simplicissimus« prenesla v kritizirala samo med študenti in torej ni mogla postati narodu »škodljivac«. V literarnih zgodovinah beremo, da podaja »Simplicissimus« resnično sliko nemških kulturnih razmer ob času tridesetletne vojne. V tej knjigi moramo torej najti odgovor na vprašanje: Kakšna je vojna v resnici, kako je vplivala na generacijo, ki je takrat dorasčala, kakšne brazde je zaorala v dušo in duha časa? Toda zastoj iščemo velike nrvne obnove, ki bi morala biti po tridesetletni jekleni preizkušnji še globlja, ko bi vojna vendar morala izločiti in odpraviti vse bolne in nezdružive izrastke. Zločini so preplavili deželo, surovost se je razširila, zavladovala je strahovitna nevednost in praznovanje, človek se je ponižal pod žival. Grimmelshausen pripoveduje to preprosto in enostavno, kot samo po sebi umljivo, kot da drugače v vojnem času biti ne more. Remarque tridesetletne vojne je bil namreč že takrat, kakor njegov naslednik, natančno spoznal, da so se vendar njegovi ljudje učili samo streljanja in moritve in da so se

navadili zamenjavati npravi zakon s principom surove sile in egoizma. Cesar pa so se navadili v vojni, po tem so se ravnali tudi v miru.

Remarque opisuje le majhno obdobje med vojno in povratkom. Grimmelshausen pa obsega celo človeško življenje. Upodobil je človeka, ki je doživel vso tridesetletno vojno. Že od mladosti doživlja Simplizissimus najhujše grozote. Umazanost, podivjanost, obubožanje, ponižanje se vrsti v blazni zapovednosti. Rezultat tega življenja, kateremu je vojna vtisnila svoje poteze, je prekleto sveta in zavestna odpoved aktivnemu sodelovanju v Nemčiji. Simplizissimus preživi svoja poslednja leta na samotnem otoku, potem ko se je odpovedal vsakemu upanju, da bi se še kdaj vrnil v Evropo. Zakaj kakor oni vračajoči se iz vojne, ki jih je opisal Remarque v svojem drugem romanu, kakor se ti počutijo povsod tuje in brezdomce, prav tako je bil tudi človek tridesetletne vojne izgubljen vsak stik z življenjem.

Remarque so očitali, da je zaradi senzacijske pretiraval strahote bojišča. Toda tudi Grimmelshausenovo opisovanje ne zaostrja prav čisto nič po svoji grozni resničnosti. »Simplicissimus« se lahko primerja tudi Haškovi »Dobrim vojnikom Svekijem«. Kakor Svekij je tudi Simplizissimus bedak, ki vse potrpežljivo in ravnodušno prenaša, čeprav si včasih dovoli povedati kakšno posebno trpko resnico.

Tisti, ki so odklanjali Remarquea, označujejo upanje v mirno poravnavo med narodi, v društvo narodov in svetovni mir kot romantično utopijo. Pa morda je eno najpretrajnejših mest v tej knjigi sedemnajstega stoletja ono, kjer nastopi v uboštvu in pomankanju blodni skitalec, ki izpove kakor v čudoviti viziji svojo vero v končno spravo med narodi. Kakor prerok napove čas, ko bodo vsi narodi ena družina, ki bo izravnavala vsa nasprotja. Iz najglobljih zablod tridesetletne vojne se sliši glas človečanstva, hrepenenje po miru.

Npravi zakon, ki ga nosi vsak človek zapisane v sebi, je močnejši kakor vse vojne in nasilja. Morda se da za kratko dobo udušiti s silo, a je zato potem spoznanje: tem grenkejša, da človek ne more in ne sme biti absolutno merilo v vesoljstvu, da sila rodi le silo in odpor, da je mogoče mirno sožitje narodov le na pdlagi ljubezni do bližnjega, da je največja zmaga, zmaga nad samim seboj.

morala biti zavarovana. — Dr. Rajko Ložar je v »Poročilo o arheološkem delu Narodnega muzeja v Ljubljani v letih 1928—1930« tvoril kot redno nadaljevanje predhodnih J. Malovi in W. Schmidovih poročil splošen pregled in popis arheološkega izkopavanja, odnosno arheoloških akvizicij Narodnega muzeja v dobi zadnjega trolejta. Od predzgodovinskih, najstarejših najdb je omenjen bronast meč, ki je bil najden v Savi pri Krškem. Avtor ga prisodi na podlagi karakterističnih znakov, ki jih imajo z navedenim eksemplarjem vred tudi že znani primeri v ljubljanskem muzeju, v podonavski krog, kakor ga je izoblikoval ogrski tip še v razdobju približno 1200—1000 po Kr. — Skupina predmetov z Libenske gore pri Vidmu izvira iz hallstattske ali prve železne dobe. Znana najdišča je nekoč s pridom eksploatiral že graški »Joaneje«. Obravnavana skupina obsega največ bronastih predmetov (več zapeljiv, dveh nanožnikov, fibul, itd.), troje zlatih obrobov (tenije), troje ovratnice, izmed katerih je ena iz jantarija, ostali pa sta iz jagod barvastega stekla. — Iz iste dobe izvirajo še manj pomembne najdbe iz Loč pri Polčanah in one iz Vira pri Stični, kjer sta prišli na dan še dobro ohranjena bronasta fibula kačastega tipa in polkrožna fibula. (Slična fibula je tudi primer iz Mokronoga.)

Latenska doba tokrat ni posebno dobro zastopana (med dr. železna ost kopja v obliki lista iz Kranja). Zato pa je tem bolj bogata rimska doba, ki jo Ložar pregledno popisuje po krajevni razdelitvi (a. Emone, b. ostalo ozemlje Kranjske kot rimskega teritorija). Od obeh so edino emonske najdbe omembe vredne, so izredno številne ter se ločijo v mestno in nekropolsko skupino. Prva obsega teritorij okrog Srednje tehnične šole: stavbišče ing. Klopčarja v Aškerčevi ul. in stavbišče Bohine (Rimska-Groharjeva c.), kjer je zasledoval muzejski preparator G. Herfort sledove rimskega stanovanjskega. To ozemlje na južni strani mesta, ki je danes torišče živahnega gradbenega gibanja, je W. Schmid že 1913. leta raziskoval in odkril tam del rimskega mestnega stavbišča in emonsko obzidje. Pomembnejše pa so izkopnine v nekropolskem delu Emone, to je »pokopališki del« na severu mesta ob Dunajski in Masarykovih cesti, kjer je pravčasno sistematično odkopavanje spravilo na dan sarkofage z žarami ter z različno drugo posodo (lončeno in stekleno). Najsevernejšo točko rimske naselbine je bilo treba pomakniti odtelet severno od železniške proge na ozemlje železniškega prelaza in delavnice na Dunajski cesti. Omenim vredno je med najdeninami igla s figuralnim nastavkom, zrcalo in redkejši tipi posode. Časovno pa grobišča še ni mogoče natančneje določiti. — Izvenljubljanskega ozemlja je zastopano po najdiščih v Cerovcu pri St. Jerneju na Dolenjskem, v Piročnicah pri Malenci, v Zalah in Orešju na Bizeljskem. — Srednjeveška arheologija zaznamuje odkritja staroslovanskih grobov na Bledu in v Kranju ter pripadajo njih predmeti časa naselitve v Gornji Savski dolini.

Univ. prof. Arnold Luschn-Ebengreuth pripoveduje v članku »Die Freiherren von Raigersfeld« zgodovino družine Raigersfeldov, ki so bili knežkega rodu, doma iz Rakovice v šmartinski fari pri Kranju. Franc Henrik Jožef (poročen z baronico M. Erberjevo) je namreč zapustil obširne zapiske, uporabljive prav za domačo zgodovino 17. in prve polovice 18. stoletja. — Dr. Melita Pivec-Stele priobčuje »Pisma Antona Auersperga Karlu Dežmanu«, — pisma pesnika Anastasija Gruna — važna zlasti za osvetlitev kranjskih bojev med liberalizmom in klerikalizmom v razdobju 1864. do 1876.

V Zapiskih piše Tomo Župan o »Čebelarju Antonu Janši in njegovi sorodnici, I. Vrhov-

nik o »Gostilnah v župniščih«, dr. Josip Zontar pa ocenjuje sistematska dela iz pravne zgodovine Slovencev, poglavje, ki mu je posvetil univ. prof. Metod Dolenc med dr. leta 1929-30. obširno razpravo o »Slovenskih ljudskih sodiščih v dobi od 16. do 18. stoletja«.

Nad vse bogate so recenzije v Slovestvu, kjer vzbujajo posebno pozornost J. Malova poročila o budimpeštanskih izdajah »Fontes historiae hungaricae aevi recentioris« (izd. 1924. do 1930.) Malyusz Elemér, Domanovsky Sándor, Miskolczy Gyula, Thim Jozsef, Szekfű Gyula, Steiner Lajos, Hajnal Istvan in Lukinich Imre so avtorji obsežnih kompendijev ogrske in slovensko-ogrške zgodovine. Nadalje poročajo R. Ložar o J. Bayerjevi razpravi »Die Olaschewakultur«, o Rodenwaldtovi »Neue deutsche Ausgrabungen«, B. Sarica o Grossovi »Die paläolithische Jägerstation in der Potočnikhöhle...«, o atlantu Germanije Romane, J. Zontar o Šišičevem zborniku in J. Mal o Georg Jakobovi biografiji »Belsazar Hacquet«. — Uredništvo in upravnštvo Glasnika zgodovinske sekcije je v Ljubljani, Bleiweisova cesta 24 (Narodni muzej). F. S.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 22. marca: »Naš gospod župnik«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 23. marca: »Gospoda Glembojevic«. Red A.

Torek, 24. marca: »Dom osamelih ženac«. Red E.
Sreda, 25. marca: »Mercadete«. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah. Izven.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 22. marca: »Luizac«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 23. marca: »Zaprtio«.

Torek, 24. marca: »Prodana nevestac«. Red B.
SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Začetek ob 20.15.

Nedelja, 22. marca: »Prostozidarjic«.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU
Nedelja, 22. marca ob 15. uri: »Ciganska ljubezen«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri: »Cardaška kneginjic«. Kuponi.

Ponedeljek, 23. marca: zaprtio.
Torek, 24. marca: ob 20. uri: »Verigac«, ab. A. Kuponi. Zadnjič.

Kino — stroj za razmnoževanje neumnosti

Znani francoski pesnik Georges Duhamel sodi o filmu in o zvočnem filmu takole: Kino je zabava za sužnje, preganjanje časa za neizobražene, ki jim delo in skrb ni dovoljujejo uživanja nad večjimi, svobodnejšimi stvarmi. Kino je teater, za katerega ni treba imeti nobene volje in moči, ki ne zahteva od človeka nobene miselne koncentracije, ki mu ne stavlja nobenih vprašanj, ki ne prižiga nobene lučke na dnu srca in ki od nikoder ne vzbuja nobenega upanja — razen morda tistega smešnega upanja lepih mladih deklet, da bodo še nekega dne zvezde v Los Angelesu.

Dinamika filma je tako urejena, da nam slike, ob katerih bi se v svojih sanjarijah še radi pomudili, z divjo naglico jemlje izpred oči. Kakor je navada po trgovinah in lokalih najžalostnejše vrste, tako se v kinematografiji nudi publiki zabava in od publike se zahteva samo najbolj površna pozornost. In zabave te vrste se menjaajo s tako nervozno naglico, da človek nikoli ne utegne premisliti in pojmiti, kaj mu pred nosom mimo miglja. Vse je tako urejeno, da se nihče ne začne dolgočasiti, predvsem pa, da nihče ne pride do tega, da bi začutil kakšno višje razburjenje v sebi, da bi pričel ugovarjati ali da bi sploh dobil kakšen osebni odnos do podajane stvari. Ta strahotna mašinerija, ki sestoji iz bliščevih luči, luksuza, glasbe in človeškega glasu, ta mašinerija, ki ji je posel samo, ljudi delati še bolj neumne, kakor so, in jih razkrati v njihovi notranjosti, ta mašinerija spada dandanes med najpomembnejše činitelje sveta.

Jaz trdim, da se narod, ki mirne duše trpi pol stoletja gospodstvo ameriškega filma nad seboj, nahaja na potu propada. Jaz trdim, da narod, otopel zaradi te površne in bežne zabave, nekega dne ne more biti več zmožen, da bi se lotil še kakšne vredne stvari in da bi se vsaj malo še dvigal z energijo svojih misli.

Se nikoli ni na svetu bila nobena iznajdba že kar od svojih početkov deležna tako splošnega in tako navdušenega zanimanja, kakor ga je doživel film. Film je pravzaprav po svojem razvoju šele otrok, pa že ves svet veruje vanj. Film je od svojega početka pobudil mnogo fantazije, združil mnogo kapitala, dosegel sodelovanje učenjakov in norcev, ustvaril in porabil vseh mogočih presenetljivih talentov, zraven pa je iztrošil neverjetne množice energije, poguma in iznajditeljskih darov — pa vse skupaj za en sam majhen, smešen cilj. Jaz bi rad dal vso kinematografsko literaturo z njenimi »klasikic« vred za eno samo Molièrovo komedijo, za eno samo Rembrandtovo sliko, za eno samo Bachovo fugo. Film ni še nobena umetnost. Meni se zdi, da od svojega prvega dne tava po krivih poun in da se neprestano bolj oddaljuje od tega, čemur se pravi umetnost.

Vsako izmed del, ki so v mojem življenju kaj pomenila, vsako umetniško delo, ki je pomagalo iz mene ustvarjati moža, vsako tako delo sem si moral priboriti. Mnogo bojev in mnogo skelečega nemira je bilo treba, da sem si jih osvojil. Kinematografskih del pa si dandanes ni treba nič osvajati; sama se nudi in se prostiutirajo; nikoli ne razburijo duha in srca, eno vedno samo povedo, kar vedo; v njih ni nič skrivnostnega, nobena globina, nobenega jedra; kinematografska dela nas skušajo samo nasiliti in puščajo za seboj vedno samo čuvstvo neutešitve. Po svoji naravi je sicer film gibanje, v resnici pa nas napravlja okorne, težke in ne-gibne, kakor paraliza.

Vem, mnogo mladih ljudi je, ki jih film vabi in očaruje, ki pa poznajo vse njegove bedne

nedostatke in si neprestano samo prizadevajo, da bi voz izveleli iz močvirja. Jaz se klanjam njihovem trpljenju, ker vem, da je delo za zmago duha pri filmu vse drugače težko in kruto kakor delo pri teatru.

Pretiho smo prenašali, da je film postal eden najmočnejših instrumentov, ki danes oblikujejo moralo, estetiko in politiko. Valovi kinematografije kipijo čez nas in vse viro duha zastrupljajo in mašijo za vse večne čase.

Novosti državne biblioteke v Ljubljani

Priobčuje dr. Joža Glonar.

(Zvezdica označuje naslove knjig, ki so natisnjene v citirani.)

I.
Aus fünfzig Jahren deutscher Wissenschaft. Die Entwicklung ihrer Fachgebiete in Einzeldarstellungen. Hg. v. G. Abb. Berlin, 1930. II. 48.297.

Barolin J. C.: Gedanken zum Minoritätenproblem. Wien, 1929. 47.564.

Benigar, J. I.: El problema del hombre Americano. Bahia Blanca, 1928. 47.560.

Boutroux E.: Wissenschaft und Philosophie. Tübingen, 1911. 48.079—1.

Bubnov, N. M.: L' université de Kiev sous le régime soviétique (1919). Paris, 1929. II. 48.258.

Christiansen Br.: Das ästhetische Urphänomen. Tübingen, 1912. 48.079—2.

Croce B.: Ueber die sogenannten Werturteile. Tübingen, 1911. 48.079—1.

Časopis, Český historický. Vydávající Goll a Rezek. V Praze, 1895 — II. 48.278.

Čermelj L.: Roger Joseph Boscovich als Relativist. Leipzig, 1929. 47.544.

Festschrift des Akad. Ver. deutscher Historiker an der Universität Graz. Graz, 1907. 47.519.

Fouglister A.: A neutral Description of the Sack of Louvain. Concord, 1929. 47.581.

*Glasnik istoriskog društva u Novom Sadu. Sr. Karlovci, 1928 — II. 48.279.

Groos K.: Der aesthetische Genuss. Giesen, 1902. 47.607.

Horvat R.: Kako su nekada živjeli hrvatski obrtnici. Zagreb, 1929. 47.511.

Ideja, Ciri-Metodijska, v luči vere in kulture. Ljubljana, 1930. II. 48.296.

Joel K.: Gefahren modernen Denkens. Tübingen, 1911. 48.079—1.

*Kalendari, Državni, kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca za god. ... Beograd, 1921. II. 48.286.

Krajač V.: Treća međunarodna konferencija rada u Zenevi, 10.—26. okt. 1929. Beograd, 1930. II. 48.281.

Krbek I.: Upravno pravo. Zagreb, 1929. 47.578.

Krones, Fr. V.: Die Rolle der Persönlichkeit in der Geschichte. Graz, 1902. 47.573.

Kukovec V.: Narodno gospodarstvo. V Celju, 1901. 47.676.

Lange K.: Die bewusste Selbsttäuschung als Kern des ästhetischen Genusses. Leipzig, 1895. 47.556.

Linhart K.: Der Abwehrkrieg des unterländischen Deutschlands. Pottau, 1910. 47.514.

Lubinski S.: Vom unbekannten Gott. Dresden, 1904. 47.585.

Magdić Fr.: Slovenska stenografija. Zagreb, 1898. 47.553.

Matoš, A. G.: Ogledi, Studije i impresije. Zadar, 1905. 47.562.

Moerchen Fr.: Die Psychologie der Heiligkeit. Halle a. S. 1908. II. 48.250.

Nachlass, Der politische, des Grafen E. Taaffe. Hg. v. A. Skedl. Wien, 1922. II. 48.285.

Ongaro, M.: Der Dogenpalast von Venedig. Venedig, 1925. 47.720.

*Petrović Fr.: Proučavanje konjunkture i privredna praksa. Skopje, 1928. 47.565.

Philosophie, Die, im Beginn des XX. Jahrhunderts. Festschrift für Kuno Fischer. Heidelberg, 1904—5. II. 48.245.

Pitamic L.: Das Recht des Abgeordneten auf Diktat. Wien, 1918. II. 48.265.

*Popović N.: & D. Mišić: Naša domaća privreda. Faktori. Stanje. Unapredjenje. Beograd, 1929. II. 48.271.

Prelog M.: Istorija slobodnog zidarstva. Zagreb, 1929. 47.509.

Radbruch G.: Ueber den Begriff der Kultur. Tübingen, 1912. 48.079—2.

Reed J.: Zehn Tage, die die Welt erschütterten. Wien, 1927. 47.629.

Richthofen F. v.: Führer für Forschungsreisen. Berlin, 1886. 47.591.

Rickert H.: Vom Begriff der Philosophie. Tübingen, 1911. 48.079—1.

Sammlung von Abhandlungen aus dem Gebiete der pädagogischen Psychologie und Physiologie. Berlin, 1897. 47.528.

Schmidt O. E.: Die Wenden. Dresden, 1926. 47.648.

Semenenko P.: Panegyrique de S. Cyrille et de S. Methode. Rome, 1882. 47.542.

Simmel G.: Der Begriff und die Tragödie der Kultur. Tübingen, 1912. 48.079—1.

*Skerlić J.: Istorijski pregled srpske štampe. Beograd, 1911. 47.531.

Stell Fr.: La Vierge Protectrice à Graz. Liège, 1929. II. 48.270.

Silović J. & St. Frank: Kazneno pravo. Zagreb, 1929. 47.574.

*Thaysen, Fr. v.: Jugoslovenski problem. Beograd, 1928. 47.594.

Tschudi H.: Gesammelte Schriften zur neueren Kunst. München, 1912. 47.554.

Unger R.: Aufsätze zur Prinzipienlehre der Literaturgeschichte. Berlin, 1929. II. 48.253.

Vingt-cinq ans de la littérature française. Paris, 1924. II. 48.295.

Ziegler Th.: Das Gefühl. Leipzig, 1899. 47.596.

Pojasnilo. Moje poročilo o knjigah Jugoslovenske knjižarne in Tiskovne zadruge, ki je izšlo zadnje nedelje v »Jugoslovanu«, je v kulturnem pregledu sobotnega »Jutra« doživelo malo netočno, izmalichen odmev. Beležkar, ki mora biti o tehniki teh stvari vendar poučen, mi med drugim po krivem obita, da sem iz neke pristranske zagrizenosti zamolčal Tagorejev Dom in svet, ki je izšel pri Tiskovni zadrugi, dočim je resnica samo, da tega dela po uveljavljeni praksi nisem vzel v misel, ker ga uredništvo ni dobilo v oceno. Fri.

Gostovanje gospe Hübnerove

V vrsti gostovanj, ki nam jih letos Narodno gledališče pripravlja kar eno za drugim, smo v petek doživeli zopet eno prav lepo: kot mati v znani Maughamovi drami Sveti plamen je nastopila slovitka češka umetnica Marie Hübnerova, ki je pred nastopom v Ljubljani že po drugih mestih Jugoslavije opravila vrsto zelo uspešnih gostovanj. Prihod gosta, ki je med drugim privabil zelo mnogo češkega občinstva v gledališče, pa tudi sama priljubljenost in popularnost komada, ki je brez dvoma ena najlepših stvari, kar smo jih v zadnjih sezonah videli v naši Drami — vse to je dovolj razloga, da se hiša napolni; kar je zevalo praznih sedežev, je šlo najbrž na rovaš poznega datuma.

Ga. Hübnerova je podala čudovito podobo matere, ki raste v velik, globok mir sredi zelo težkih, zelo na tesno zadržanih življenjskih zavod, matere, ki ljubi, vse razume in vse sme: največja ljubezen morda v resnici dovoljuje, da vzame človek nase tudi najtežje dejanje. Ga. Hübnerova je izgrala brez velikega patosa, mnogo tihih minut je odtetavalo besede, ki bi težko povedale vse, kar je, igrala je z mnogo mira in nemira na licih in z mnogo velike, svetle, resnične groze v očeh. Bila je to sama živa, neposredna podoba človeka, ki vse jemlje nase za srečo drugih. Imela pa je tudi v naših domačih soigralcih (Skrbinskova režija, Saričeva, Danilova, Kralj, Levár, Jerman, Cesar) ambient, v katerem se je bilo mogoče razviti do dna. Občinstvo je gosta živahno pozdravljalo in mu za dragoceno umetnost poklonilo cvetja. Fri.

Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo

Z letošnjim letnikom XI. se je vršila nedvomno potrebna sprememba, to je ločitev zgodovinske in naravoslovne panoge tudi v upravi in izdaji muzejskega Glasnika, tako da pripada obema sekcijama lastno samostojno glasilo. Vedno bolj obsežne in v sistematičnem delu rastouče naloge, ki si jih zastavljata uredništvi obeh sekcij — predsednik zgodovinske je univerzitetni prof. Milko Kos, — zahtevajo čim večjo neodvisnost in širino zlasti glede prostora in obsega, pa tudi v pridobivanju čitateljstva in naročnikov, zainteresiranih zgolj za eno ali drugo obeh strok. Zgodovinska sekcija je nastopila v pričujoči številki (1.—4. zv.) z urednikom ravnateljem dr. Josipom Malom kakor običajno s prav strogo metodično obdelanim gradivom in prinaša zato dragocene in zanimive prispevke k naši domači zgodovini.

V prvi razpravi podaja arheolog univerzitetni prof. Balduin Sarica »Drugo začasno poročilo o izkopavanjih na Gradišču pri Vel. Malencic ter omenja v njem dosedanje rezultate raziskovanja na tej pred- in zgodnjegozgodovinski razdobi, ležeči ob izlivu Krke pri Brežicah. Glavna skrb je pri septembarskih izkopavanjih lanskega leta bila posvečena preostalemu poznoantoničnemu ozidju tabora in ugotovitvi njegovega poteka, nakar se je z odkritjem južnih vrat dala dognati njih posebna vrednost z ozirom na vrata stare Emone, ki so jim ona v Malencic prav očitna paralela in tako zanesljiv ključ za datirajo poznoantonične plasti utrdb. Vendar pa avtor rimske utrdb pri Malencic zaenkrat še ne more absolutno datirati in s pomočjo dokazov o kraških utrdbah, ki so varovale rimske ceste, je predpostavljajlzanjo Dioklecijanov čas. Sličen kastel kakor so kraški je bilo tudi gradišče pri Malencic, koder je peljala zelo važna cesta iz Sirmia v Aquileio in ki je prav kot druge

Miladi Jugoslovan

Radivoj Rehar:

V pomlad

Vrba v polju že rumene
mačice na veje žene,
sneg po dolih že kopni.

Topli jug od morja piše,
solnce že se vzpenja više,
ptička v logu žvrgoli.

Svetijo se v polju plugi,
žuborijo vode v strugi,
vse brz in vse hiti.

S cvetjem, vdetim v laske zlate,
pomlad gre čez kopne trate
v solčno jutro svojih dni.

Radislav Rudan:

Opica in krokodil

Srečala sta se nekoč opica in krokodil. Opica je hotela k reki, da bi si žele pogasila, krokodil pa bi se bil rad na soncu ogrel. Pogledala sta se in pozdravila in krokodil je dejal opici: »Blagor tebi, prijateljica! Vedno živiš na toplenem soncu, če pa te žela obide, stopiš k reki in si jo pogasiš. Jaz pa moram neprestano v vodi žepeti, v tej grdi, umazani in mrzli vodi!«

Opica pa ni razumela njegovih tožba, zato je dejala: »Blagor tebi, krokodil! Vedno živiš v hladni vodi, če te pa zazebe, stopiš na kopno in se na soncu ogreješ. Jaz pa moram neprestano po vročem soncu skakati, po tem žgočem, pekočem in neumljenem soncu!«

Krokodil je pomislil malo, pomolil svoj gobec opici prav pod nos in je predlagal:

»Potem pa, prijateljica, zamenjajva svoji ugodni. Pojdi ti namesto mene v vodo, jaz pa pojdem na kopno, v gozd in na drevesa.«

»Hu-hu-hu!« se je zasmejala opica. »Kesal se boš. Če pa hočeš, naj bo...«

»Ho-ho-ho!« se je zakrohotal krokodil. »Ti se boš kesala. Zamenjajva!«

In pri tisti prli je opica šrbunknila v kalno reko, in ker je bila še vsa vroča od solčne pripeke, se ji je v vodi neskončno dopadlo. Igrala se je s valovi, se smejala in razvedala kakor mlado dete. Krokodil pa se je napotil v bližnji gozd ter splezal na visoko drevo. »Joj, kako lepo je tu gor!« je vzkliknil. »Le kaj sem toliko let delal tam dol v umazani mlakuži? Tu je življenje, tu na vrhovih!« Kmalu pa ga je solnce tako opeklo, da je postal žejen in lačen in ko je zagledal pod seboj na trati rejeno

gazelo in se spomnil, kako lahkotno se opica požene z drevesa na tla, je poizkusil tudi on. Pripravil se je in šrbunk — padel kakor je bil dolg in širok ter si polomil vsaj polovico reber. Le s težavo se je vtekel nazaj proti reki, v svoj stari varni svet.

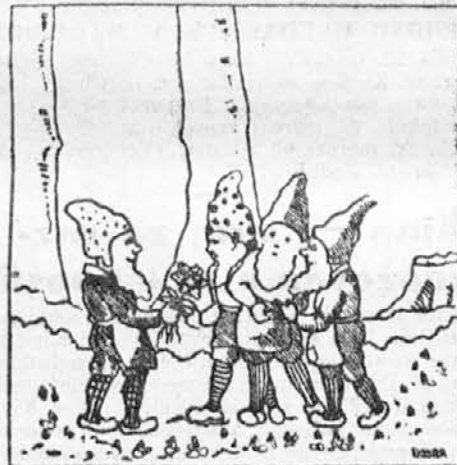
Pa tudi opico je voda izmučila in postala je strahovito lačna. Mislija je in mislija ter se naposled le domislila, da ji bo v vodi treba loviti ribe. Potopila se je tedaj v globino in hlastala levo in desno, ribe pa le ni ujela nobene. Samo vode se je nažlempala in sapa ji je pošla in le še prav malo živa se je rešila na kopno. Lačna, premražena in vsa vrtoglava se je napotila nazaj proti gozdu, v svoj stari srečni svet.

Na robu gozda sta se tedaj srečala opica in krokodil. »Nazaj?« se je začudila opica krokodilu. »Kam?« je presenečen vprašal nerodno. »Pa sta si povedala, kako in kaj se jima je pripetilo in sta se kljub bolečinam zasmejala. Potem sta se vrnila vsak na svoj dom in ga nikdar več nista zapustila.

F. Fomič:

Trobenice

V pravilnem vrtu so živele pod glogovim grmom princeske vijolice. Imele so mnogo sovražnikov, ki so jim stregli po življenju, ker so bile tako dehteče, skromne in mile.

Skrbno so jih čuvali njihovi podložniki-pritikavci in jih varovali pred mrazom slane. Vendar se je čisto pripetilo, da je katera obležala jutraj mrtva na tleh.

Pritikavci so premišljevali in se posvetovali, kako naj zaščitijo vijolice pred nasprotniki. Tedaj je prišel iz daljne dežele njih učenjak, naravoslovec Veeved.

Ko so mu povedali, kaj jih skrbi, se je popraskal po svoji resasti bradici. Vzel je iz koške šopek trobentic, ki jih je s koreniniko vred izruval na nekem gričku. Dejal je tovarišem: »Poglejte te-le cvetke! Vsadite jih v zemljo blizu naših ljubljene vijolice! Trobenice nas bodo opozorile, kadar bo pretela nevarnost. Zatrobijo bodo s tenkim, samo našim nežnim ušesom slišnim glasom!«

Pritikavi vrtnar je takoj vsadil trobentice. Če se je bližal mrzli veter, ki je hotel vijolice uničiti s hladno slano, so se takoj oglasile trobentice in opozorile pritlikavce, da so pokrili svoje ljubljene princeske z listjem in vejicami grmičja. Odslej ni zmrznila nobena vijolica več.

Trobenice so pa ostale v bližini nežnih vijolic in postale njih zveste tovarišice in so še zdaj!

bliznji gozd ter splezal na visoko drevo. »Joj, kako lepo je tu gor!« je vzkliknil. »Le kaj sem toliko let delal tam dol v umazani mlakuži? Tu je življenje, tu na vrhovih!« Kmalu pa ga je solnce tako opeklo, da je postal žejen in lačen in ko je zagledal pod seboj na trati rejeno

Pesmi o kraljeviču Marku

Prevaja Radivoj Rehar.

Kraljevič Marko v azaški ječi.

(Dalje.)

Ko to Miloš Obilič opazi,
brž zakliče iz globine grla:
»Stojta brata, mrka dva Arabca, da
dam vama sabljo okovano,
da ž njo bosta umorila Marka,
kakor on je mojega očeta
s to-le sabljo — roka mu prokleta!
Slišal sem, so v mestu govorili,
da ste lani Marka ulovili

in ga danes umorili boste;
pa sem prišel in prinesel sabljo,
da odseka glavo mu pregrešno.«
Ko to sliši ag azaških četa,
zaustavi mrka dva krvnika,
pa dovoli Milošu do Marka.
Ko približa Obilič se Miloš,
ustne stisne, sablja se zablisne,
s sabljo mahne — pa odseka glavo,
črno glavo prvemu Arabcu
in po drugem še ozre se naglo,
a ubil ga že je ban Sekulja.
Takrat plane kakor strela k Marku.
In vezi na rokah mu prereže...

Ko spet Marko proste ima roke
pa požene k svojemu se Šarcu;
ko do konja se poganja Šarca
spotoma že Turkom glave seka,
ko se vrže Šarcu na ramena —
vsi že Srbi planejo na Turke
v polju ravnem, v polju tam azaškem.
Miloš goni, Marko jih napada,
Marko goni, Sekulj jih nabada,
vse preskače konje in junake
in jim seka ruse glave turške...
Marko viče: »Pazi tamkaj, Rajko!
Rajko kliče: »Kje si, brat moj Marko?«
Rajko goni, Marko spet napada,
sami štirje zgazijo vse polje
na širino, na strani vse štiri,
tri sto glav odsečejo junaških
vitezov in velikim sodnikom.

Ko prelita že v potokih kri je
konje svoje napodijo Srbi,
da bi našli azaškega kralja,
a izginil že je v času pravem;
ko je videl, da se kri preliva,
planil brž na svojega je konja,
izpodbodel ga na njem pobegnil,
urnih nog v svoj beli grad se vrnil.

Zopet Srbi konje napodijo,
naženo vso silno turško vojsko,
naženo jo v ulice azaške
pa zaprejo jo in pomorijo.
Ko dospejo do pijane krčme,
konje svoje iskro zadržijo,
zadržijo, se na tla spustijo,
napotijo v krčmo se pijano,
ulovijo krčmarico Zako.
Dvigne Marko težko topuzino

in jo bije kamor jo zadene,
da rdeča vso jo kri oblije,
pa obleče v haljo jo voščeno
in zažge jo kakor bakljo živo,
da se speče, izdajalka kleta.
Se iztoči vino ji in žganje,
vrže se s prijatelji na konje
pa čez polje, goro in planino
vrne spet se v svojo domovino,
srečna sprejme tam ga mati stara.
Konec.

Ezop. — Fr. B.:

Miši v zboru

(Basen.)

V zaprti izbi mišji rod zboruje,
obrambo zoper vražjo mačko snuje;
načrtov mnogo, zvitosi, modrosti,
a tudi govorane neumnih dosti.
Po dolgi borbi mlada miška vstane,
pogleda zbrane, nasek si pomane:

»Jaz mislim, ko bi mački dali zvonec,
nevarnosti bi naše bilo konec.
Naj še bolj skrbno bi na nas prežala,
z zvonenjem svojim brž bi se izdala!«
Ponosno sede. Gromki ropoposek —
in zmagovalno miška viha nasek...

Ponižno stara miška vstane v zboru:
»To, kar je rekla sestra nam v govoru,
lepo glasi se in se nam prileže,
a kdo naj mački — zvon na vrat priveže?«

Uganka

Piš sem, ki ga občuduje vsak,
najkrasnejši pač med vsemi pticami;
hajka pravi, da se tudi sraka
včasih rada z mojim perjem diči.

Rešitev prejšnje uganke: ZVONCEK. Pravilnih rešitev smo prejeli takrat 86, žreb pa je določil nagrado: Julki Poljančevi, učenki osnovne šole v Križah pri Trzinu na Gorenjskem. Rešitve današnje uganke bo sprejemalo uredništvo »Mladega Jugoslavanca« v Mariboru, Aleksandrova cesta 24, do srede, dne 25. t. m. opoldne.

Šolska naloga o miški

Miška je zelo srčkana živalca. Sprejda ima glavo, zadek pa rep, zato je miška repata žival. Na svetu je zato, da jo mačka levi in se ž njo igra. Potem jo pohrusta in miške ni več. A tudi človek jo lahko ulovi, mora ji samo napraviti zanko na repu, vtakniti vanjo palčico in miška ne more več v luknjo. Potem jo lahko ujame.

Pravljnični brod

(Prevedel K. M.)

Bil je nekoč kralj, ki je razglasil po svojem kraljestvu, da bo dal onemu svoj hčer, ki mu napravi takšen brod, ki bo vozil po kopnem prav tako kakor po morju. V njegovem kraljestvu so živeli tudi trije bratje; ko slišijo ta razglas, se odločijo, da napravijo takšen brod. Dva sta bila pametna, a tretji je bil bebast.

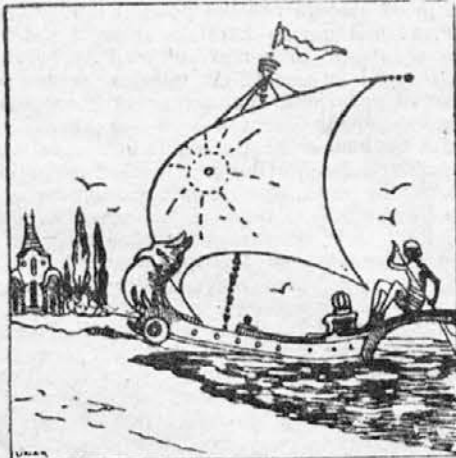
Najprej se odpravi najstarejši brat na goro in začne tesati les, da napravi brod. Pride mimo starček — bil je sam gospod Bog — in mu reče: »Pomagaj ti Bog, kaj delaš, mladenič?« Mladenič je slabe volje, ker mu delo ne gre od rok, pa mu odgovori ježno: »Žlice delam!« Kolikorkrat sedaj udari po lesu, toliko žlic odleti izpod sekire. Vidi, da ne bo iz tega nič, zato vzame nekoliko žlic in se vrne domov. »Kaj si napravil?« ga vprašata brata, ko se vrne domov. »Nič drugega ko samo nekaj žlic«, lina odgovori.

»Danes grem jaz poizkusiti svojo srečo, reče srednji brat. Vzame hrano in sekira in odide na goro. Podere drevo in začne tesati. Tudi k njemu pride starček in ga vpraša: »Kaj delaš, mladenič?« Tudi njemu ni šlo delo od rok, pa mu odgovori ježno: »Obročje delam!« Kolikorkrat sedaj udari po lesu, toliko obročev mu odskoči izpod sekire. Zvečer vzame nekoliko obročev in se napoti proti domu. »Kaj pa si napravil?« ga vprašata brata, ko se vrne domov. »Nič drugega ko samo nekaj obročev«, lina odgovori.

Tretjega dne reče najmlajši, bebasti brat, da gre še on poizkusiti svojo srečo. »Kam hočeš?« mu rečeta brata. »Midva nisva mogla ničesar napraviti, ko imava nekaj v glavi, kaj

bož napravil pa ti, tako bebast!« Toda bebec se ne da odvrtiti in odide.

Ko pride na goro, začne tesati. Tudi k njemu pride starček, pa ga nagovori: »Pomagaj ti Bog, deček!« »Naj ti Bog pomaga, starček!« mu odzdravi. »Kaj pa delaš?« ga vpraša starček. »Pa vidiš, namenil sem si napraviti z božjo po-

močjo brod, ki bo vozil po kopnem prav tako ko po morju.« »Ali imaš kaj jedi?« ga vpraša starček. »Imam«, odvrne; »glej, ono tam v senci, vzemi, jej in pij kolikor hočeš!« »Toda pojdi in jej tudi ti z menoj!« reče starček. »Jaj sam«, odgovori deček; »saj vidiš, da nimam časa.« »Ne, ne bom jedel sam; tudi ti moraš z menoj, sili starček. Deček poslušal starčeka. Ko se najesta in napijeta, reče dečku Bog: »Sedaj leži in odpočij se, jaz bom pa delal zate.« Deček se vleže in zaspi, a starček dela.

Ko se deček prebudi, vidi, da je brod že izgotovljen in se zelo začudi: »Ne čudi se, deček, reče starček, le stopi lepo na brod, samo pomni, ko rečeš brodu: »Pojdi!« se bo brod začel premikati, ko mu pa porečeš: »Stoji!« bo obstal. Kjerkoli zagledaš živo bitje, ustavi se z brodom, dokler ne gre mimo.« — Deček se starčku lepo zahvali, stopi na brod, zakliče »Pojdi!« in brod se začne pomikati. Zda se opazi na potu mravljo in obstane. Mravlje so začele lezti z vseh strani, a deček je še vedno čakal. Tako je čakal tri dni, ko naposled vidi, da se pomika poslednja četa mravelj. Ko gre mimo za njima mravlja, nagovori dečka: »Kaj zahteva za nagrado, ker si mi ohranil brate pri življenju?« Začuden odgovori deček mravlji: »Kaj bi zahteval? Mi lahko kaj daš?« »Tu imaš eno izmed svojih nog«, govori dalje mravlja, »pa ko boš potreboval mojo vojsko, samo pihni v to nogo in prišle ti bodo na pomoč.«

Deček se odpravi z brodom dalje in sreča človeka, ki je bil zmožen popiti vse jezero vode, pa mu zakliče z broda: »Kam, mladenič?« Človek mu odgovori: »Nikamor; kamor me pač noge neslo!« »Pridi k meni na brod!« mu reče naš junak. »Grem«, odgovori mladenič in stopi na brod. Kmalu za tem srečata nekoga človeka, ki je bil zmožen mnogo pojesti. »Kam, mladenič?« mu zakliče z broda. »Grem dalje,« jima odgovarja oni; »kar tako, da ne stojim na mestu.« »Pridi k nama na brod.« — »Pridem,« zakaj pa ne,« odgovori mladenič in se vzpne na brod. Sedaj so bili na brodu že trije.

Dospejo z brodom pred kraljevo palačo, pa zakliče mladenič, da je napravil brod, ki vozi po kopnem prav tako, ko po morju in zahteva, da mu kralj da hčer za ženo. Reče mu kralj: »Dal ti bom svojo hčer za ženo, ako mi do jutri prebereš one tri velike kupe žita in po-

Konfekcija „Elite“ Prešernova
Ljubljana ulica 7-9

priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih in moških plaščev ter oblek

Važnost gospodinjstva za narodno gospodarstvo

Iz poročila gospodinjstevskega odseka, podanega na občnem zboru Splošnega ženskega društva v Ljubljani

Gospodinjstvo se danes še ne smatra kot poklic. Delo gospodinjke doslej ni bilo cenjeno po svoji materijalni vrednosti in po vrednosti, ki jo ima za splošnost. Naziranje, da je samo pridobitno delo poklic, je zmotno.

Gospodinjstvo je tako zapleteno s splošnim gospodarstvom, da ga ni lahko izločiti iz njega. Če natančno premostrimo to vprašanje, moramo spoznati, da ravno gospodinjstvo uporablja najrazličnejše surovine in industrijske proizvode, jih predelava in profiluje in od končnega produkta te predelave je odvisno zdravje in blagor človeka. Iz tega je razvidno, kako velike važnosti za splošnost je gospodinjstvo. Razvidno je pa tudi, kako veliko pažnjo je treba posvečati prav ti panogi narodnega gospodarstva. Gotovo je torej vprašanje povzdi gospodinjstevskega poklica ter pravilno ocenjevanje gospodinjstevskega dela eno najvažnejših vprašanj današnjega časa.

To je spoznalo tudi Splošno žensko društvo; zato se je začelo intenzivneje baviti z njim. Po lanskem občnem zboru se je osnoval gospodinjstevski odsek, ki je imel nalogo proučiti delovanje gospodinjstevskih organizacij drugod. Naprosil je go. Govekarjevo, ki se je udeležila mednarodnega ženskega kongresa na Dunaju, da prouči delo dunajskih gospodinjstevskih organizacij. Gospa Govekarjeva je na podlagi svojih opazovanj sestavila obširen referat za kongres Jugosl. ženskega saveza v Zagrebu. Na podlagi tega referata je začelo delovati tudi Splošno žensko društvo z ustanovitvijo posebnega Gospodinjstevskega odseka, ki naj pripravi vse potrebno za obširno nadstrankarsko organizacijo gospodinjstev v okvirju Splošnega ženskega društva. Delo odseka ni moglo priti do pravega razmaha, ker so ga ovirale društvene pravila, ki so se tudi spremenila in prilagodila novemu položaju, ta-

ko, da bo odslej organizacija gospodinjstev lahko neovirano prišla do svojega razmaha.

Poziv za pristop k organizaciji je izšel v vseh listih. Pripravljeni so sledeči tečaji: kuharski tečaj; šivalni tečaj, tečaj za snemanje krojev iz krojnih pol ter za pravilno uporabo krojev, njihovo zmanjševanje ali povečevanje; tečaj za likanje; tečaj za barvanje tkanin doma in tečaj za šivanje kravati. Vsi ti tečaji se prične takoj, ko se prikladi dovoljno število udeležencev.

Za izposojevanje ima organizacija na razpolago 1 sesalko za prah in dva šivalna stroja. — Pripravlja se razstava »Novodobno gospodinjstvo«, ki se bo vršila v maju. — Pripravlja se tudi sestanki gospodinjstev, na katerih se bo razpravljalo o vsem, kar zanima gospodinjke in bo imela tako vsaka gospodinja priliko razodeti drugim svoje izkušnje v gospodinjstvu v prid splošnosti.

V načrtu je dalje uvedba hranilnikov v družinah, da se otroci že v mladosti uče štedenja. Organizacija je v dogovoru z mnogimi trgovci za popust članicam. Čimvečje bo število članic, temvečji popusti se bodo dosegli. —

Vrše se poizvedovanja za neugodno, bolniško in starostno zavarovanje ter za ustanovitve pogrebnega sklada, kakor tudi glede posredovalnice za službe ter zastopstva v tržnem nadzorstvu.

Delokrog gospodinjstevske organizacije je zelo obširen in hvaležen. Zato je pričakovati, da bodo gospodinjke pokazale svoje razumevanje in svojo solidarnost, da se bodo vse, brez razlike, združile v skupni organizaciji ter da se bodo dale vzgojiti k poklicni zavednosti in z njo k zavesti, da morajo prevzeti dolžnosti, če hočejo biti deležne pravic.

Novi dom

Kako bodi urejeno naše stanovanje

Sodobni človek potrebuje po vsakdanjem trudopolnem delu počitka in oddiha ter zraka in prostora za razmah; po puščobi in enoličnosti poslovnih prostorov — solnce in svetlobo. Njegovim potrebam primerno mora biti urejeno njegovo stanovanje. Eden izmed znakov sodobnega časa je, da se znova vzbujajo razumevanje za vse, kar človeka poživlja, osvežuje in razveseljuje. Vse to dela narava s svetlobo in solncem; zato se trudimo, da puščamo tem oživljajočim silam kolikor mogoče več dostopa v naša stanovanja. Mnogo je že storjenega v tem oziru, vendar bi bilo želeli, da se iznebimo še marsikaterega predsodka, da zavržemo vse polovičarstvo ter da ustvarimo čimprej nekaj polnovrednega. Današnji človek se mora v svojem stanovanju rešiti občutke tesnobe in more. — Najlepši dom je tisti, ki da stanovalcu največ prostora, da se lahko prosto giblje. Čimveč prostora je v sobi, čim enostavnejše je pohištvo, tem bolje.

Prva zahteva je: več prostora v prostoru. — Prostor, kamor neovirano lijejo solnični žarki, ne more biti nikdar mrtev in mrlj, kljub svojim enobarvnim stenam in enostavnim oblikam pohištva.

Idealno okno je bolj široko nego visoko ter postavljeno nekoliko višje, da lije svetloba v prostor od zgoraj. Navpična okna prepuščajmo najmanjinski hišam. Ko si zidamo dom, pazimo na to, da so okna v prostoru samo v eni steni, to steno pa potem rezervirajmo samo oknom. Čim prostejše, čim širje in čim manj razdeljeno je okno, tem bolje in tem lepše je.

Enostavna, svetla zavesa iz pralnega blaga, ki se pritrdi na eni strani in se napravi tako, da jo lahko potegnemo čez celo okno, popolnoma zadostuje, ker okno mora vedno služiti svojemu namenu, to je mora dajati čimveč svetlobe in propuščati čimveč zraka.

Luč obesimo tako, da se vsa svetloba osredotoči v eni točki in lije enakomerno na vse strani, na strop in na stene.

Stena tvori ozadje pohištva. Čim jasnejše izstopa pohištvo, čim bolj se odražajo od njih posamezne oblike, tem bolje učinkujejo. Vsled tega držimo stene kolikor mogoče svetle in jasne.

Posebno skopi bodimo s slikami. Ena sama, dobra slika v vsaki sobi, na pravem mestu, zadostuje popolnoma za dekoracijo. Slike ne obesajmo visoko, temveč tako, da vise v višini oči.

O pohištvu lahko trdimo, da smo po dolgem eksperimentiranju končno našli oblike, ki odgovarjajo duhu časa in ki bodo trajno ohranile svojo veljavo. Vsak samo dekorativni nestavek je podvržen modi. Neodvisna od časa je samo materija in njena naravna oblika.

Za posamezne sobe naj veljajo ta pravila:

Jedilnica: takojimenovani »bufet« nam služi bodisi za pripravljanje jedi, bodisi za spravljane posode. V prvem primeru naj bo nizek in dolg; če potrebujemo še enega, naj bo ta v obliki omare, kakor imamo omaro za knjige, za obleko, nikakor pa ne s številnimi poličkami, da natikamo nanje vse lepše komade iz srebra, kristala ali porcelana, ki tam love prah, jemljejo silnega časa za čiščenje in so strah in trepet ubogih služkinj. Vse te stvari zapremo v omari in jih pokažemo, kadar jih rabimo. — Steklene omarice za razno več ali manj lepo ropotijo so odveč. Miza naj bo okrogla in tako

narejena, da se lahko razširi, oziroma podaljša, da nam pa ni treba vložka spravljati v klet ali na podstrešje. Pritismemo vzmet in razširimo mizo. Stoli so danes nizki in široki s hrbtno primerno oblikovanim naslonjalom; sedišča so iz jeklenih trakov ter z blazinami, ki se kar položijo nanje. — Za jedilnico je ravno tako uporaben politiran les, kakor »bajcanz«. Večkrat učinkuje nepolitirano ali pol politiran les lepše in plemenitejše nego blischeč.

Biblioteka v gospodovi sobi je največkrat odprta. Če dovoljuje prostor, naj bo vedno širja nego višja in tako globoka, da drži dve vrsti knjig. Miza naj ne bo višja nego 65 cm. V tej sobi naj bo še divan, ki lahko služi za sedišče in ležišče. Na divanu blazine, iz katerih si lahko napravimo udobno naslonjalo. Tudi kadilna mizica in eventuelno druge mizice morajo biti nizke. — Gospodova soba naj bo tudi svetle barve. Pester, udoben naslanjač poživljuje sobo. Sploh ni treba, da se držimo točno enega štila, ene oblike, ene same vrste blaga na vsem pohištvu, da se zdi, kakor bi bilo ravnokar pripeljano iz skladišča; dati moramo prostoru noto. Seveda morajo barve harmonizirati medseboj. Ni treba, da ravno šturdiramo stanovanjsko umetnost, zato da vemo, kako si lahko udobnejše in lepše uredimo svoj dom. Tudi ni ravno treba, da pokličemo arhitekta v hišo, zato da nam izbere vazo in določi mesto zanjo.

Plaše iz rdečega sukna; ovratnik in zapestnice iz črnega baržuna, črn kožnat pas.

Črna spomladanska plašč. Ovratnik, našivki na rokavih in žepi so iz kratkodlake poletne kožuhovine.

Razgled po ženskem svetu

Zeneva: Dosedanja voditeljica socialnega oddelka pri sekretariatu Društva Narodov, gospa Rachel Crowdy, je zapustila svoje mesto. Njena pogodba je potekla in se ne more obnoviti vsled principa, da ne smejo vidna mesta v Društvu Narodov biti predolgo zasedena po istih osebah. Gospa Crowdy je delovala v Društvu Narodov od prvega početka; predno je sprejela vodstvo socialnega oddelka, je bila od leta 1919. članica higijskega oddelka. Po poklicu apotekarica, se je za časa vojne izkazala kot izvrstna organizatorica; od leta 1914. do 1919. je vodila v Franciji in v Belgiji ženske dobrovoljce. Vsled njenih zmožnosti je bila v javni misli poslana na Poljsko, kjer je kot editorka, ki jo je leta 1921. osnovalo Društvo Nani ženski član delovala v komisiji za pobijanje rodov. Istega leta je bila imenovana kot voditeljica socialnega oddelka, kjer se je bavila z vsemi vprašanji, ki so bila na dnevnem redu: trgovina z dekleti, zaščita dece, boj proti nepravni literaturi in proti mamilom, pozneje begunsko vprašanje, vojni ujetniki — vse te naloge, ki jih je prevzelo Društvo Narodov, so se izvrševale v področju gospe Rachel Crowdy in pod njeno odgovornostjo. Tekom zadnjih 10 let je prevzela generalni sekretariat štirih velikih mednarodnih kongresov in pet stalnih komisij. Njenemu trudu se imamo zahvaliti za štiri mednarodne dogovore, ki se nanašajo na boj proti trgovini z dekleti, proti nepravni literaturi in proti trgovini z opijem.

Nemčija. Dr. Margarete Güssow je kot prva žena zaposlena na nemški zvezdarni in sicer v Neu-Babelsbergu.

Poljska. V Varšavi je umrla najstarejša poljska žurnalistka, Bronislava Neufeld. Rojena je bila leta 1857. in je začela svojo žurnalistično kariero leta 1882. v redakciji lista »Nowiny«, prihodnje leto je prešla k listu »Gazeta Polska«. Tekom svojega 49letnega delovanja je prevedla nad 120 romanov in številne gledališke igre.

Njujorška odvetniška zbornica proti ženam

Po dolgih razmišljanjih je newyorška odvetniška zbornica izjavila, da »ni priporočljivo«, da bi se sprejele v organizacijo tudi žene kot člani. — Že pred 50. leti je dobila prva žena dovoljenje izvrševati odvetniški poklic, toda šele sedaj je prišlo v newyorški odvetniški zbornici do glasovanja, ali naj se sprejmejo ženski člani ali ne. Že dvakrat so doslej načeli to vprašanje, do glasovanja pa doslej še ni prišlo. Sedaj pa se je glasovanje izvršilo in newyorške odvetnice, ki jih je že okrog 50, so izključene iz odvetniške zbornice. To je bilo sklenjeno s 136 glasovi proti 113.

Obvezen gospodinjstevski pouk brezposelnih

Občinske oblasti kantona Zürich v Švici so na pobudo borze dela vpeljale obvezni pouk v gospodinjstvu za brezposelne žene in dekleta iz tekstilnih industrijskih zavodov. Na ta način naj bi se žene izučile poklica hišnih pomočnic, katerih v Švici primanjkuje ter so vsa dobra mesta te stroke zasedale tujke, ker ni bilo izučenih in izvežbanih domačih moči. Vsaki brezposelni ženi, ki bi se protivila obiskovati gospodinjstvo šolo, bo odvzeta podpora za brezposelnost.

Razno

Francoske uradnice in zakon

Francoske poštnice in brzojavne uradnice se ne smejo poročiti brez dovoljenja oblasti. Poštnice in brzojavne ravnateljstvo opozarja ponovno svoje osebe, da morajo nameštence, ki se hočejo poročiti, vprašati direkcijo za dovoljenje vsaj en mesec pred poroko. Uradnice so doslej večkrat kršile to odredbo, tako da je bilo ravnateljstvu nemogoče dobiti pravočasno potrebne podatke o ženinu na policijskem uradu.

Važno odkritje

Kakor poročajo iz Dunaja, se je baje znanemu raziskovalcu raka prof. Freundu in njegovi sodelavki, gospe dr. Kamin er posrečilo važno odkritje, namreč kožni poskus za raka. Na raku obolenim in zdravim osebam so vsikali na roko nad laktom nov preparat (Krebsfettssäure). Pri osebah, ki imajo raka, se pokaže na istem mestu po enem ali dveh dneh trd mozolček, ki pa po enem ali dveh tednih zopet izgine, je pa baje gotov dokaz bolezni, ker se pri zdravih ljudeh ne napravi.

Še vedno proti kraljicam lepote

V Amsterdamu so nedavno temu izvolili za mis Holandsko neko dijakinjo iz ženske gimnazije. Toda njeni učitelji so ji prepovedali, da bi potovala v Pariz, odkoder je imela iti na Riviero in v Alžir z drugimi lepoticami vred. Oče »kraljice« se je protivil tej prepovedi in dekle je odpotovalo. Toda ko se je vrnila, jo je čakalo neprijetno presenečenje: radi odsotnosti pri pouku je bila izključena iz šole.

Stanovanjska hiša za samostojne žene v Hamburgu

Hamburg je dobil prvo hišo s samskimi stanovanji za žene v Nemčiji. Hiša ima sedem nadstropij ter ima poleg oddeljenih stanovanj za članice ženske stanovanjske zadrage z o. z. tudi skupne prostore, kakor kazino, čitalnico, glasbeno dvorano, sobo za šivanje, vrtno nasade, strašne vrtove, prostore za solnne kopelji, šrambo za bicikle, pralnice, osrednjo kurjavo, toplo vodo, domač telefon in dvigala. Pralnice so najmodernejše urejene, imajo vedra za namakanje perila, ki se lahko zapirajo, parne stroje za pranje, omare za sušenje ter centrifugalni stroj za odvajanje perila. — Stanovanjski blok, ki vsebuje v celem 340 stanovanj, je ravno kar končan ter pripravljen za sprejem

samostojnih žen, ki niso mogle v Hamburgu dobiti lastnega stanovanja; imele bodo sedaj lastna stanovanja, urejena po vseh pravih higijskih in smotrenosti. Stanovanja imajo po eden ali dva prostora; kuhinje, oziroma prizidki (niše) za kuhinjo imajo triprostorne plinske kuhinjske s pečico, omaro za shrambo jedil, ki se da zračiti na zunanji ter likaj. V stopnišču so greznice za smeti. Dohod v stanovanja ni iz stopnišča, kakor je bilo doslej običajno, marveč iz odprtih hodnikov, ki so drug nad drugim, v vsakem nadstropju.

Berlinske posebnosti

V Berlinu imajo »posvetovalnico za pohabljenec«, ki posluje že celo leto. Vsak dan pride 20 do 25 pacientov po nasvete, ki jih delijo zdravniki, kirurgi, ortopedi, za kožne bolezni in za — plastiko obraza. Največ je pacientk v sicer 58%. V prvi vrsti so to nastavljenke v poklicih, kjer pridejo v dotiko z občinstvom, torej prodajalke, zastopniki, trgovski nastavljenki itd. Ženske pridejo večinoma radi bolezni v bokih, radi krofa itd. Marsikatero privede želja po »vitki liniji«. Čestokrat se ležijo nedostatkni nosu ali ušes.

Radi ponesrečenih cmokov v smrt!

Neko trgovsko nameščenko na Dunaju so pripeljali v dunajsko »Charité« v zelo težkem stanju vsled zastrupljenja z lyzolum. Iz nekega poslovnega pisma je bilo razvidno, da se je hotela usmrtiti iz strahu pred svojim možem, ker so se ji ponesrečili cmoki!

Nebroj ljudi se po lastni brezbrzičnosti prezgodaj postara in umre. Slaba prebava je največja nevarnost za vse notranje človeške organe. Nerodno delovanje teh povzroča huda obolenja in s tem prezgodnjo postarjanje in smrt. — Temu se izognete, ako redno pijete Radensko zdravilno vodo, ki dela v pogledu zdravljenja čudeže. 819

Radio

Ljubljana, nedelja, 22. marca, 9.00 Ing. Jože Skubic: O sadjarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, tajnik Jagodje. 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Radio orkester. 12.00 Dnevne vesti, plošče. 13.30 Dekliška ura: Največje pa... (gdč. Lebarjeva). 16.00 Humoristično živno, pisatelj Milčinski. 16.30 Radio orkester. 17.00 Milčinski: »Kjer ljubezen tam Bog«, dramska legenda (Ljudski oder). 20.30 Prenos z Dunaja: Simfonični koncert dunajskih simfonistov. 22.30 Časovna napoved in poročila. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, ponedeljek, 23. marca, 12.15 Plošče (mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester. 18.30 Dr. A. Bajec: Italijanska. 19.00 Prof. France Vodnik: Poljska. 19.30 Prenos iz Budimpešte. 22.00 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, torek, 24. marca, 12.15 Plošče (ruska glasba, pesmi, šlagerji). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Radio orkester. 19.00 Dr. I. Rakovec: Iz življenja predpotopnih živali. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Jaklov večer, izvaja radio orkester. 22.00 Časovna napoved in poročila. 21.00 Saxofon solo s klavirjem, zatem Hawaii-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, nedelja, 22. marca, 11.30 Dopoldanski koncert. 12.00 Opoldanski zvonjenje. 12.05 Koncert. 12.30 Kuhinja. 17.00 Godalni kvartet. 20.30 Uvod k prenosu. 20.30 Dunaj (koncert). 22.15 Novice. 22.25 Plesna glasba.

Zagreb, ponedeljek, 23. marca, 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Zvočni film. 18.30 Novice. 19.40 Predavanje. 19.55 Književna ura. 20.25 Uvod k prenosu. 20.30 Berlin (koncert). 22.30 Evropa in Amerika, predavanje. 22.50 Novice in vreme.

Zagreb, torek, 24. marca, 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Glasba v kavarni »Corso«. 18.30 Novice. 20.00 Predavanje. 20.30 Koncert (Beograd). 22.30 Uganka človeške osebnosti (prof. R. Müller-Freienfels, Stettin). 22.50 Novice in vreme.

Beograd, nedelja, 22. marca, 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedelstvo. 12.30 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 »Boheme«, opera (plošče). 18.00 Zdravstvo. 19.30 Poljijske šole. 10.00 Vokalni koncert. 20.30 »Komični človek«, komedija. 21.00 Klavirski koncert. 21.45 Novice. 22.05 Plošče. 22.35 Po Evropi.

Beograd, ponedeljek, 23. marca, 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 15.00 Otroška ura. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Narodne na harmoniko. 18.00 Narodne (kvartet). 19.30 Francosčina. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Koncert. 21.00 Vokalni koncert. 22.00 Novice. 22.20 Večerni koncert Radio orkestra.

Beograd, torek, 24. marca, 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Plesna glasba. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Narodni napavi. 18.00 Popoldanski koncert. 19.30 Nemščina. 20.00 Jugoslovanski koncert Radio orkestra. 20.30 Beogradski kvartet. 21.30 Narodne pesmi. 22.00 Klavir. 22.30 Novice. 22.50 Plošče.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No. 8329/1. 728

Razpust društev.

Društvo »Pojutniška zveza v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 14. marca 1931.

VI. No. 5072/1. 756

Izprememba v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Lovrec Rudolf, sekundarij splošne bolnice v Mariboru, je bil vpisan v imenik zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 10. marca 1931.

V — No. 1655/3. 724—3—2

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem gradbenih del za gradnjo uradnega in stanovanjskega posloja ter skladišnega prizidka carinarnice Dravograd — Meža I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 8. aprila 1931. ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ofertni pripomočki se dobivajo proti plačilu napravni stroškov med uradnimi urami v sobi št. 21.

Ponudbe naj se glase za vsa dela skupaj v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša: Din 1.133.582-13.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 16. marca 1931.

I. No. 2902/I. 781

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Celju službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer:

Na banovinski cesti v odseku Teharje-Proseniško-Sv. Primož od km 4.00 do km 9.600.

Prosilci za to mesto morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, moralno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 10. aprila 1931. pri sreskem cestnem odboru v Celju.

Kr. banska uprava Dravske banovine,
Ljubljana, dne 16. marca 1931.

V No. 504/22. 736a—2—1

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava v Ljubljani razpisuje na podlagi člena 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izprememb odnošno dopolnitev, za prevzem dobave gramozov iz murskih prodišč pri Gornji Radgoni ter njega dovoza na banovinsko cesto Sv. Benedikt—Lomanoše in sicer:

1. 7480 m³ gramozov velikosti 15—20 cm ter prorač. ceno Din 68/m³,
2. 13.000 m³ gramozov zrna 0-5 do 6 cm ter peska v določenem razmerju ter prorač. ceno 80/m³.

I. javno pismeno ofertno licitacijo na dan 11. aprila ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani. Istotam se dobivajo med uradnimi urami na vpogled potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki.

Ponudbe se morejo glasiti na vse posamezne vrste del v obliki enotnega popusta v odstotkih na ceno odobrenega proračuna, ki znaša Din 1.548.640.—.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 18. marca 1931.

V. No. 504/22. 736

Razpis.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podlagi čl. 86. do 98. zakona o drž. računovodstvu iz leta 1921 ter vseh njegovih poznejših dopolnitev in sprememb s skrajšanim rokom od 15 dni

I. javno pismeno ofertno licitacijo za dobavo gramozov iz prodišč regulacije Mure pri Gornji Radgoni in njega prevoz na zgradbo nove banovinske ceste Sv. Benedikt—Lomanoše km 0—85 in sicer:

1. 7480 m³ odbranega proda, velikosti 15 do 20 cm in
2. 13.000 m³ tolčenega ali s strojem drobljenega gramozov zrna 0-5 do 6 cm in peska v določenem razmerju.

Proračunjena svota znaša za: vrsto ad 1. Din 508.640.— t. j. Din 68 za 1 m³, vrsto ad 2. Din 1.040.000.— t. j. Din 80.— za 1 m³, skupaj Din 1.548.640.

Licitacija se bo vršila v pondeljek, dne 13. aprila ob enajstih pri tehn. oddelku kraljevske banske uprave v Ljubljani, Novi trg 1/I.

S 100 Din kolkovane ponudbe v obliki enotnega popusta na ceno uradnega proračuna za 1 m³ je predložiti določenega dne med 10. in 11. uro v sobi predsednika licitacijske komisije in sicer v zapечатeni kuverti z zunanjo oznako »Ponudba N. N. za prevzem dobave gramozov in njega prevoza na cesto Sv. Benedikt—Lomanoše«.

Podrobnosti so razvidne iz pogojev, ki so med uradnimi urami na vpogled pri tehničnem oddelku kraljevske banske uprave v Ljubljani, Novi trg 1/I, nadalje pri sreskih cestnih odborih v Mariboru in Ljubljani, kakor tudi pri terenski tehn. sekciji za regulacijo Mure v Gornji Radgoni. Pozneje došle ali nepravilno opremljene ponudbe se ne bodo vpoštevale. Vsak ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da v celoti pristaja na vse gradbene pogoje ter mora založiti kavicijo, ki znaša Din 128.000 za jugoslovanske, odnosno 255.000 Din za tuje državljane.

Kavicija se mora položiti pri banovinski blagajni v Ljubljani, Erjavčeva cesta 13, bodisi v gotovini ali v državnih vrednostnih papirjih ali garancijskih pismih izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 88 zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24 pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B« pogodbe in nabave. O položeni kaviciji prejme ponudnik blagajnično položnico, ki jo mora z vročitvijo ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije. Obenem se mora vsak ponudnik izkazati s kolkom za Din 20.— opremljenim potrdilom, da je vplačal davke do vsote tekočega četrtletja. Kraljevska banska uprava si pridržuje pravico oddati delo ne glede na višino ponudnih vsot, kakor tudi odkloniti vse ponudbe brez vsake obveznosti. Istotako si kralj. banska uprava pridržuje pravico predvideno količino zvišati ali znižati, ne da bi smel prevzemalec iz tega naslova zahtevati kako posebno odškodnino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 17. marca 1931.

I. No. 2950/1. 732

Razpis.

Na osnovi § 31. zakona o banski upravi se razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Slovenjgradcu sedem službenih mest banovinskih cestarjev, in to:

2 mesti na banov. cesti Dravograd-Slovenjgradec—Šoštanj, in sicer:

1 mesto za progo od km 28.00 do km 33.00, 1 mesto za progo od km 44.50 do km 49.320; 3 mesta na banov. cesti Šoštanj-Sv. Vid, in sicer: 1 mesto za progo od km 0.00 do km 4.00, 1 mesto za progo od km 4.00 do km 8.00, 1 mesto za progo od km 8.00 do km 12.864; 2 mesti na banov. cesti Velenje—Črna-Petrovci, in sicer: 1 mesto na progi od km 0.00 do km 4.00, 1 mesto na progi od km 4.00 do km 8.254, z odcepom ceste na Doberno ter na progi od km 0.00 do km 0.662.

Prosilci za ta mesta morajo izpolnjevati pogoje iz čl. 2. uredbe o službenih razmerjih drž. cestarjev in njih prejemkih in ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let.

Lastnoročno pisane in s kolkom za 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravičnimi in zadostno kolkovanimi prilogami (rojstni in krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju kadrovskega roka, zdravniško izpričevalo, moralno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da niso bili obsojeni zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja, eventualna dokazila o strokovni usposobljenosti) je vložiti najkasneje do 15. aprila 1931. pri sreskem cestnem odboru v Slovenjgradcu.

Kr. banska uprava Dravske banovine,
Ljubljana, dne 16. marca 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

A 41/31—20 737

Oklic,

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki. Raktelj Rudolf, župnik na Bizelskem, stanujoč v Bračni vasi 1, je umrl dne 23. januarja 1931.

Vsi, ki imajo kako terjatev do zapuščine, se pozivljajo, da napovedo in dokažejo svoje terjatve v pisarni javnega notarja Kramerja Rudolfa v Brežicah dne 9. aprila 1931.

predpoldne ob devetih urah ustno ali pismeno. Sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikake nadaljnje pravice do te zapuščine, ako bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla.

Okrajno sodišče v Brežicah, odd. I.,
dne 18. marca 1931.

C 209/31—1. 749

Oklic.

Tožeča stranka Bergles Josip, posestnik v Pužavcih št. 61, in nedl. Bergles Vilma, zastopana po dr. Vadnal Ljudevitu, odvetniku v Murski Soboti, je vložila proti toženi stranki Janja Mikloš, Šandorju in Štefanu, vsi neznanega bivališča, radi priznanja lastniške pravice k opravični številki C 209/31—1 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 23. aprila 1931. ob desetih dop. pred tem sodiščem v izbi št. 23.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja dr. Vally Aleksander, odvetnik v Murski Soboti, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. II.,
dne 14. marca 1931.

T 12/31—4 753

Amortizacija.

Na prošnjo Vihar Lucije, kuharice v Pobrežju, Cesta na Brezje št. 15, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilka ba- je izgubila, ter se njih imejitelj poziva, da uveljavi tekom šest mesecev svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči:

Hranilna knjižica (Mestne hranilnice v Mariboru št. 840/173496, glaseča se na ime Vihar Lucija v vrednosti 1700 Din.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 15. marca 1931.

Preds. 263—13/31—2 751

Razglas.

Okrožno sodišče v Celju poziva s tem razglasom vse one, ki imajo na kaviciji dne 16. 4. 1925 umrlega javnega notarja Detiček Jurja v Celju zastavno pravico do poravnave iz kavicije, da naj v roku dveh mesecev prijavijo svoje zahtevke, ker bo po preteku tega roka sodišče ne glede na njih zahtevke izreklo, da je položena imovina prenehala služiti za kavicijo.

Okrožno sodišče Celje,
dne 18. marca 1931.

E 7/31—14 733

Dražbeni oklic.

Dne 9. aprila 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6, dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Florjan, vl. št. 21.

Cenilna vrednost: 121.004-50 Din; vrednost pritlikline: 10.550 Din; najmanjši ponudek: 80.670 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Šoštanju odd. II.,
dne 16. marca 1931.

E 8/31—8 735

Dražbeni oklic.

Dne 16. aprila 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6, dražba polovice nepremičnin zemljiška knjiga Dobrič, vl. št. 58.

Cenilna vrednost: 90.545 Din; vrednost pritlikline: 12.465 Din; najmanjši ponudek 60.363-20 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Šoštanju odd. II.,
dne 24. februarja 1931.

E 5/31—8 734

Dražbeni oklic.

Dne 17. aprila 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6, dražba polovice nepremičnin: zemljiška knjiga Ravne, vl. št. 5 in 116.

Cenilna vrednost: 41070-10 Din; vrednost pritlikline: 5.537-50 Din; najmanjši ponudek: 27.880-70 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Šoštanju odd. II.,
dne 2. marca 1931.

E IX 1837/30—31 755

Dražbeni oklic.

Dne 6. maja 1931. ob enajstih dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin: zemlj. knjiga k. o. Studenci, vl. št. 358.

Cenilna vrednost: 189.642 Din. Najmanjši ponudek: 86.763 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 6. marca 1931.

P VII 41/31—2 738

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Ptuj z dne 12. februarja 1931., oprav. številka L 42/30—5, je bil Medved Štefan, posestnik v Strgojncih št. 38 zaradi zapravljivosti omejeno preklican. Za skrbnika-pomočnika je bil postavljen Medved Josip, posestnik v Strgojncih št. 2.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. VII.,
dne 17. marca 1931.

Kps 26/31. 748

Razglas.

Podpisano okrajno sodišče je prepovedalo s sodbo, opr. št. Kps 26/31—27, z dne 24. februarja 1931 Mežek Antonu vulgo »Starčkovemu«, roj. dne 10. jan. 1890 v Zirovnici, pristojnemu v Breznico, rim. kat., pismenemu, oženjenemu, tovarniškemu delavcu v Zirovnici zahajati v krme za dobo enega leta. Prepoved stopi v veljavo dne 25. aprila 1931 in traja do dne 25. aprila 1932.

Okrajno sodišče v Radovljici, odd. III.,
dne 16. marca 1931.

Vpisi v zadružni register.

Vpisala se je nastopna zadruga:

281. Sedež: Gornjigrad.
Dan vpisa: 11. marca 1931.
Besedilo: Vodovodna zadruga za mesto Gornjigrad, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Obat in predmet:
Zadruga ima namen, svojim članom zadrugnikom preskrbovati za gospodarstvo in gospodinjstvo potrebno zdravo pitno vodo ter zgraditi in vzdrževati v ta namen potrebne naprave, priključke na glavno cev pa si oskrbe zadrugniki sami, oziroma jih napravi zadruga na njihov račun. Oddaja vode zadrugnikom v svrhu uporabe iste v obrti, je vezana v vsakem slučaju na posebno dovoljenje načelstva vodovodne zadruge. Zadruga pogodba (statut) z dne 31. decembra 1930.

Vsak zadrugnik jamči s svojim opravičnim deležem in pa z desetkratnim zneskom istega.

Oznanila se izvršujejo po objavi v zadrugni pisarni in z enkratnim oklicem kakor je to v kraju običajno.

Načelstvo obstoji iz načelnika, podnačelnika in 2 do 5 članov načelstva ter enega namestnika. Člani načelstva so:

1. Načelnik Kolenc Anton, posestnik, Gornjigrad 22.
2. Podnačelnik Vršnik Franc, posestnik, Gornjigrad 35.
3. Tražnik Jože, učitelj, Gornjigrad št. 6.
4. Kranjc Jože, usnjar, Gornjigrad št. 26, odborniki.
5. Rifel Ferdo, ključavničar, Gornjigrad št. 7, namestnik.

Pravico zastopati ima zadrugo načelstvo. Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno dva člana načelstva.

Zadruga je članica Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, ki izvršuje predpisane revizije.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 11. marca 1931.

Firm. 127/31 — Zadr. III 239/4.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadru-
gah:

282. Sedež: Kočevje.
Dan vpisa: 3. marca 1931.
Besedilo: Ljudska posojilna v Kočevju,
r. z. z. o. z.
Izbrisal se je načelstveni član Marincelj
Peter ter vpisal novoizvoljeni član načel-
stva Studen Franc, kaplan v Kočevju.
Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II.,
dne 3. marca 1931.
Firm. 10/31 — Zadr. III. 128/3.

*

283. Sedež: Podzemlje.
Dan vpisa: 3. marca 1931.
Besedilo: Hranilnica in posojilnica v
Podzemlju, r. z. z. o. z.
Izbrisajo se izstopivši člani načelstva:
Gregorič Miha, Papič Martin, Zeljko Miko,
Remigij Jereb.
Vpišejo se pa novoizvoljeni člani načel-
stva:

Ile Andrej, župnik v Podzemlju, Stefančič
Martin, posestnik v Podzemlju 6, Pezdirc
Janez v Podzemlju 28, Bohče Jakob, po-
sestnik v Gribljah št. 66, Starašinič Janez
v Otoku št. 2.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II.,
dne 3. marca 1931.
Firm. 17/31 — Zadr. II. 44/17.

*

284. Sedež: Breg pri Celju.
Dan vpisa: 4. marca 1931.
Besedilo: »Diana«, kopalniška zadruga na
Bregu pri Celju, registrovana zadruga z
omejeno zavezo.

Po sklepu občnega zbora z dne 15. aprila
1930 se je zadruga razdružila in prešla
v likvidacijo.

Likvidatorja:
dr. Hrašovec Milko, odvetnik v Celju, in
dr. Vrečko Dragotin, odvetnik v Celju.
Likvidacijska firma: »Diana«, kopalniška
zadruga na Bregu pri Celju v likvidaciji.
Podpis firme: Likvidatorja skupno pod-
pisujeta likvidacijsko firmo.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I,
dne 4. marca 1931.
Firm. 49/31 — Zadr. I. 147/31.

*

285. Sedež: Sv. Jedert nad Laškim.
Dan vpisa: 11. marca 1931.
Besedilo: Zadruga elektrarna v Sv. Je-
derti nad Laškim, registrovana zadruga z
omejeno zavezo.

Po sklepu občnega zbora z dne 5. de-
cembra 1930 se je zadruga razdružila in
prešla v likvidacijo.

Likvidatorji člani načelstva: Lončarič
Jože, Vidmar Drago, Potokar Ferdo, Kan-
dolf Mihael in Povše Martin.
Likvidacijska firma: Zadruga elektrarna
v Sv. Jederti nad Laškim v likvidaciji.
Podpis firme: dva likvidatorja skupno
podpisujeta likvidacijsko firmo.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 11. marca 1931.
Firm. 117/31 — Zadr. III. 223/8.

*

286. Sedež: Dobrnič.
Dan vpisa: 12. marca 1931.
Besedilo: Hranilnica in posojilnica v Do-
brničah, r. z. z. n. z.

Izbrisal se je član načelstva Kužnik Jo-
že in vpisal nov član načelstva Omahen Ig-
nac, župnik v Dobrničah.

Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II.,
dne 12. marca 1931.
Firm. 31/31 — Zadr. III. 7/5.

Izbrisala se je nastopna za-
druga:

287. Sedež: St. Janž.
Dan izbresa: 3. marca 1931.
Besedilo: Zivnorojska zadruga v St. Jan-
žu, r. z. z. o. z. v likvidaciji.
Izbrisala se je vsled končne likvidacije.
Poslovne knjige hrani Hranilnica in po-
sojilnica v St. Janžu, r. z. z. n. z.
Okrožno sodišče v Novem mestu, odd. II.,
dne 3. marca 1931.
Firm. 26/31 — Zadr. II. 186/13.

Konkurzni razglasi

Sa 11/31—3 740
288. Poravnavni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imo-
vini dolžnika Löschnigg Riharda, trgovca v
Slovenski Bistrici.

Poravnavni sodnik, Vodušek Stefan, sta-
rešina okrajnega sodišča v Slovenski Bi-
strici. Poravnavni upravitelj dr. Pučnik Jo-
sip, odvetnik v Slovenski Bistrici.

Narok za sklepaje poravnave pri okraj-
nem sodišču v Slov. Bistrici dne 27. aprila
1931. ob devetih. Rok za odglasitev do 22.
aprila 1931. pri okrajnem sodišču v Sloven-
ski Bistrici.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 17. marca 1931.

*

S 10/30—212 739
289.

Posebni ugotovitveni narok.

Prezadolženka: Zapuščina dr. Juritscha.
Za preizkušnje naknadno prijavljene
terjatve se odredi narok
na 30. marca 1931.

ob desetih pri tem sodišču, soba št. 79.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 17. marca 1931.

*

S 20/30—59 742
290.

Sklep.

V konkurzni zadevi Hvala Frančiška, tr-
govke s cveticami v Ljubljani, Dunajska
cesta, se pri naroku dne 7. marca 1931.
sprejeta prisilna poravnava vsebine, da
plača prezadolženka upnikom III. razreda
20% kvoto njihovih terjatev v dveh mese-
cih po pravomočni sodni odločitvi te po-
ravnavne, v smislu § 164 k. z. odobri.

Za plačilo te kvote jamči napram upni-
kom, izvzemši upnike Hladnika Ivana, Zu-
pane Joška, tvrdko Biancheri & Co. in
Vodnika Alojzija, Kmetiska posojilnica ljub-
ljanske okolice v Ljubljani.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 11. marca 1931.

*

Sa 4/31—26 752
291.

Sklep.

Dolžnika: Winder Alojzij in Elizabeta v
Mariboru, Melje.

Na predlog dolžnikov s sklepom od 22.
I. 1931, opr. št. Sa 4/31—2, uvedeno po-
ravnavno postopanje se ustavi.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 6. marca 1931.

*

Sa 6/31—46 754
292.

Potrdilo poravnave.

Med dolžnico Živko (Schifko) Terezijo,
trgovko v Mariboru, Aleksandrova cesta št.
71, in njenimi upniki pri naroku dne 9.
marca t. l. sklenjena poravnava se potrdi.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 12. marca 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 2518/II. 718—3—3

Razpis.

Na osnovi čl. 86. do 98. Zakona o drž.
računovodstvu, se bo pri Direkciji držav-
nega rudnika Velenje, vršila dne 21.
aprila 1931. ob enajstih prva
ofertalna licitacija za prodajo

3150 komadov praznih vreč.

Vreče, ki so na prodaj, se lahko ogledajo
pri podpisani. Kavejca se ima položiti naj-
kasneje do 10. ure dopoldne na dan licita-
cije pri blagajni Direkcije državnega rud-
nika Velenje, v višini od 5% za domače, a
10% za tuje ponudnike od skupne vsote.
Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje,
dne 16. marca 1931.

*

VII/1 Št. 601—1931—3 725

Objava.

Mnogokratnik davščine od prirastka na
vrednosti nepremičnin v okolišju mestne
občine ljubljanske za mesec
februar 1931.

Komisija za določitev mnogokratnikov
davščine od prirastka na vrednosti nepre-
mičnin je v smislu §5. naredbe pokraj-
skega namestnika za Slovenijo z dne 21.
oktobra 1922., Uradni list št. 365/113 dolo-
čila mnogokratnik za mesec februar 1931.
na 9.13 za vrednosti in zneske izražene v
dinarski veljavi.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 14. marca 1931.

Računski zaključek

tovarne zaves „STORA“ d. d., St. Vid nad Ljubljano

z dne 31. decembra 1930

Aktiva		Bilanca z dne 31. decembra 1930		Pasiva	
	Din p		Din p		Din p
Blagajna	32.360 50	Delniška glavnica	1.000.000		
Poštna hranilnica	26.633 56	Rezervni sklad	230.386 80		
Blago	4.893.865 82	Upniki	11.620.084 52		
Dolžniki	6.391.038 46	Nedvigljene dividende	7.729 85		
Nepremičnine	850.458 65	Prenosne postavke	4.996 37		
Stroji	601.057 95	Čisti dobiček:			
Inventar	90.801 90	Prenos iz l. 1929	9.887 37		
Prenosne postavke	69.032 80	Dobič. iz l. 1930	82.164 73		
	12.955.249 64		92.052 10		
			12.955.249 64		

Izguba		Račun izgube in dobička z dne 31. decembra 1930		Dobiček	
	Din p		Din p		Din p
Plače in upravni stroški	1.507.567 68	Prenos dobička iz l. 1929	9.887 37		
Davki, obresti, zavarovalnina, provizija	1.685.044 92	Bruto prebitok 1930	3.466.825 83		
Odpisi nepremičnin, strojev inventarja	192.048				
Čisti dobiček	92.052 10				
	3.476.712 70				
			3.476.712 70		

St. Vid nad Ljubljano, dne 31. decembra 1930.

Za ravnateljstvo:

Franc Vogl s. r.

Primerjali s knjigami in našli popolnoma vse v redu.

Nadzorstveni svet:

Franc Pengov s. r.

Ivan Brozovič s. r.

predsednik.

I. Zabret s. r.

Cuida:

Farnmor

Roman

28

13.

»Ali jo hoče imeti samo zase? Predolgo traja nje-
govno zmagoslavje,« je dejal neki poslaniški ataše nekega
večera v veliki pariški Operi, ko je odločil kukalo.

»Res je, pri moji veri!« je odgovoril milostni gospod
pl. Lindemere, »milostiva gospa je takrat izredno zvesta.
In pravijo, da je še vedno tako zaljubljen vanjo kakor
spočetka, ko —«

»Kdo ne pozna teh govoric!« ga je prekinil vicomte
Belesprit. »Ves Pariz je toliko o tem klepetal, da je
ohripavel. Pa to ni važno. Samo to bi radi vsi vedeli:
Kdaj bo konec te ljubezni?«

Govorili so o lady Vavasourjevi in Farnmoru.

Ko se je lady Vavasourjeva preteklo jeseni vrnila
v Pariz z gradu Erlebro v spremstvu lorda Cecila, je
njun prihod v mesto povzročil razne govorice. Vse je
govorilo o novem škandalu. Toda opravljeni so se utru-
dili in njuna ljubezen je bila splošno znana in priznana
dejstvo. Dasi so mu jo nekateri zavidali, vendar ga ni
skušal nihče izpodriniti.

Lady Marion Vavasour je sedela tisti večer v svoji
loži v operi. Farnmor je bil njen spremljevalec vso zimo
in povsod, kamor je šla. Vojvoda Vogeški in knez Mihael
Semidov sta bila gosta gospe, ki je bila zdaj najbolj
zanimiva in v ospredju stoječa osebnost Pariza. Zareča
v svoji mladostni lepoti je tam sedela, v črne, dehteče
čipke zavita, diamanti pa so se ji lesketali v plavih la-

seh, da je bila podobna španski gaditanki. »Farnmor jo
ima v resnici samo zase. Kako dolgo bo to trajalo?« je
rekel vojvoda Vogeški, ko je stopil iz svoje lože, medtem
ko je vstopil princ d'Etoiles. »Morda so na svetu ženske,
ki nimajo ljubimcev — to moramo verjeti v čast našim
materam! — kakor so tudi ženske, ki se nikoli ne šmin-
kajo; toda ko začne s tem, tedaj jim ni nikoli dovolj.«

»Glejte, Cecil, tam je tudi vaš prijatelj!« je rekla isti
čas Marion Vavasour, dvignila kukalo in ga namerila v
nasprotno stran dvorane.

Farnmor se je zasmel. »Kako morem vedeti, koga
mislite! Saj imamo na tisoče prijateljev.«

»Kajpak!« Zasmejala se je. »Toda jaz mislim vašega
prijatelja z otroškimi let, vaš vzor, lepega »sabreura«, ka-
kor ga vi imenujete. Upam, da ga ne zadene enaka
usoda kakor njegovega enakoimnika Murata, ki ga je
krogla ubila. Tam na oni strani stoji in se pogovarja z
lordom Beaumejem.«

»Bertie?« je vzkliknil Farnmor začudeno. »Kaj ga
je prineslo v Pariz!« Radostno se je smehljaj, ko je skozi
kukalo spoznal Errolla. Tako je bil nanj navezan, da ga
je imel še vedno rad, celo po onem sporu na Angleškem.

Marion je pogledala Cecila, videla njegov smehljaj
in sklenila je, da ga kaznuje, ker bila je silno ljubo-
sumna za najmanjšo naklonjenost, ki jo je kazal do koga
drugega.

»Zakaj je prišel v Pariz? Zato da mene vidi! Poj-
dite in prosite ga, naj pride semkaj,« je rekla malo-
marno, se sklonila naprej in ljubeznivo pomignila Er-
rollu s pahljačo. Poznala je svojega ljubimca in vedela,
kakšno moč ima nad njim.

Smehljaj mu je zamrl na obličju, mrka, zlovešča jeza
njegovega rodu mu je vzplamtel v oči. »Oprostite, če
ne izpolnim vašega naročila,« je rekel hladno in se na-

slonil na stolu. Te besede je izgovoril tako tiho, da ga
ni nihče v loži čul razen nje.

Marion Vavasour je zmignila z rameni.

»Marsikdo bi bil srečen, če bi mu kaj naročila; ker
ste pa trmasti, se obrnem do koga drugega. Bodite tako
prijazni, gospod Lörn in recite gospodu Errollu, naj nas
počasti s svojim obiskom.«

Gospod pl. Lörn si ni dal tega dvakrat reči. Stekel
je do označene lože, kjer je Erroll očividno v zadregi
sprejel vabilo. Mučno in neprijetno mu je bilo.

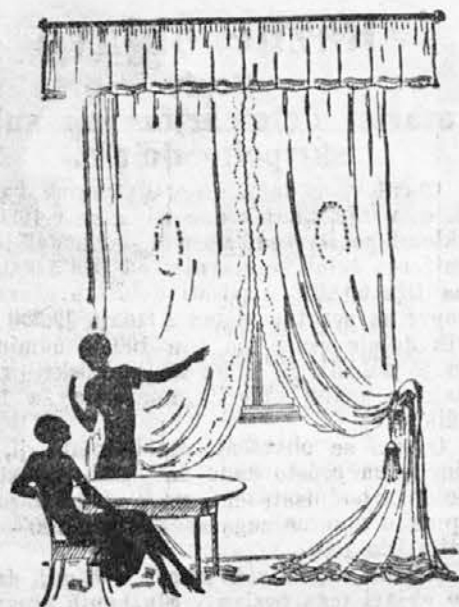
»Za vrata, gospod!« je vzkliknil Lörn, »najlepša
ženska vas vabi k sebi, vi pa napravljate tako siten
obraz. Saj je vendar čast, če ste tako dobro znani z njo,
da vas kliče k sebi.«

»Po tej časti ne hrepenim,« je rekel Erroll nestrpno,
zakaj hkrati se je spomnil vseh dogodkov v Erlebru, ki
jih ni še pozabil.

»Torej naj ji to sporočim?« je vprašal Francoz za-
čudeno.

Erroll se je obotavljal. Premišljeval je, kako bi ukre-
nil, da se mu ne bi bilo treba odzvati vabilu. Bilo mu
je v resnici neugodno, kakor da ga je strah stopiti pred
njene oči. Poznal je moč čarovnice; priznal je njeno le-
poto, toda sovražil je njeno nprav, njeno pokvarjeno nprav,
kakor jo je imenoval. Toda če je še tako premišljeval,
ni mogel najti izgovora, s katerim bi se mogel opravi-
čiti. Končno se je obrnil in, četudi nevoljno, stopal za
grofom Lörnom, kakor stopamo vsi in vselej v življenju
za tanko nitko slučaja, ki nas vede v pogubo.

»Kaj te je privedlo v Pariz? Gotovo nekaj izred-
nega?« ga je vprašal Farnmor, ko je lady Vavasourjeva
počastila Errolla z nekaterimi ravnodušnimi, prijaznimi
besedami, nakar se je spustila vnovič v pogovor z d'Etoi-
lesom.

Nabavila sem si te krasne zavese
v specialnem oddelku tvrdke

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen...

**Mali
oglosi**

Oglosi socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5—. Oglosi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

**1000 dinarjev
tedensko**

zaslužite z obiskovanjem v Vašem okraju. Znamko za odgovor. — Tovarna Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307 506

Ustanovljeno l. 1852

Teodor Korn

Ljubljana
Poljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodovodov in central. kurjave. — Naprava strelovodov; kopališke in klosetne naprave

792

**Nogavice, roka-
vice, volna in
bombaž** 463

nauceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

Turisti, lovci in
sportniki!

Gojzorce in sportne
čevlje prvovrstnega
domaćega izdelka ima
vedno v zalogi in izde-
luje po meri

Zalokar

Mestni trg št. 19 886

Karol Ussar

Maribor

Plinarniška ul. 17

Izdeluje vse vrste

702 tehnične

**Karol
Narbeshuber**

elektrotehnično in
strojno podjetje, Mo-
ste pri Ljubljani. Spe-
cijalni oddelki za po-
pravo in privajanje
avtodinam. Popravilo
generatorjev, elektro-
motorjev, transforma-
torjev. 748

Ako želite kupiti
na

obroke

obrnite se na

KREDITNO ZADRUGO

DETALJNIH TRGOVCEV

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani

Cigaletova 1 (zr. sod.)

Poskusite naročiti

Vaše čevlje pri

Anton Mali

Ljubljana VII, Lepo-
dvorska 3.

So cenejši kot tovar-
niški. Sprejemajo se

vsa popravila. Točna postrežba. 877

**Znatne stavbne
prihranke**

dosežete, če Vam iz-
vrši načrte, proračune

in nadzorstvo Teh-
nični biro „Tehna“,

Ljubljana, Mestni trg

št. 25/1 507

Prodajam

2000 do 20.000 kilo-
gramov bukovega og-
lja in sicer v bližini
Kamnika po 75 para.
V bližini Ljubljane ali
v Ljubljani po 1 Din
kilogram. Naslov pove
uprava „Jugoslovana“

Tvornica zreal in bru-
silnica stekla

A. Vrhovec

Ljubljana,

Za gradom št. 9 (na

koncu Strelške ulice)

Izdeluje vsakovrstna

brušena in nebrušena

zreal in stekla po

konkurenčni ceni. 881

Agitirajte za Jugoslovana!

Največje
podjetje
v Sloveniji za kon-
fekcijo plaščev in
obleke

**Trgovski
dom**

Maribor

Aleksandrova c. 25

790

Josip Jelovšek

Celje,

Aleksandrova št. 4

690

Modni atelje

»Gentlemen«

Ljubljana

Miklošičeva cesta 18

714

Modni atelje, damski

in moški

M. Muc

Ljubljana, Kongresni

trg 15

Postrežba solidna!

855 Nizke cene!

Zahtevajte povsod

perilo

»Trig av«

katero je v kvaliteti

najboljše in najfinejše

izdelano 761

Harmonike

Lubas

so najboljše. — Franc

Lubas, Ljubljana, Du-
najska cesta. 765

B. Pauer

kekse

biskviti

vafelni

i. t. d.

so najboljši! 732

Jakob Perhavec

izdelovanje likerjev,

dez. vin, ruma in

konjaka

Maribor

Gospodsk ulica št. 9

696

Kavarna

»Merkur«

Ignac Lebič, Celje

695

Hotel

»Pošta«

Celje

689

Kavarna

Restavracija

Klet

»Zvezda«

Dnevno koncert

lastnik Fr. in Roza

Krapeš, vulgo „Ziveli“

Ljubljana

762

Drogerija

»Central«

Filip Vrtovec

Celje

Zahtevajte

brezplačno cenik

693

Splošno in

stavbno

mizarstvo

BONCA IVAN

Vižmarje

pri št. Vidu nad

Ljubljano 812

Zalogapohištva

Mizarstvo

NOVAK IVAN

Vižmarje

št. Vid nad Ljubljano

811

Paidasch Eduard

frizer

za dame in gospode

Celje

Trajna in vodna

ondulacija z najnovej-

šim nemškim in švi-

carskim aparatom —

Brez bolečine, brez

opekline v 1 1/2 uri

gotovo. 692

Brivski salon za

dame in gospode

Franc Kokalj

Celje

Kralja Petra cesta

št. 22 688

„Elida“

brivski salon za dame

in gospode

Trajno kodranje

Celje

Vodnikova ulica

687

Frizerski salon

za dame in gospode

Franc Loborec

Ljubljana

Rimska cesta

se priporoča c. damam

za trajno kodranje,

vodno ondulacijo in

vse v to stroko spa-

dajoča dela po zelo

znižanih cenah. Sprej-

me c. dame in gospode

na abonma po zniža-

nih cenah. — Uradniki

znaten popust. 720

Trajna ondulacija

garantiran in siguran

uspeh. Se priporoča

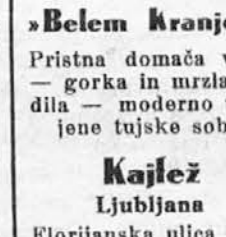
Fr. Wilmann

brivec, Ljubljana

vis a vis Napoleono-

vega spomenika

746

Kajlež

Ljubljana

Florijanska ulica št. 4

Modna trgovina

T. Eger

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 2

Modno blago, čipke,

perilo, nogavice itd.

774

Vilko Blatnik

izdelovalnica

vsakovrstnih čevljev

Maribor

Meljska cesta št. 2

705

Eksportna hiša

„Luna“

Maribor

Aleksandrova 19

Največja za-

loga vseh

vrst nogavic

po paru od

Din 4.50

naprej 740

Josip Sulič

čevljarski mojster

Maribor

Aleksandrova c. št. 30

Trgovina lastnih izdel-

kov. Izvršuje naročila

solidno in po zmer-

nih cenah 703

St. & M. Strašek

Celje,

Kralja Petra c. 29

trgovina s čevlji

se priporoča

vsem cenj. strankam

in občinstvu, ter prosi

za podpiranje doma-

čega podjetja. 710

Velika

zaloga inozemskih

čevljev

A. Sinkovec, Ljubljana

Pod Trančo. — Nizke

cene! 780

Žibert A.

zaloga čevljev

Ljubljana

Prešernova ulica

Največja izbira!

740

„Lux“

kemični izdelki

Josip Kordiš

priporoča

svoje izdelke najboljše

kvalitete kakor:

„Lux“ krema za čevlje

vseh barv, vazelin za

usnje, gumiran za

usnje, parketno

voščilo. 723

„Elaks“

tvorniško skladišče

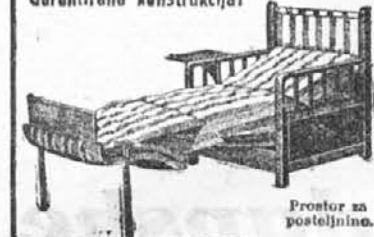
barv, lakov, kreme in

ostalih kem. prepara-

Kdor hoče biti solidno postrežen, naj se oglasi pri

M. JankovičKLEPARSTVO, KRITJE LESOCEMENTNIH STREH
Ljubljana, Rimska c. 19Za delo jamčim! Praktična pojasnila in proračuni brezplačno!
884

Garantirana konstrukcija!

Prostor za posteljnino.

FRANC JAGER

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 29

priporoča svoje
najmoderneje fo-
telje vseh vrst, mo-
droce, otomane,
žimo, zložljive po-
stelje, patentne
divane t. d.

549

Najmodernejša oblika!

L. MIKUŠ

Ljubljana - Mestni trg 15

Telefon št. 2282

Ustanovljeno 1839

Na malo!

Na veliko!

Oglašujte
v
Jugoslovanu**Sportaši**pred, med in po naporu
uporabljajte**VALDA
PASTILJE**Vi boste v Vaših uspehih
iznenadeni. Dobite jih v
vseh lekarnah in droge-
rijah. Zahtevajte samo
pristine**VALDA**v originalnih škatlicah
z naslovom**VALDA**

412

KLIŠEJEvseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarna**ST-DEU****LJUBLJANA****DALMATINOVA 13**

308

Prihranitedenar, čas in jezo, ako izolirate zoper vlago
in rjo Vaše strehe, železne konstrukcije, vodne
nabiralnike, terase, balkone in temeljne zidove,
napeljave iz cevi s svetovno priznanimi**„CONCO“**amerikanskimi azbestno nitkastimi izolacij-
skimi produkti.The Continental Products Co., Euclid,
Ohio U. S. A.

Razpečavanje za Jugoslavijo:

Mirko Marmolija, Maribor, Cankarjeva 26.

Vsa dela s „Conco“ preparati izvršuje tvrdka

PETER ŽITNIKsplošno kleparstvo in instalacija strelododov
LJUBLJANA, Ambrožev trg 9

870

Telefon št. 3146

**TISKARNA
MERKUR
LJUBLJANA**
Gregorčičeva 23**AKUMULATORJE**dobavlja ter strokovno popravlja in polni
IVAN HEBEINedino oblastveno koncesionirano
akumulatorsko podjetjeLjubljana, Dunajska cesta št. 37, poleg
strojnih livarn.

856

Jadransko-posavska čevljarna, d. z. Kranj**KRANJ, Glavni trg**
v hiši Kreditne banke

Podružnici:

LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 25

Pred nakupom obutve za spomladansko sezijo si oglejte naše blago in naše nizke cene

Pazite na znamko

Jadran

in podpirajte domačo obrt

Damski čevlji:Črni čevlji, prikladni za vsakdanjo
uporabo z visokimi, srednjimi in niz-
kimi petami Din 88
V raznih barvah Din 98
108, 116, 128
Finl lokosti, ki jih lahko nosi vsaka
dama na promenadi ali na plesu
Din 138**Moški čevlji:**Črni nizki boks čevlji, zelo pripravi
in močni, prijetna noša . . . Din 128
Rjavi Din 138
Flnejši, črni, ilvani . . . Din 148
Rjavi Din 158
Črni ševro, komb. z lakom . Din 178
Najfinjši lokosti, plesni in prome-
nadni Din 198
Delavski čevlji od Din 98-**Otroški čevlji:**Otroški čevlji pripravi za igranje in
izprehode od št. 18-25 Din 28-48
Za dečke in deklice vseh vrst čevlji
od št. 26-30 Din 58-108
Vseh vrst od št. 30-35 visoki, nizki,
črni, rjavi Din 78-148
ter vseh vrst lanijskih čevljev od
št. 36-40 Din 108-178Čevlje izdelamo tudi
po meri!

842

Postrežba točna in solidna — Sprejemmo tudi vsa v to
stroko spadajoča popravila, kakor tudi snežke in galoše

223

**DELAVNICA ZA
POPRAVILA**PISALNIH, RAČUNSKIH, RAZMNOŽ.
STROJEV, REGISTRIRNIH BLAGAJN,
FOTO APARATOV, GRAMOFONOV itd.**MEHANIČNA****LUDV. BARAGA**TELEFON
29-80**LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA UL. 6**Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem pretužno vest, da je naš oče, oziroma svak in stari oče,
brat in stric, gospod**Arthur Mahr**

ravnatelj

v petek dne 20. marca ob 9. uri dopoldne nepričakovano preminul.
Truplo blagega pokojnika bo v ponedeljek 23. marca ob 3. uri
popoldan v pokopališki mrtvašnici cerkve Sv. Petra blagoslovljeno,
nakar ga položimo v lastni grob k večnemu počitku.Maša zadušnica se bo darovala v torek 24. marca ob 8. uri
zjutraj v farni cerkvi Sv. srca Jezusovega.

Graz, dne 20. marca 1931.

Globoko žalujoče rodbine **Mahr, Haarmann, Pelikan in Feldner.**

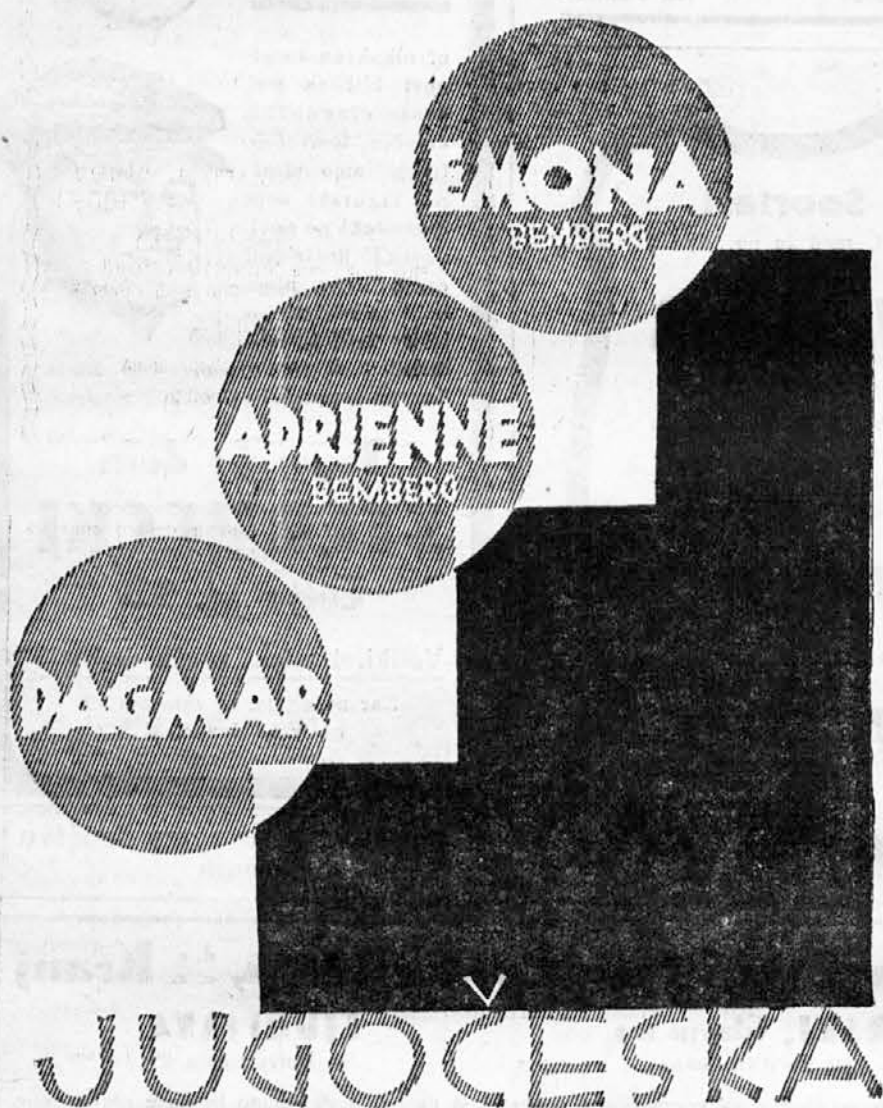
Brez posebnega obvestila.

887

Mi smo poceni!**Damske****Nogavice****Moške**Serija Serija Serija Serija
Din 7'50 Din 13'- Din 14'- Din 16'-Serija Serija Serija Serija
Din 4'- Din 5'- Din 6'50 Din 10'-**Ctroške**

Serija od Din 5'- dalje

V pomladnih
modnih barvah**ANT. KRISPER, Mestni trg 26**
Stritarjeva ul. 3

Odlične in cenene svile za pomladanske obleke in fino perilo

**Zahtevajte v vsaki trgovini
te svile in pazite, ako imajo
na robu označbo**

548

Od dobrega najboljšo je le

423

Gritzner-Adler šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal!

URANIA
pisalni stroj
v 3 velikostih!
Novost!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miz

Le pri

**Jos. Petelinc
Ljubljana**

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2918

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm,
portaino, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

Vezeni namizni prti
150/150 na dobrem blagu Din 55.—
»Bredac« žepni robei kom. Din 2.—

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje

Specijelni entel oblek
Vezanje mehanično umetno in ročno
Tamburiranje hotelskih in gostilniških
zaves.

MATEK & MIKEŠ
LJUBLJANA, poleg hotela Štrukelj.

Kakršna setev,
taka žetev!

Semenski oves,
semenski jari ječmen,
semensko koruzo,
semensko ajdo,
zanesljivo kalj vo, kupite pri
tvrdki A. Volk
Ljubljana, Resljeva c.

839

Za soboslikarska,

pleskarska in črkoslikarska dela se priporoča

419 **Tone Malgaj**

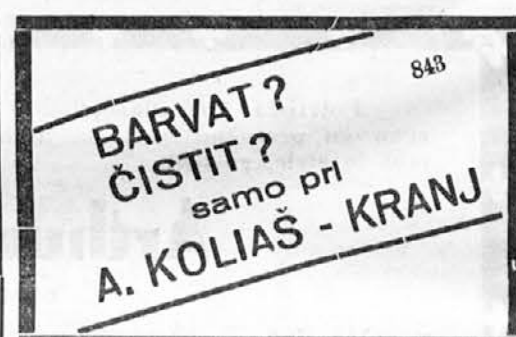
družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

I. SLANOVIC

806

Splošno ključavničarstvo, LJUBLJANA
Gajeva ulica 2

Se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Specijelno za delikatesna in
slasličarska namizna in izložbena stojala
iz medenine ali železno poniklovana.

843

Zahtevajte »Jugoslovana«

Kmetijska družba v Ljubljani

Turjaški trg št. 3

je glavna zastopnica kmetovalcev v Dravski
banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic in
okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 30 din
in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila
za umno gospodarstvo. Družba dobavlja
članom tudi razne kmetijske potrebščine.

459

Vsak kmet mora biti član Kmetijske družbe!

Delniška družba pivovarne „Union“, Ljubljana

Pivovarna in sladarna, Tovarna za špirit in kvas v Ljubljani I., poštni predal št. 45 - Podružna pivovarna v Mariboru

Telefon: { Ljubljana 2310 in 2311
Maribor 2023

Brzjavlj: Pivovarna Union { Ljubljana
Maribor

Priporoča svoje izborne izdelke in sicer

svetlo in črno pivo, v sodih in steklenicah, pekovski kvas, čisto rafin. in gorilni špirit

742